

ORDIN nr. 127 din 8 decembrie 2021

pentru aprobarea [Regulamentului](#) privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și a [Regulamentului](#) privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea și pentru modificarea și abrogarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

EMITENT • **AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 1196 din 17 decembrie 2021**

Data intrării în vigoare 17-12-2021

Formă consolidată valabilă la data 01-10-2024

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 01-10-2024 până la data de 26-03-2025

Notă CTCE

Forma consolidată a [ORDINULUI nr. 127 din 8 decembrie 2021](#), publicat în Monitorul Oficial nr. 1196 din 17 decembrie 2021, la data de 01 Octombrie 2024 este realizată prin includerea modificărilor și completărilor aduse de: [ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022](#); [ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022](#); [ORDINUL nr. 88 din 22 septembrie 2023](#); [ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024](#); [ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024](#); [ORDINUL nr. 60 din 28 august 2024](#).

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat informării utilizatorilor.

Având în vedere prevederile art. 5 alin. (4) lit. c), ale art. 16, ale art. 17 alin. (1) și ale art. 18 din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#) al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directe privind echilibrarea sistemului de energie electrică, precum și ale art. 6 alin. (4) lit. f) și g), ale art. 154 alin (4), ale art. 158 și ale art. 159 din [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#) al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directe privind operarea sistemului de transport al energiei electrice,

în temeiul dispozițiilor [art. 5 alin. \(1\) lit. c\)](#) și ale [art. 9 alin. \(1\) lit. h\)](#) din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33 /2007](#) privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 160/2012](#), cu modificările și completările ulterioare, președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Articolul 1

Se aprobă [Regulamentul](#) privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței, prevăzut în [anexa nr. 1](#) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Articolul 2

Se aprobă [Regulamentul](#) privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea, prevăzut în [anexa nr. 2](#) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Articolul 3

(1) Pentru perioada 1 mai 2023-1 septembrie 2023, operatorul de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea face lunar, începând cu luna mai 2023, simulări pentru calculul de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea rezultate în urma aplicării prevederilor regulamentului prevăzut la [art. 2](#).

La data de 01-10-2022 Alineatul (1) din Articolul 3 a fost modificat de Punctul 1, Articolul I din [ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022](#), publicat în [MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022](#)

(2) Pentru perioada prevăzută la [alin. \(1\)](#), informațiile aferente prețurilor finale unice de dezechilibru, prețurilor finale de deficit și de excedent, dezechilibrelor valorice pentru fiecare interval de decontare ale părților responsabile cu echilibrarea și veniturilor/costurilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului calculate conform prevederilor regulamentului prevăzut la [art. 2](#) se transmit de operatorul de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei și către operatorul de transport și de sistem, iar părților responsabile cu echilibrarea informațiile cu privire la propria decontare, pe e-mail, până la sfârșitul lunii calendaristice care urmează lunii de livrare.

(3) La aplicarea prevederilor [art. 168 alin. \(1\) din Regulamentul](#) de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea - preț unic de dezechilibru, aprobat prin [Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 213/2020](#), publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 1201 și 1201 bis din 9 decembrie 2020, cu modificările și completările ulterioare, ODDPRE verifică închiderea bilanțului energiei electrice, corespunzătoare tranzacțiilor definitive pe PE, cu dezechilibrele PRE, cu volumul schimburilor neintenționate, cu volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a compensării dezechilibrelor stabilit pe platforma europeană dedicată, cu volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a stabilizării frecvenței, cu

volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a perioadei de variație a soldului, transmise de OTS către ODDPRE, ținând seama inclusiv de cantitățile de energie electrică livrată de capacitățile de producere/instalațiile de stocare a energiei electrice aflate în perioada de probe.

Articolul 4

Procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem, aprobată prin [Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 89/2021](#), publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 716 și 716 bis din 21 iulie 2021, se modifică după cum urmează:

1. [Articolul 9](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

Articolul 9

Pentru a asigura siguranța în funcționare a SEN, OTS are dreptul de a exclude unități generatoare, locuri de consum cu consum comandabil, instalații de stocare care aparțin unui GFR de la procesul de calificare tehnică pentru furnizarea de RSF sau pentru una sau mai multe rezerve de echilibrare pe baza unor argumente tehnice, cum ar fi distribuția geografică a entităților componente GFR.

2. La [articolul 33, litera a\)](#) și valoarea parametrului „Valoarea maximă a RRFa” din [tabelul nr. 1](#) - Parametrii standard caracteristici și valorile lor pentru RRFa se modifică și vor avea următorul cuprins:

a) activarea RRFa la comanda regulatorului central frecvență - putere este prezentată în [figura nr. 2](#);

Valoarea maximă a RRFa	9999 MW
------------------------	---------

3. La [articolul 38, litera a\)](#), [partea introductivă](#), [explicația figurii nr. 3](#) și [tabelul nr. 2](#), precum și [litera d\)](#) se modifică și vor avea următorul cuprins:

a) activarea RRFm este prezentată în [figura nr. 3](#),

în care:

- P_{max} - puterea activă maximă, după caz, reprezintă:
 - puterea activă instalată specificată în CfR sau ATR a unității generatoare, a locului de consum cu consum comandabil, a instalației de stocare când UFR este formată dintr-o/dintr-un singură/singur unitate generatoare /loc de consum cu consum comandabil/instalație de stocare;
 - suma puterilor active instalate, specificate în CfR sau ATR, calculate pe direcție pozitivă, respectiv negativă, în funcție de caracterul generator/consumator al unităților generatoare, al locurilor de consum cu consum comandabil și al instalațiilor de stocare care compun o UFR, respectiv un GFR calificat/calificată pe baza calificării individuale a unităților generatoare/locurilor de consum cu consum comandabil/instalațiilor de stocare componente;
 - suma puterilor active instalate specificate în CfR sau ATR, calculate pe direcție pozitivă, respectiv negativă, în funcție de caracterul generator/consumator al unităților generatoare, al locurilor de consum cu consum comandabil și al instalațiilor de stocare care compun o UFR, respectiv un GFR calificată/calificat pe baza ansamblului unităților generatoare/locurilor de consum cu consum comandabil/instalațiilor de stocare componente;
- ΔP - puterea activă, activată în timpul de 12,5 minute reprezentând valoarea RRFm;
- t_0 - timpul de solicitare a activării RRFm;
- t_1 - întârzierea inițială denumită timpul de pregătire având valoare specifică structurii de UFR/GFR (specifică tipului de unități generatoare/locuri de consum cu consum comandabil/instalații de stocare componente conținute) și îndeplinind condiția $t_1 + t_2 \leq 12,5$ minute;
- t_2 - timpul de variație a puterii;
- t_3 - timpul de activare completă (TAC) de maximum 12,5 minute;
- t_l - timpul de livrare de minimum 5 minute;
- t_d - timpul de dezactivare a RRFm;
- z - toleranța la mobilizare a rezervei (în răspunsul în putere activă) de $\pm 5\%$ din P_n pentru generatoare sincrone, respectiv $\pm 5\%$ P_{max} pentru module generatoare dacă este mai mică de 20 MW, de $\pm 2\%$ P_n sau $\pm 2\%$ P_{max} dacă este mai mare și egală cu 20 MW și mai mică de 100 MW și $\pm 1\%$ P_n sau $\pm 1\%$ P_{max} dacă este mai mare sau egală cu 100 MW.

[Tabelul nr. 2](#) - Parametrii caracteristici standard și valorile lor pentru RRFm

Modul de activare	Manual
Timpul de pregătire	valoare specifică structurii de UFR/GFR (specifică tipului de unități generatoare/locuri de consum cu consum comandabil/instalații de stocare componente conținute), cu condiția ca suma dintre timpul de pregătire și timpul de variație a puterii $\leq 12,5$ minute
Timpul de variație a	$\leq 12,5$ minute, cu respectarea condiției ca suma dintre timpul de pregătire și timpul de variație a puterii

puterii	$\leq 12,5$ minute
Timpul de activare completă (TAC)	12,5 minute
Timpul de dezactivare	$\leq 12,5$ minute
Valoarea minimă a RRFm	1 MW
Granularitatea	1 MW
Valoarea maximă a RRFm	9999 MW
Timpul minim de livrare	5 minute
Durata maximă de livrare a cantității maxime cerute	15 minute pentru activare programată
	30 minute pentru activare directă
Timpul minim între o dezactivare și o activare succesivă	Determinată de către FSE

d) UFR, respectiv GFR care furnizează RRFm poate să aibă o întârziere (t_1) în activarea rezervei care trebuie să îndeplinească condiția ca însumată cu timpul de variație a sarcinii (t_2) să fie mai mică sau egală cu valoarea de 12,5 minute (valoarea timpului de activare completă).

Articolul 5

(1) Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

(2) În perioada cuprinsă între data intrării în vigoare și data aplicării prezentului ordin, Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” - S.A. transmite cel târziu până în ziua a 10-a a fiecărei luni Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei un raport privind stadiul evoluției procesului de implementare a prezentului ordin.

Articolul 6

Direcțiile de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Articolul 7

(1) Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, intră în vigoare la data publicării și se aplică de la 1 iulie 2024, cu excepția [art. 3](#) și [4](#), care se aplică de la data intrării în vigoare.

La data de 01-06-2024 Alineatul (1), Articolul 7 a fost modificat de Punctul 1., Articolul I din ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 504 din 30 mai 2024

(2) La data de 1 iulie 2024 se abrogă:

La data de 01-06-2024 Partea introductivă a Alineatului (2), Articolul 7 a fost modificată de Punctul 1., Articolul I din ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 504 din 30 mai 2024

a) articolele 1-3, 6, 9 și 15 din Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 213/2020 pentru aprobarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea - preț unic de dezechilibru și pentru modificarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1201 și 1201 bis din 9 decembrie 2020, cu modificările și completările ulterioare;

b) articolele 1-3 și 8 din Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 152/2020 pentru aprobarea regulilor de compensare financiară a resurselor dispecerizabile angajate în scopul redispecerizării sau comercializării în contrapartidă coordonată care nu se bazează pe piață și pentru modificarea unor reguli din domeniul energiei electrice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 26 august 2020, cu modificările ulterioare;

c) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 61/2020 pentru aprobarea Regulamentului de programare a unităților de producție dispecerizabile, a consumatorilor dispecerizabili și a instalațiilor de stocare dispecerizabile, a Regulamentului de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare și a Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 și 287 bis din 6 aprilie 2020, cu modificările și completările ulterioare;

d) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 21/2007 privind aprobarea Contractului-cadru de vânzare-cumpărare a serviciilor tehnologice de sistem între [furnizorul de servicii tehnologice de sistem] și operatorul de transport și de sistem, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 520 din 1 august 2007, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Prin derogare de la prevederile [alin. \(1\)](#), prevederile capitolului VII din anexa nr. 1 se aplică de la data de 1 septembrie 2024.

La data de 01-06-2024 Articolul 7 a fost completat de Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 504 din 30 mai 2024

(4) Prin derogare de la prevederile alin. (1), prevederile capitolului IX din anexa nr. 1 se aplică de la data de 1 iunie 2025.

La data de 01-06-2024 Articolul 7 a fost completat de Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 504 din 30 mai 2024

La data de 26-09-2023 Articolul 7 a fost modificat de Punctul 1., Articolul I din ORDINUL nr. 88 din 22 septembrie 2023, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 867 din 26 septembrie 2023

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,

Dumitru Chiriță

București, 8 decembrie 2021.

Nr. 127.

Anexa nr. 1

REGULAMENT din 8 decembrie 2021

privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței

Notă

Aprobat prin **ORDINUL nr. 127 din 8 decembrie 2021**, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1196 din 17 decembrie 2021.

Notă CTCE

Forma consolidată a **REGULAMENTULUI din 8 decembrie 2021**, publicat în Monitorul Oficial nr. 1196 din 17 decembrie 2021, la data de 01 Octombrie 2024 este realizată prin includerea modificărilor și completărilor aduse de: **ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022**; **ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022**; **ORDINUL nr. 88 din 22 septembrie 2023**; **ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024**; **ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024**; **ORDINUL nr. 60 din 28 august 2024**.

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat informării utilizatorilor.

Capitolul I **Dispoziții generale**

Articolul 1

(1) Prezentul regulament are drept scop stabilirea regulilor pentru achiziția și utilizarea capacității de echilibrare și a energiei electrice necesare pentru echilibrarea sistemului electroenergetic național în timp real, precum și pentru realizarea decontării și efectuarea plăților pentru tranzacțiile corespunzătoare.

(2) Obiectivele prezentului regulament constau în stabilirea clauzelor și condițiilor aplicabile operatorului de transport și de sistem și furnizorilor de servicii de echilibrare și rezerve pentru stabilizarea frecvenței pentru:

- a) asigurarea funcționării eficiente a pieței serviciilor pentru echilibrare, creșterea eficienței echilibrării prin folosirea platformelor comune a piețelor de echilibrare europene;
- b) integrarea piețelor de echilibrare și promovarea posibilităților de realizare a schimburilor de servicii de echilibrare, contribuind totodată la siguranța în funcționare a sistemului electroenergetic național;
- c) operarea și dezvoltarea eficientă, pe termen lung, a sistemului de transport al energiei electrice;
- d) asigurarea achiziției de servicii de echilibrare prin mecanisme echitabile, obiective, transparente și bazate pe piață, evitarea barierelor nejustificate în calea intrării pe piață a noilor operatori și promovarea lichidității pieței de echilibrare, prevenind în același timp distorsiunile nejustificate din cadrul pieței interne de energie electrică;
- e) facilitarea participării la echilibrarea sistemului a locurilor de consum, inclusiv a instalațiilor de agregare și de stocare a energiei, garantând totodată că acestea concurează cu alte servicii de echilibrare în condiții de concurență echitabile și, dacă este necesar, acționează independent atunci când deservesc un singur loc de consum;
- f) facilitarea includerii în piața de energie a surselor de energie regenerabilă și sprijinirii realizării obiectivelor Uniunii Europene privind dezvoltarea producției de energie din surse regenerabile;
- g) abrogată.

La data de 19-10-2022 Litera g) din Alineatul (2) , Articolul 1 , Capitolul I a fost abrogată de Litera a), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Capitolul II

Abrevieri și definiții

Articolul 2

Abrevierile utilizate în cadrul prezentului regulament au următoarele semnificații:

- a)** ACER - Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei;
- b)** ANRE - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;
- c)** Clauze și condiții pentru părțile responsabile cu echilibrarea - [Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea](#), aprobat prin ordin al președintelui ANRE;
- d)** DD - declarație de disponibilitate;
- e)** EMS - SCADA - Sistemul SCADA al operatorului de transport și de sistem (Energy Management System - Supervisory Control and Data Acquisition);
- f)** ENTSO-E - Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem pentru electricitate;
- g)** FSE - furnizor de servicii de echilibrare;
- h)** GFR - grup de furnizare a rezervelor;
- i)** ID - interval de decontare;
- j)** OD - operatorul de distribuție;
- k)** abrogată;

La data de 01-10-2022 Litera k) din Articolul 2 , Capitolul II a fost abrogată de Litera a), Punctul 3, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022

- l)** ODDPRE - operatorul de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea;
- m)** OTS - operatorul de transport și de sistem;
- n)** PE - piața de echilibrare;
- o)** PI - piața intrazilnică;
- p)** PRE - parte responsabilă cu echilibrarea;
- q)** PRE solicitantă - parte responsabilă cu echilibrarea proprie unui participant la piață care dorește să își transfere responsabilitatea echilibrării către altă PRE;
- r)** PRE primitoare - parte responsabilă cu echilibrarea care preia responsabilitatea pentru echilibrare a unei PRE solicitante;
- s)** PRE abandonată - parte responsabilă cu echilibrarea de la care au fost transferate responsabilitățile de echilibrare ale PRE solicitante către altă PRE primitoare;
- t)** Procedura de calificare tehnică - [Procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem](#), aprobată prin [Ordinul președintelui ANRE nr. 89/2021](#);
- u)** Regulile privind suspendarea și restabilirea activităților de piață - [Regulile de suspendare și restabilire a activităților de piață și regulile de decontare aplicabile](#), aprobate prin [Ordinul președintelui ANRE nr. 128/2021](#);
- v)** [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#) - Regulamentul (UE) 2017/2.195 al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică;
- w)** [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#) - Regulamentul (UE) 2017/1.485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice;
- x)** [Regulamentul \(UE\) 2019/943](#) - Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (reformare);
- y)** abrogată;

La data de 01-10-2022 Litera y) din Articolul 2 , Capitolul II a fost abrogată de Litera a), Punctul 3, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022

- z)** RI - rezerve de înlocuire;
- aa)** RLE - rezervoare limitate de energie;
- bb)** RRF - rezerve pentru restabilirea frecvenței;
- cc)** RRFa - rezerve pentru restabilirea frecvenței activate în mod automat;
- dd)** RRFm - rezerve pentru restabilirea frecvenței activate în mod manual;
- ee)** RSF - rezerve pentru stabilizarea frecvenței;
- ff)** SEN - Sistemul electroenergetic național;
- gg)** UE - Uniunea Europeană;
- hh)** UFR - unitate de furnizare a rezervelor.

Articolul 3

În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile folosite au semnificațiile definite în:

- a)** art. 2 din [Directiva \(UE\) 2019/944](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE;
 - b)** art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2019/943](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică;
 - c)** art. 2 din [Regulamentul \(UE\) nr. 543/2013](#) al Comisiei din 14 iunie 2013 privind transmiterea și publicarea datelor pe piețele energiei electrice și de modificare a anexei I la [Regulamentul \(CE\) nr. 714/2009](#) al Parlamentului European și al Consiliului;
 - d)** art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2015/1.222](#) al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor;
 - e)** art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2016/631](#) al Comisiei din 14 aprilie 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare;
 - f)** art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2016/1.388](#) al Comisiei din 17 august 2016 de stabilire a unui cod de rețea privind racordarea consumatorilor;
 - g)** art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2016/1.447](#) al Comisiei din 26 august 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu și a modulelor generatoare din centrală conectate în curent continuu;
 - h)** art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2016/1.719](#) al Comisiei din 26 septembrie 2016 de stabilire a unei orientări privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung;
 - i)** art. 3 din [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#) al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice;
 - j)** art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#) al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică;
 - k)** art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.196](#) al Comisiei din 24 noiembrie 2017 de stabilire a unui cod de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic;
 - l)** art. 3 din [Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012](#), cu modificările și completările ulterioare;
 - m)** art. 2 din Propunerea tuturor operatorilor de transport și de sistem din zona sincronă Europa Continentală pentru proprietăți suplimentare ale rezervei pentru stabilizarea frecvenței (RSF) în conformitate cu art. 154 alin. (2) al [Regulamentului \(UE\) 2017/1.485](#) al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice, aprobată prin Decizia președintelui ANRE nr. 153/2021*);
- *) Deciziile președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 153/2021 și nr. 1.454/2021 nu au fost publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- n)** art. 2 din Propunerea tuturor operatorilor de transport și de sistem care realizează procesul de înlocuire a rezervelor pentru modificarea cadrului de implementare pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele de înlocuire în conformitate cu art. 19 din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#) al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică, aprobată prin Decizia președintelui ANRE nr. 1.454/2021*);
 - o)** art. 2 din anexa 1 la Decizia ACER nr. 2/2020;
 - p)** art. 2 din anexa 1 la Decizia ACER nr. 3/2020;
 - q)** art. 2 din anexa 1 la Decizia ACER nr. 11/2020.

Articolul 4

În înțelesul specific prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a)** bancă de decontare - bancă comercială la care un FSE/OTS și-a deschis contul din/în care se achită obligațiile de plată/drepturile de încasare înscrise în notele de informare pentru decontare emise de OTS;
- b)** consum net - energia pe care un consumator de energie electrică o preia din rețelele electrice de transport /distribuție ale SEN;
- c)** declarație de disponibilitate - documentul transmis de FSE la OTS specificând disponibilitatea UFR/GFR pe care le exploatează;
- d)** convenție de participare la PE - convenția standardizată elaborată de OTS în urma unui proces de consultare publică, în care sunt prevăzute drepturile și responsabilitățile reciproce dintre OTS și un FSE;
- e)** grup de oferte exclusive - tipul de legătură economică în care o singură ofertă poate fi acceptată din lista ofertelor care face parte din grupul de oferte exclusive;
- f)** legătură economică - legătura între ofertele de energie de echilibrare ale unui FSE în scopul optimizării economice, permițând FSE să ofere mai multă flexibilitate, respectiv eficiență în acoperirea costurilor care stau la baza ofertelor și pentru a maximiza oportunitatea de a fi activat;
- g)** legătură multipart - tipul de legătură economică în care o ofertă poate fi activată numai dacă se activează și o altă ofertă din grupul de oferte la care se aplică acest tip de legătură, nu invers;

- h)** legătură tehnică - legătura între ofertele de energie de echilibrare ale unui FSE pentru sferturi de oră consecutive sau în același sfert de oră, necesare pentru a evita activări nerealizabile de către UFR/GFR;
- i)** lună de livrare - luna în care are loc livrarea efectivă/consumul energiei de echilibrare;
- j)** marcă de timp - informația în formă electronică atașată în mod unic unei oferte care certifică faptul că aceasta a fost primită de către OTS la un moment de timp bine determinat;
- k)** notă de informare pentru decontarea lunară - nota de informare întocmită de OTS, pentru fiecare FSE, în care sunt prezentate toate obligațiile de plată, respectiv drepturile de încasare ce trebuie plătite, respectiv încasate prin intermediul conturilor bancare deschise de fiecare FSE;
- l)** notă lunară de regularizare pe PE - nota de regularizare lunară întocmită de OTS, pentru fiecare FSE, care sintetizează tranzacțiile angajate ale FSE pe PE în fiecare lună calendaristică;
- m)** oferta de energie de echilibrare - angajamentul ferm transmis de un FSE pentru furnizarea energiei de echilibrare corespunzătoare creșterii de putere/reducerii de putere, în condițiile acceptării de către un OTS a prețului solicitat în ordinea de merit comună/ordinea de merit locală;
- n)** ofertare pe UFR/GFR - ofertele de energie de echilibrare transmise de către FSE pentru fiecare UFR/GFR;
- o)** oră de închidere a porții pentru energia de echilibrare - momentul în care nu mai este permisă transmiterea sau actualizarea unei oferte de energie de echilibrare de către un FSE, pentru un produs standard;
- p)** ordine de merit - ordonarea după preț a perechilor preț-cantitate din ofertele de energie de echilibrare validate, stabilită și utilizată de OTS conector, pentru determinarea perechilor preț-cantitate care vor fi acceptate pentru furnizarea energiei de echilibrare;
- q)** ordine de merit comună - ordinea de merit formată din ofertele transmise de OTS conectoare în platformele informatice dedicate piețelor europene de echilibrare;
- r)** platforme europene - platforme pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele pentru restabilirea frecvenței cu activare manuală și automată constituite în conformitate cu art. 20 și 21 din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#);
- s)** abrogată;
- La data de 01-10-2022 Litera s) din Articolul 4 , Capitolul II a fost abrogată de Litera b), Punctul 3, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022
- t)** responsabilitatea echilibrării - responsabilitatea fiecărui participant la piața de echilibrare față de OTS pentru menținerea echilibrului între valorile realizate și contractate ale producției, consumului și schimburilor de energie electrică proprii, după caz, și pentru suportarea financiară a eventualelor dezechilibre;
- u)** rezerve - suma capacitaților de putere ale UFR/GFR puse de FSE la dispoziția OTS pentru acțiunea de echilibrare a sistemelor energetice, începând de la nivelul garantat în cazul în care un OTS a contractat în avans servicii de echilibrare cu UFR/GFR conform reglementărilor referitoare la achiziția acestora până la nivelul rezultat în urma notificărilor de program ale UFR/GFR;
- v)** situație de nefuncționare - situație în care nu pot fi utilizate sistemele informatice, informaționale și de comunicații ale PE (incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a acestora);
- w)** transfer de capacitate pentru echilibrare - transferul de capacitate pentru echilibrare de la un FSE care a contractat inițial capacitatea pentru echilibrare către un alt FSE;
- x)** tranzacție - convenția încheiată între două părți pentru transferul comercial de energie electrică, în concordanță cu prezentul regulament.

Capitolul III

Regulile PE

Secțiunea 3.1

Reguli generale de funcționare a PE

Articolul 5

OTS aplică modelul de autodispecerizare pentru a determina programele de producere și de consum.

Articolul 6

Pentru a putea participa la piața de echilibrare, un FSE trebuie să se califice în prealabil.

Articolul 7

OTS stabilește, în urma unui proces de consultare publică, conținutul-cadru al convenției de participare la PE, care cuprinde drepturile și responsabilitățile reciproce ale OTS și ale fiecărui FSE. Conținutul-cadru al convenției de participare la PE este publicat de OTS pe pagina proprie de internet.

Articolul 8

Tranzacțiile încheiate pe PE stabilesc obligația respectivului FSE de a furniza serviciul corespunzător unui anumit tip de produs standard de rezerve pentru echilibrare către OTS, în conformitate cu specificațiile din oferta de energie de echilibrare și din dispozițiile de dispecer emise de OTS. Tranzacțiile sunt specifice unui anumit ID.

Articolul 9

(1) Energia de echilibrare poate fi folosită pentru:

- a)** creșterea de putere, care poate fi furnizată prin creșterea producției unei/unui UFR/GFR sau prin reducerea consumului unei/unui UFR/GFR;
- b)** reducerea de putere, care poate fi furnizată prin reducerea producției unei/unui UFR/GFR sau creșterea consumului unei/unui UFR/GFR.

(2) Energia de echilibrare tranzacționată pe PE se livrează fizic în ziua de livrare:

- a)** în punctele de racordare unde o UFR sau un GFR sunt racordate la SEN;
- b)** în momentele pentru care au fost emise dispozițiile de dispecer de către OTS, acestea trebuind să fie situate în ID specificat în oferta acceptată.

Articolul 10

(1) Până la data la care OTS utilizează platformele europene, în vederea unei ierarhizări în selectarea de către acesta a ofertelor cu același preț, pentru aplicarea dispecerizării prioritare se stabilesc, în ordinea descrescătoare a priorității la creștere, respectiv în ordinea crescătoare a priorității la reducere, următoarele categorii:

a) UFR/GFR puse în funcțiune înainte de 4 iulie 2019 și care la data punerii în funcțiune făceau obiectul dispecerizării cu prioritate cuprinsă în reglementările ANRE în vigoare la data respectivă:

- (i)** UFR/GFR care produce energie electrică din energie eoliană;
- (ii)** UFR/GFR care produce energie electrică din energie solară;
- (iii)** UFR/GFR de producere a energiei electrice în cogenerare, inclusiv pe bază de surse regenerabile de energie, pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, în limita capacității electrice de înaltă eficiență calificate de ANRE;
- (iv)** UFR/GFR de producere a energiei electrice din surse hidro declarate cu hidrolicitate ridicată. Se consideră situație de hidrolicitate ridicată situația în care, pentru UFR/GFR respectivă, există pericol de deversare;

b) UFR/GFR care produc energie electrică din surse regenerabile de energie, altele decât cele prevăzute la lit. a);

c) UFR/GFR care utilizează surse regenerabile de energie și/sau în cogenerare de înaltă eficiență puse în funcțiune după 4 iulie 2019 și care au puterea instalată de producere a energiei electrice mai mică de 400 kW, pentru care se aplică dispecerizarea prioritară; pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, dispecerizarea prioritară se aplică în limita capacității electrice de înaltă eficiență calificate de ANRE;

d) UFR/GFR, altele decât cele prevăzute la lit. a)-c), precum și cele prevăzute la lit. a) și b), începând cu data de la care acestea suferă modificări semnificative stabilite conform lit. c).

(2) OTS elaborează în urma unui proces de consultare publică, publică pe pagina proprie de internet și aplică proceduri de verificare a:

a) energiei electrice ce se încadrează în prevederile alin. (1) lit. a) pct. (iii), corespunzător listelor actualizate ale capacităților de producere energie electrică și termică în cogenerare, cu acreditare finală și/sau preliminară, aprobate de ANRE;

b) situațiilor de hidrolicitate ridicată și a energiei electrice aferente, conform prevederilor alin. (1) lit. a) pct. (iv);

c) menținerii UFR/GFR prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) în categoriile beneficiare de dispecerizare prioritară, conform prevederilor art. 12 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2019/943.

(3) FSE transmite la OTS încadrarea fiecărei/fiecărui UFR/GFR pentru care este responsabil într-una din categoriile prevăzute la alin. (1), conform prevederilor procedurilor prevăzute la alin. (2), și actualizează aceste informații ori de câte ori acestea suferă modificări.

(4) OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, o procedură care să detalieze modul de aplicare a dispecerizării cu prioritate pe baza ierarhizării prevăzute la alin. (1), cu respectarea condițiilor pentru asigurarea funcționării în siguranță a SEN, și o publică pe pagina proprie de internet.

Articolul 11

OTS monitorizează îndeplinirea de către FSE a cerințelor stabilite în prezentul regulament privind clauzele și condițiile în materie de echilibrare, în cadrul zonei sale de programare.

Articolul 12

Furnizorii de RSF care sunt calificați tehnic de către OTS numai pentru RSF, conform prevederilor procedurii de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem aprobată prin ordin al președintelui ANRE, nu sunt obligați să se înregistreze în calitate de FSE la PE.

La data de 19-10-2022 Articolul 12 din Secțiunea 3.1 , Capitolul III a fost modificat de Litera b), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Secțiunea 3.2

Etapele calificării FSE

Articolul 13

Procesul de calificare a unui FSE cuprinde două etape:

- a) calificarea tehnică, realizată conform procedurii de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem aprobată prin ordin al președintelui ANRE;
- b) înregistrarea pe PE, prin semnarea convenției de participare la PE.

Articolul 14

Pot să devină FSE persoanele fizice/juridice care dețin/gestionează locuri de consum, instalații de producere a energiei electrice și/sau unități de stocare a energiei, precum și agregatorii.

Articolul 15

Pentru a dobândi calitatea de FSE, conform prevederilor art. 16 alin. (1) din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#), este necesar ca o/un UFR/GFR să finalizeze cu succes procesul de calificare tehnică.

Articolul 16

Procesul de calificare tehnică respectă prevederile art. 159 și 162 din [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#) și este realizat în conformitate cu procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem prevăzută la [art. 13 lit. a\)](#).

Articolul 17

Fiecare UFR/GFR trebuie să obțină calificarea tehnică pentru cel puțin un produs standard. Tipurile de produse standard sunt stabilite de comun acord de către toți OTS participanți la piețele europene de energie de echilibrare și de capacitate de echilibrare și aprobate, prin decizie, de către ACER pentru RRFm și RRFa și de către ANRE pentru RI.

Articolul 18

Datele și informațiile pe care solicitantul le transmite la OTS în scopul evaluării capacității de furnizare a serviciilor de echilibrare respectă prevederile art. 158 și 161 din [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#) și sunt detaliate în procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem prevăzută la [art. 13 lit. a\)](#).

Articolul 19

După obținerea calificării tehnice, înregistrarea pe piața de echilibrare se realizează prin semnarea convenției de participare la PE de către persoana fizică/juridică care deține UFR/GFR.

Articolul 20

Fiecare FSE este responsabil pentru respectarea angajamentelor pe PE, conform reglementărilor aplicabile și prevederilor convenției de participare la PE.

Articolul 21

Solicitanții fac o cerere scrisă către OTS, care include un formular completat corespunzător, este însoțită de documentația-suport relevantă și trebuie să fie semnată de reprezentantul legal al solicitantului.

Articolul 22

Conținutul și formatul formularului prevăzut la [art. 21](#), precum și modul de transmitere și verificare a acestora sunt elaborate de OTS în procedura de înregistrare, revocare sau retragere a unui FSE de la PE. OTS publică procedura pe pagina proprie de internet.

Articolul 23

FSE care au semnat convenția de participare la PE sunt înregistrați în registrul PE, care este întocmit și actualizat de către OTS.

Articolul 24

Fiecare FSE are dreptul să consulte informațiile din registrul PE care îl privesc și să solicite corectarea oricărei inexactități constatate.

Articolul 25

Un FSE se poate retrage din proprie inițiativă de la PE, printr-o înștiințare scrisă, semnată de un reprezentant legal al FSE. Această înștiințare trebuie transmisă cu cel puțin o lună înaintea datei la care se solicită retragerea înregistrării FSE.

Articolul 26

OTS poate revoca înregistrarea unui FSE în oricare din următoarele cazuri:

- a) dacă FSE nu mai îndeplinește la un moment dat una sau mai multe dintre condițiile necesare pentru înregistrarea ca FSE;
- b) dacă FSE nu respectă prevederile convenției de participare la PE;
- c) la solicitarea ANRE, în situația în care FSE nu respectă în mod repetat prevederile prezentului capitol, fapte constatate de ANRE.

Articolul 27

Dacă un FSE se retrage de pe PE conform prevederilor [art. 25](#) sau dacă înregistrarea unui FSE este revocată de OTS conform prevederilor [art. 26](#):

- a) FSE efectuează toate plățile datorate OTS în conformitate cu prevederile referitoare la decontarea pe PE din prezentul regulament;
- b) OTS efectuează toate plățile către FSE datorate pentru perioada anterioară retragerii/revocării FSE;
- c) OTS anulează înregistrarea acestuia în registrul PE, informând FSE în legătură cu această anulare.

Articolul 28

Procedura prevăzută la [art. 22](#) cuprinde toate informațiile necesare revocării sau retragerii FSE de la PE, instrucțiuni detaliate, inclusiv termenele maxime stabilite pentru plățile prevăzute la [art. 27](#).

Secțiunea 3.3

Datele și informațiile transmise de către FSE în timpul funcționării PE

Articolul 29

Toți FSE care au în exploatare UFR/GFR sau PRE din care aceștia fac parte, dacă a fost mandatată în acest sens de către FSE, trebuie să transmită DD pentru aceștia la OTS.

Articolul 30

DD pentru o/un UFR/GFR în ziua D trebuie să fie transmisă la OTS cel mai devreme cu 10 zile înainte de ziua D și cel mai târziu până la ora 16,30 a zilei D-1 și poate fi actualizată în orice moment anterior ID afectat.

Articolul 31

DD conține cel puțin următoarele informații:

- a) puterea disponibilă a fiecărei/fiecărui UFR/GFR pentru fiecare ID din fiecare zi de livrare;
- b) motivații și detalii (inclusiv numărul cererii aprobate de dispecer) privind reducerile de disponibilitate ale fiecărei/fiecărui UFR/GFR, ca urmare a: oricărei opriri accidentale sau opriri planificate pentru mentenanță, redării în exploatare înainte de termenul aprobat, programului de funcționare convenit cu Administrația Națională Apele Române etc.;
- c) UFR/GFR care produc energie electrică din energie eoliană sau solară, respectiv UFR/GFR formate din unități consumatoare, unități de stocare a energiei sau orice fel de agregare dintre acestea sunt exceptate de la furnizarea motivațiilor prevăzute la [lit. b\)](#) în cazul modificării DD.

Articolul 32

Verificarea formei și conținutului DD se face automat de către sistemul informatic al PE, iar confirmarea este transmisă emitentului de către OTS într-un format standard, pe aceeași cale prin care a fost recepționată.

Articolul 33

DD sunt accesibile pentru vizualizare, prin intermediul sistemului informatic al PE, FSE respectiv și PRE din care acesta face parte.

Articolul 34

FSE este responsabil de informarea OTS despre modificarea rezervelor de echilibrare pentru fiecare ID al zilei de livrare.

Articolul 35

FSE poate modifica o DD, oricând în ziua de livrare, pentru ID următor celui în care se operează modificarea.

Secțiunea 3.4

Monitorizarea modului de furnizare a serviciilor de echilibrare

Articolul 36

OTS monitorizează modul în care fiecare FSE în parte furnizează serviciile de echilibrare pentru fiecare serviciu de echilibrare în parte, astfel:

a) în etapa de calificare tehnică pentru furnizarea serviciului de echilibrare de către FSE, OTS compară datele obținute prin teste cu performanțele FSE pentru fiecare rezervă în parte, definită ca produs standard, conform formei așteptate din [art. 57](#), [art. 59](#) și [art. 62](#);

b) în procesul de monitorizare efectuat de OTS și, după caz, de OD conector, OTS evaluează periodic performanțele FSE.

Articolul 37

În vederea monitorizării modului de furnizare a serviciilor de echilibrare de către un FSE calificat, OTS elaborează și publică procedura privind monitorizarea respectării caracteristicilor tehnice ale produselor standard în procesul de furnizare a serviciilor de echilibrare de către un FSE. Procedura este supusă unui proces de consultare publică și va fi publicată pe pagina de internet a OTS.

Capitolul IV

Achiziția de energie de echilibrare pe PE

Secțiunea 4.1

Ofertarea pe PE

Articolul 38

Fiecare FSE care deține un contract pentru furnizarea capacității pentru echilibrare transmite către OTS ofertele de energie de echilibrare aferente capacității de echilibrare, determinate în conformitate cu prevederile cap. VII.

Articolul 39

Fiecare FSE are dreptul de a transmite la OTS ofertele de energie aferente capacității de echilibrare care nu este contractată cu OTS.

Articolul 40

FSE atribuie ofertele de energie de echilibrare numai PRE din care face parte, conform prevederilor clauzelor și condițiilor pentru PRE respectiv în cazul unui agregator ce preia rolul de FSE pentru GFR cu puncte de măsură în mai multe PRE, acesta ajustează poziția netă contractuală între respectivele PRE prin notificări ulterioare ID de livrare, conform [art. 113 pct. II lit. E pct. 2](#) și [pct. 3 subpct. \(iii\) din Regulamentul](#) privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea, aprobat prin [Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021](#).

Articolul 41

În situațiile în care siguranța în funcționare a SEN o impune dacă OTS identifică necesitatea unor oferte de energie de echilibrare suplimentare după ora de închidere a porții pentru piața intrazilnică, pentru un anumit ID, acesta poate transmite o solicitare către FSE de a oferi energia aferentă capacității de echilibrare neutilizată. În aceste cazuri, FSE pot oferta pe piața de echilibrare toată energia de echilibrare rămasă disponibilă, pe fiecare sens, pentru ID considerat.

Articolul 42

FSE poate transmite oferte de preț pe UFR/GFR pentru energia de echilibrare în următoarele condiții:

a) pentru fiecare tip de produs standard de RI, RRFm sau RRFa:

(i) oferte de energie de echilibrare pentru creștere de putere;

(ii) oferte de energie de echilibrare pentru reducere de putere;

b) începând cu o săptămână înaintea zilei de livrare și până la ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare corespunzătoare fiecărui tip de produs standard, după cum urmează:

(i) ID - 50 de minute pentru produsul standard de RI, pentru ofertele transmise pentru fiecare ID;

(ii) ID - 25 de minute pentru produsele standard de RRFm și de RRFa.

Articolul 43

Ofertele pot fi oricând modificate sau anulate înaintea orei de închidere a porții pentru energia de echilibrare. Orice modificare stabilește o nouă ofertă de energie de echilibrare, anulând automat oferta care a fost validată anterior pentru același ID.

Articolul 44

După ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare FSE raportează fără întârzieri nejustificate către OTS ofertele de energie de echilibrare devenite indisponibile, în conformitate cu prevederile [art. 158 alin. \(4\) lit. b\)](#) și cu cele ale [art. 161 alin. \(4\) lit. b\) din Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#).

Articolul 45

Ofertele sunt transmise în format electronic, prin mijloacele de comunicare prevăzute de OTS.

Articolul 46

Oferta se consideră transmisă oficial la momentul intrării în sistemul informatic al PE. Ora transmiterii este exprimată prin marca de timp.

Articolul 47

Imediat ce o nouă ofertă de energie de echilibrare a intrat în sistemul PE, OTS confirmă respectivului FSE primirea acesteia. Această confirmare conține numărul de înregistrare și ora la care această ofertă a intrat în sistemul PE.

La data de 01-10-2022 Articolul 47 din Secțiunea 4.1 , Capitolul IV a fost modificat de Litera c), Punctul 3, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022

Articolul 48

Dacă un FSE nu primește de la OTS, într-un interval de 5 minute de la transmiterea unei noi oferte de energie de echilibrare, confirmarea de primire a respectivei oferte, FSE trebuie să contacteze imediat OTS.

Articolul 49

OTS elaborează și publică pe pagina proprie de internet procedura privind conținutul și formatul-cadru al ofertelor pentru energie de echilibrare pentru produsele standard și modul de transmitere a ofertelor/raportarea volumelor indisponibile. Procedura este supusă unui proces de consultare publică.

Articolul 50

Prețurile ofertelor de energie de echilibrare pot fi numere pozitive, zero sau negative, cu două zecimale, și sunt exprimate în lei/MWh pentru ofertele de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI, iar pentru ofertele de energie de echilibrare pentru produsele standard de RRFm și de RRFa în EUR/MWh.

Articolul 51

În momentul primirii ofertelor, OTS verifică dacă este îndeplinită următoarea condiție, respectiv cantitatea ofertată pentru un anumit produs standard din oferta unei/unui UFR/GFR să nu depășească valoarea pentru care UFR/GFR a fost calificată tehnic.

Articolul 52

OTS marchează ca indisponibile pentru tranzacționare ofertele a căror activare ar conduce la congestii interne, precum și pe cele a căror activare este necesară pentru gestionarea congestiilor în rețeaua sa.

La data de 19-10-2022 Articolul 52 din Secțiunea 4.1 , Capitolul IV a fost modificat de Litera c), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 53

În cazul în care ofertele a căror activare poate conduce la o congestie internă aparțin mai multor UFR/GFR dintr-o anumită zonă a SEN, aceste oferte se marchează ca indisponibile în ordinea de merit.

Articolul 54

OTS tratează nediscriminatoriu toate ofertele de energie de echilibrare primite. După ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare, toate ofertele de energie de echilibrare pentru produsele standard de RRFm și RRFa sunt transmise de către OTS către platformele europene, în vederea optimizării activării ofertelor de energie de echilibrare în liste cu ordine de merit comune la nivel european.

Articolul 55

În cazul în care se utilizează platforma PE a OTS sau în situația în care platformele europene nu funcționează pe o perioadă limitată, ofertele de energie de echilibrare aferente produselor standard de RRFm și de RRFa vor fi activate de către OTS în ordinea de merit la nivel local.

Articolul 56

Orice activare parțială sau totală a unei oferte de energie de echilibrare din listele cu ordine de merit comune la nivel european/locale constituie o tranzacție/contract între respectivul FSE și OTS.

Articolul 57

Fiecare ofertă de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI trebuie să respecte următoarele caracteristici statice din tabelul nr. 1:

Tabelul nr. 1 - Caracteristicile statice și valorile lor pentru oferta de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI

Mod de activare	Planificat cu activare manuală
Perioada de pregătire	Între 0 și 30 min.
Perioada de variație a sarcinii	Între 0 și 30 min.
Țiimpul de activare completă	30 min.

Durata minimă a perioadei de livrare	15 min.
Durata maximă a perioadei de livrare	30 min.
Perioada de dezactivare	Între 0 și 30 min.
Cantitate minimă	1 MW
Cantitate maximă	9999 MW
Rezoluție de preț	0,01 lei/MWh

Articolul 58

Caracteristicile variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI care urmează să fie determinate de FSE, în timpul calificării tehnice sau la transmiterea ofertei RI, trebuie să includă:

a) parametrii definiți din tabelul nr. 2:

Tabelul nr. 2 - Parametrii caracteristicilor variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI

Prețul	Pozitiv, zero sau negativ, în lei/MWh
Locație	România
Divizibilitate	Sunt permise oferte divizibile cu o granularitate la activare de 1 MW. Sunt permise oferte indivizibile care să reprezinte puterea minimă tehnică a unei/unui UFR /GFR.
Perioada de valabilitate	Definită de către FSE cu respectarea perioadei de livrare minimă și maximă
Durata minimă între o dezactivare și o activare succesivă	Perioada de restabilire este determinată de către FSE.
Legături tehnice între oferte	Legăturile tehnice dintre ofertele de preț vor fi transmise de către FSE în același ID și/sau în ID consecutive.
Legături economice	Sunt permise legături între oferte, de tip multipart, și se permite ofertarea unor grupuri de oferte exclusive

b) volumul ofertei;

c) direcția ofertei: energie de echilibrare pozitivă (creștere de putere)/negativă (reducere de putere).

Articolul 59

Fiecare ofertă de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm trebuie să respecte următoarele caracteristici statice definite în tabelul nr. 3:

Tabelul nr. 3 - Caracteristicile statice și valorile lor pentru oferta de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm

Mod de activare	Manual
Tip de activare	Direct sau programat
Timpul de activare completă	12,5 min.
Cantitatea minimă	1 MW
Granularitatea ofertei	1 MW
Cantitatea maximă	9999 MW
Durata minimă de livrare a cantității maxime cerute	5 min.
Rezoluție de preț	0,01 €/MWh
Perioada de valabilitate	O activare programată poate avea loc doar la momentul activării programate. O activare directă poate avea loc la orice moment în timpul celor 15 minute după momentul activării programate.

Articolul 60

Livrarea energiei de echilibrare pentru produsul standard de RRFm din oferta activată direct include și următorul ID al celui la care face referire oferta.

Articolul 61

Caracteristicile variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm care urmează să fie stabilite de FSE, în timpul calificării tehnice sau la transmiterea ofertei RRFm, trebuie să includă:

a) parametrii definiți din tabelul nr. 4:

Tabelul nr. 4 - Parametrii caracteristicilor variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm

Prețul	Pozitiv, zero sau negativ, în lei/MWh, când se utilizează platforma PE și €/MWh când se utilizează platformele europene
Durata maximă de livrare a cantității maxime cerute	15 minute pentru activare programată 30 de minute pentru activare directă
Locație	România
	Sunt permise oferte divizibile cu o granularitate la activare de 1 MW.

Divizibilitate	Sunt permise oferte indivizibile care să reprezinte puterea minimă tehnică a unei/unui UFR/GFR.
Legături tehnice între oferte	FSE li se cere să transmită legăturile tehnice dintre ofertele transmise în același și/sau în ID consecutive.
Legături economice	Sunt permise legături între oferte, de tip multipart, și se permite ofertarea unor grupuri de oferte exclusive.

La data de 01-10-2022 Litera a) din Articolul 61 , Secțiunea 4.1 , Capitolul IV a fost modificată de Litera d), Punctul 3, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022

b) volumul ofertei;

c) sensul ofertei: energie de echilibrare pozitivă (creștere de putere)/negativă (reducere de putere).

Articolul 62

Fiecare ofertă de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa trebuie să respecte următoarele caracteristici statice din tabelul nr. 5:

Tabelul nr. 5 - Caracteristicile statice și valorile lor pentru oferta de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa

Mod de activare	Automat
Timpul de activare completă	7,5 min. până la data de 17 decembrie 2025
	5 min. începând cu data de 18 decembrie 2025
Timpul de întârziere	30 sec.
Timpul de dezactivare	Nu va depăși timpul de activare completă.
Cantitatea minimă	1 MW
Granularitatea ofertei	1 MW
Cantitatea maximă	9.999 MW/Puterea maximă activată în timpul de activare completă a RRFa
Perioada de valabilitate	15 min. Prima perioadă de valabilitate începe la intervalul de timp al pieței 00,00. Perioadele de valabilitate sunt consecutive și nu se suprapun. O ofertă poate fi activată și dezactivată la orice moment în cadrul perioadei de valabilitate.
Timp minim între o dezactivare și o activare succesivă	0
Rezoluție de preț	0,01 €/MWh

Articolul 63

Caracteristicile variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa care urmează să fie stabilite de FSE, în timpul calificării tehnice sau la transmiterea ofertei RRFa, trebuie să includă:

a) parametrii definiți din tabelul nr. 6:

Tabelul nr. 6 - Parametrii caracteristicilor variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa

Prețul	Pozitiv, zero sau negativ, în lei/MWh, când se utilizează platforma PE și €/MWh când se utilizează platformele europene.
Locație	România
Divizibilitate	Sunt permise numai oferte divizibile.

b) volumul ofertei;

c) direcția ofertei: energie de echilibrare pozitivă (creștere de putere)/negativă (reducere de putere);

d) perioada de valabilitate la care se referă oferta pentru produsul RRFa.

Secțiunea 4.2

Reguli de selectare a ofertelor de energie de echilibrare

Articolul 64

Selectarea ofertelor de energie de echilibrare pentru orice tip de produs standard se face în ordine de preț, folosind ordinele de merit pentru fiecare produs și pentru fiecare sens, astfel:

a) pentru ordinea de merit la creștere se ordonează ofertele în sens crescător al prețului, iar selectarea se face începând cu oferta cu cel mai mic preț, până se acoperă volumul de energie de echilibrare solicitat de OTS care utilizează platformele europene de echilibrare sau platforma PE pentru perioada în care OTS nu este conectat la platformele europene;

b) pentru ordinea de merit la scădere se ordonează ofertele în sens descrescător al prețului, iar selectarea se face începând cu oferta cu cel mai mare preț, până se acoperă volumul de energie de echilibrare solicitat de OTS care utilizează platformele europene de echilibrare sau platforma PE pentru perioada în care OTS nu este conectat la platformele europene.

La data de 31-03-2024 Articolul 64 , Secțiunea 4.2 , Capitolul IV a fost modificat de Litera a) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 28 martie 2024

Articolul 65

Selectarea ofertelor de energie de echilibrare a produselor standard RRFm și RRFa se realizează din ordinele de merit comune la nivel european sau ordinea de merit de pe platforma PE pentru perioada în care OTS nu este conectat la platformele europene, pe fiecare tip de produs. Funcția de optimizare a fiecărei platforme europene pentru tranzacționarea produselor standard de energie de echilibrare realizează selecțiile în funcție de prețuri și de capacitatea disponibilă pe liniile de interconexiune.

La data de 31-03-2024 Articolul 65 , Secțiunea 4.2 , Capitolul IV a fost modificat de Litera b) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 28 martie 2024

Articolul 66

OTS tranzacționează produsul standard RI de energie de echilibrare pe platforma PE a OTS până la momentul în care un OTS învecinat interconectat decide să utilizeze acest tip de produs și este posibilă tranzacționarea în comun a produsului standard RI pe platforma europeană dedicată.

Articolul 67

În fiecare interval orar al zilei D de livrare, OTS stabilește necesarul de energie de echilibrare pe tipuri de reglaj pentru ID-urile intervalului orar în curs și intervalului orar următor.

Articolul 68

În intervalul ID – 50 de minute și cel târziu ID – 35 de minute OTS stabilește necesarul de RI, face selecția ofertelor pe platforma PE a OTS și transmite dispozițiile de dispecer către FSE, pentru acest tip de produs, oricând între ID – 50 de minute și ID – 32 de minute pentru ID, sau ID și ID + 15 minute după închiderea porții pentru transmiterea ofertelor pentru ID + 15 minute.

Articolul 69

După ora de închidere a porților pentru energia de echilibrare, ID – 25 de minute pentru produsele standard RRFm și RRFa, OTS evaluează și filtrează ofertele primite de la FSE și transmite către platformele informatice europene dedicate următoarele date:

a) pentru produsul standard RRFm:

(i) ofertele de energie de echilibrare, necesarul de energie de echilibrare pentru activarea programată a produsului RRFm și capacitatea disponibilă pe liniile de interconexiune pentru respectivul ID;

(ii) ora de închidere a porții pentru transmiterea datelor de la pct. (i) este ID – 12 minute;

(iii) necesarul de energie de echilibrare pentru activarea directă a produsului standard RRFm poate fi transmis în orice moment de timp al zilei de livrare;

(iv) transmiterea dispozițiilor de dispecer se va face între ID – 10 minute și ID – 7,5 minute în cazul activării programate a produsului standard RRFm și imediat după primirea volumelor de energie de echilibrare selectate de algoritmul de optimizare a platformei europene în cazul activării directe;

b) pentru produsul standard RRFa:

(i) ofertele de energie de echilibrare primite de la FSE și capacitatea disponibilă pe liniile de interconexiune;

(ii) ora de închidere a porții pentru transmiterea datelor de la pct. (i) este ID – 10 minute.

Articolul 70

În cazul utilizării platformei PE sau în situația în care platforma europeană dedicată produsului mFRR nu funcționează pe o perioadă limitată, în intervalul ID-25 de minute și cel târziu ID-12 minute, OTS stabilește necesarul de RRFm, face selecția ofertelor pe platforma PE a OTS și transmite dispozițiile de dispecer între ID-15 minute și ID-7,5 minute în cazul activării programate și în orice moment al zilei de livrare D în cazul activării directe.

La data de 31-03-2024 Articolul 70 , Secțiunea 4.2 , Capitolul IV a fost modificat de Litera c) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 28 martie 2024

Articolul 71

În situația unor congestii interne, care pot apărea doar în apropierea ID și care impun selectarea anumitor UFR /GFR pentru creștere sau reducere de putere, OTS selectează ofertele marcate ca indisponibile pentru platformele europene sau platforma PE pentru perioada în care OTS nu este conectat la platformele europene, a acestor UFR/GFR, conform prevederilor art. 52 și 53.

La data de 31-03-2024 Art. 71 din Secțiunea 4.2, Capitolul IV a fost modificat de Litera d) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 28 martie 2024

Secțiunea 4.3

Tranzacții angajate pe PE

Articolul 72

Tranzacțiile angajate pe PE care sunt încheiate în conformitate cu prevederile de la secțiunea 4.2 sunt executate de OTS prin emiterea dispozițiilor de dispecer corespunzătoare către respectivul FSE.

Articolul 73

Conformarea cu dispozițiile de dispecer emise de OTS este obligatorie pentru FSE în cauză.

Articolul 74

În prima zi calendaristică care urmează zilei de livrare în cauză, OTS transmite pentru fiecare zi de livrare și pentru fiecare UFR/GFR al fiecărui FSE confirmările de tranzacție angajate, către FSE corespunzător.

Articolul 75

Fiecare confirmare de tranzacție angajată conține cel puțin următoarele informații:

- a) codul de identificare pe PE al FSE;
- b) codul de identificare pe PE al UFR sau GFR, după caz;
- c) ziua de livrare, intervalul orar de livrare, ID;
- d) toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: volum activat, preț, direcție de creștere/reducere pentru energia de echilibrare selectată din volumul de RRFa oferat;
- e) toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: volum activat, preț, direcție de creștere/reducere pentru energia de echilibrare selectată din volumul de RRFm oferat;
- f) toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: volum activat, preț, direcție de creștere/reducere pentru energia de echilibrare selectată din volumul de RI oferat.

Articolul 76

Prețul tranzacției angajate reprezintă prețul marginal stabilit conform Deciziei ACER nr. 1/2020, Deciziei ACER nr. 2/2020, Deciziei ACER nr. 3/2020 și conform Deciziei președintelui ANRE nr. 1.454/2021 privind aprobarea modificării cadrului de implementare a platformei europene pentru schimbul de energie de echilibrare din RI.

Articolul 77

Sunt acceptate contestații la conținutul confirmărilor de tranzacție angajată numai în cazul unor erori transmise din platformele europene, din platforma informatică a PE și/sau erori rezultate din acțiunile OTS.

La data de 31-03-2024 Articolul 77 , Secțiunea 4.3 , Capitolul IV a fost modificat de Litera e) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 28 martie 2024

Articolul 78

Orice contestație asupra conținutului unei confirmări de tranzacție angajată este transmisă la OTS de către FSE responsabil nu mai târziu de două zile calendaristice după transmiterea de către OTS a respectivei confirmări de tranzacție angajată.

Articolul 79

OTS informează FSE asupra acceptării sau respingerii contestației respective nu mai târziu de două zile lucrătoare după primirea contestației. În cazul acceptării unei contestații, OTS transmite FSE o confirmare de tranzacție angajată corectată.

Articolul 80

Dacă, în termenul prevăzut la [art. 78](#), un FSE nu transmite nicio contestație la confirmările de tranzacție angajată primite, acestea se consideră ca fiind acceptate.

Articolul 81

Nicio contestație transmisă nu exonerează respectivul FSE de îndeplinirea obligațiilor rezultate din tranzacțiile angajate contestate, corectate sau necorectate, după caz.

Articolul 82

În cazul în care achiziția de servicii de echilibrare sau activarea coordonată a energiei de echilibrare nu poate fi realizată se aplică procedurile de ultimă instanță, elaborate de OTS și publicate pe pagina proprie de internet.

Articolul 83

Procedurile de ultimă instanță sunt utilizate de OTS și FSE în cazul apariției condițiilor de nefuncționare, după cum urmează:

- a) incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a sistemului PE sau a altui sistem informatic utilizat de OTS pentru primirea, verificarea și validarea ofertelor pe PE;
- b) incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a sistemului PE sau a altui sistem informatic utilizat de OTS pentru procesarea și selectarea ofertelor pe PE, precum și de emitere a dispozițiilor de dispecer;
- c) întreruperea liniilor de comunicație ale OTS pentru o perioadă mai mică de 30 de minute;
- d) incapacitatea totală sau parțială de funcționare a platformelor europene utilizate de OTS.

Articolul 84

Procedurile de ultimă instanță pot prevedea utilizarea unor mijloace alternative de comunicație, precum și extinderea sau decalarea oricăror termene-limită care trebuie respectate de OTS și FSE, inclusiv ora de închidere a PE.

Articolul 85

Atât OTS, cât și fiecare FSE specifică în convenția de participare la PE una sau mai multe persoane de contact în cazul apariției unei situații de nefuncționare, precum și numerele corespunzătoare de telefon, adrese de e-mail și fax. Atât OTS, cât și fiecare FSE se informează reciproc în cazul modificării acestor informații.

Secțiunea 4.4

Cereri elastice

La data de 01-10-2024 Capitolul IV a fost completat de Litera a) , Punctul 1. , Articolul I din ORDINUL nr. 60 din 28 august 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 867 din 29 august 2024

Articolul 86

(1) OTS are dreptul să introducă în orice interval de decontare cereri elastice pentru energia de echilibrare, conform unei proceduri proprii, în conformitate cu:

a) Decizia ACER nr. 03/2020 privind implementarea cadrului de reglementare pentru platforma europeană de schimb pentru energia de echilibrare de restabilire a frecvenței cu activare manuală;

b) Decizia ACER nr. 08/2024 privind implementarea cadrului de reglementare pentru platforma europeană de schimb pentru energia de echilibrare de restabilire a frecvenței cu activare automată.

(2) Ofertele alternative avute în vedere de către OTS sunt conforme cu prevederile paragrafului (70) din Decizia ACER nr. 03/2020 și se bazează pe produse de echilibrare standard sau specifice - locale.

(3) Caracteristicile produselor specifice - locale sunt elaborate de OTS în conformitate cu prevederile art. 26 din Regulamentul (UE) 2017/2.195 și aprobate de ANRE în temeiul prevederilor art. 5 alin. (4) al aceluiași regulament.

(4) În perioadele de funcționare a platformei PE deconectate de la platforma europeană se respectă suplimentar următoarele reguli:

a) OTS introduce în fiecare interval de decontare cel puțin o cerere inelastică cu precizarea cantității de energie de echilibrare solicitată;

b) OTS poate introduce în fiecare interval de decontare cereri elastice cu precizarea cantității de energie de echilibrare solicitate și a prețului pe care este dispus să îl plătească;

c) prețul precizat la lit. b) nu poate fi mai mic decât prețul marginal rezultat din ordinea de merit aferentă cantității de energie solicitată prin cererea inelastică pentru energie de echilibrare la creștere, respectiv mai mare decât prețul marginal rezultat din ordinea de merit aferentă cantității de energie solicitată prin cererea inelastică pentru energie de echilibrare la reducere pentru intervalul de decontare respectiv.

(5) În vederea folosirii eficiente a rezervelor de energie de echilibrare, asigurării transparenței și a optimizării costurilor cu echilibrarea sistemului, OTS publică datele prevăzute la art. 12 din Regulamentul (UE) 2017/2.195 cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 543/2013 și ale art. 50 alin. (4) din Regulamentului (UE) 2019/943.

(6) În ziua următoare zilei de livrare, OTS publică cel puțin următoarele informații:

a) prețurile oferite de fiecare participant la PE pentru fiecare interval de decontare din ziua precedentă pe tipuri de rezerve, atât la creștere, cât și la scădere;

b) cantitatea și prețul de achiziție al energiei de echilibrare pe fiecare interval de decontare și tip de rezervă.

La data de 01-10-2024 Articolul 86 , Secțiunea 4.4 , Capitolul IV a fost modificat de Litera b) , Punctul 1. , Articolul I din ORDINUL nr. 60 din 28 august 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 867 din 29 august 2024

Capitolul V

Reguli privind decontarea FSE

Secțiunea 5.1

Prevederi generale

Articolul 87

Regulile pentru decontare din prezenta secțiune asigură cadrul pentru decontarea tranzacțiilor și stabilirea obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare rezultate conform prevederilor prezentului regulament, între un FSE și OTS.

Articolul 88

Tranzacțiile pe PE stabilesc obligația respectivului FSE de a furniza energia de echilibrare către OTS, în conformitate cu specificațiile din ofertă și dispozițiile de dispecer emise de către OTS. Fiecare tranzacție va fi specifică unui anumit ID.

Articolul 89

Regulile prezentei secțiuni creează cadrul pentru:

- a)** stabilirea unui program de determinare, confirmare/ contestare și transmitere a informațiilor necesare în vederea facturării și decontării pe PE;
- b)** efectuarea calculelor pentru stabilirea drepturilor de încasare și a obligațiilor de plată aferente tranzacțiilor încheiate pe PE;
- c)** informarea părților în legătură cu obligațiile acestora de plată, respectiv cu drepturile acestora de încasare;
- d)** facturarea și efectuarea plăților;
- e)** stabilirea și utilizarea garanțiilor;
- f)** măsuri în cazuri de neîndeplinire a obligațiilor.

Secțiunea 5.2

Reguli privind decontarea FSE pentru energia de echilibrare din produsele standard RI, RRFm, RRFa

Articolul 90

Decontarea energiei de echilibrare se face bloc pentru volumul de energie de echilibrare contractat pe fiecare ID fără a fi luate în considerare volumele de energie de echilibrare rezultate din variațiile de sarcină care depășesc o perioadă de 5 minute în intervalele adiacente ID luat în calcul.

Articolul 91

Stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pe piața de echilibrare se face în baza volumului contractat aferent ofertelor acceptate de energie de echilibrare în ordinea de merit și a prețurilor marginale pentru fiecare produs standard.

Articolul 92

OTS este partea contractantă pentru fiecare FSE, în toate tranzacțiile angajate pe PE.

Articolul 93

Plata pentru energia de echilibrare se face astfel:

- a)** energia de echilibrare pozitivă (creștere de putere) este plătită de OTS către FSE, dacă prețul este pozitiv;
- b)** energia de echilibrare negativă (reducere de putere) este plătită de OTS către FSE, dacă prețul este negativ;
- c)** energia de echilibrare pozitivă (creștere de putere) este plătită de FSE către OTS, dacă prețul este negativ;
- d)** energia de echilibrare negativă (reducere de putere) este plătită de FSE către OTS, dacă prețul este pozitiv.

Secțiunea 5.3

Abrogată.

La data de 19-10-2022 Secțiunea 5.3 din Capitolul V a fost abrogată de Litera e), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 94

Abrogat.

La data de 19-10-2022 Articolul 94 din Secțiunea 5.3 , Capitolul V a fost abrogat de Litera e), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 95

Abrogat.

La data de 19-10-2022 Articolul 95 din Secțiunea 5.3 , Capitolul V a fost abrogat de Litera e), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 96

Abrogat.

La data de 19-10-2022 Articolul 96 din Secțiunea 5.3 , Capitolul V a fost abrogat de Litera e), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 97

Abrogat.

La data de 19-10-2022 Articolul 97 din Secțiunea 5.3 , Capitolul V a fost abrogat de Litera e), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Secțiunea 5.4

Note lunare de regularizare/informare

Articolul 98

Pentru fiecare FSE, OTS întocmește o notă lunară de regularizare care cuprinde defalcăt volumele de energie contractate cu OTS pe PE și prețurile marginale stabilite din listele cu ordine de merit comune sau locale pentru fiecare tranzacție, în luna de livrare, pentru fiecare ID al lunii de livrare, pe fiecare tip de produs, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere.

La data de 19-10-2022 Articolul 98 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 99

OTS transmite FSE notele lunare de regularizare pe PE, în termen de 7 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare.

La data de 19-10-2022 Articolul 99 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 100

Fiecare FSE verifică notele lunare de regularizare pe PE și, în cazul în care constată neconformități cu prevederile aplicabile, transmite la OTS, în termen de 2 zile lucrătoare de la primirea acestora, contestații motivate la notele lunare de regularizare.

La data de 19-10-2022 Articolul 100 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 101

OTS analizează contestația FSE și răspunde la aceasta, motivat, în termen de o zi lucrătoare de la primirea contestației, refăcând calculele și corectând notele lunare de regularizare eronate.

La data de 19-10-2022 Articolul 101 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 102

OTS transmite către FSE corespunzător nota lunară de regularizare pe PE, care cuprinde corecțiile rezultate în urma analizării contestațiilor primite, în termenul prevăzut la [art. 101](#); pentru FSE care n-au trimis contestații, se consideră valabile notele lunare de regularizare transmise la termenul inițial.

La data de 19-10-2022 Articolul 102 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 103

OTS transmite către ODDPRE, în termen de 10 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare, o notă lunară de regularizare care cuprinde defalcăt volumele de energie de echilibrare contractate cu OTS pentru echilibrarea SEN și prețurile marginale stabilite din listele cu ordine de merit comune sau locale pentru fiecare tranzacție, volumele de energie de echilibrare contractate pentru echilibrarea altor sisteme europene și volumele activate de energie de echilibrare pentru procesul de stabilizare a frecvenței, pentru fiecare ID al lunii de livrare, pe fiecare tip de produs, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere; aceste date sunt folosite de ODDPRE în calculul dezechilibrelor cantitative ale PRE și ale costurilor, veniturilor și costurilor cu echilibrarea, conform prevederilor din Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021, cu modificările ulterioare.

La data de 19-10-2022 Articolul 103 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 104

În fiecare lună calendaristică, OTS efectuează calculele în vederea decontării pe PE după transmiterea notelor lunare de regularizare pe PE, conform prevederilor [art. 102](#) și [103](#).

La data de 19-10-2022 Articolul 104 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 105

Pentru fiecare FSE, OTS determină valoarea drepturilor lunare de încasare prin însumarea valorilor pe fiecare ID ale drepturilor de încasare și separat valoarea obligațiilor lunare de plată prin însumarea obligațiilor de plată pe fiecare ID, corespunzătoare respectivului FSE.

La data de 19-10-2022 Articolul 105 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 106

Pentru fiecare FSE, OTS întocmește o notă de informare pentru decontarea lunară, care conține cel puțin următoarele informații:

- a) situația lunară privind volumul de energie de echilibrare contractat de FSE cu OTS, defalcată pe tipuri de produse de echilibrare, separat pentru creșteri de putere și pentru reducere de putere, precum și prețurile corespunzătoare;
- b) valoarea drepturilor lunare de încasare pentru echilibrare și a obligațiilor lunare de plată pentru echilibrare, determinate conform prevederilor [art. 105](#).

La data de 19-10-2022 Articolul 106 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 107

OTS pune la dispoziția FSE, în platforma informatică dedicată, notele de informare pentru decontarea lunară stabilite conform prevederilor [art. 106](#), nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la transmiterea notei lunare de regularizare pe PE către FSE, prevăzută la [art. 103](#).

La data de 19-10-2022 Articolul 107 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 108

Platforma informatică dedicată consemnează și reține data la care orice notă elaborată de OTS conform prevederilor prezentului regulament a fost făcută disponibilă părților implicate.

Secțiunea 5.5

Facturarea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare

Articolul 109

OTS emite facturi în moneda națională a României la cursul de schimb publicat de Banca Națională a României pentru fiecare zi de livrare, către fiecare FSE cuprinzând sumele aferente obligațiilor de plată/drepturilor de încasare ale respectivului FSE către OTS conform informațiilor din nota de informare pentru decontarea lunară prevăzută la [art. 106](#).

Articolul 110

Fiecare FSE emite o factură către OTS cuprinzând sumele corespunzătoare obligațiilor de plată ale OTS către respectivul FSE, conform informațiilor din nota de informare pentru decontarea lunară prevăzută la [art. 106](#).

Articolul 111

Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare după punerea la dispoziție pe platforma informatică dedicată a notei de informare pentru decontarea lunară.

Articolul 112

Facturile se emit astfel:

- a) pentru energia de echilibrare pentru creșteri de putere:
 - (i) FSE va factura către OTS drepturile de încasare pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la creșteri de putere, corespunzătoare prețurilor pozitive ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE;
 - (ii) OTS va factura obligația de plată a FSE pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la creșteri de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE;

- (iii) FSE va factura livrare gratuită către OTS, pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la creștere de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE;
- b) pentru energia de echilibrare pentru reducere de putere:
- (i) OTS va factura către FSE obligațiile de plată pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la reducere de putere, corespunzătoare prețurilor pozitive ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE;
- (ii) FSE va factura către OTS drepturile de încasare pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la reducere de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE;
- (iii) OTS va factura către FSE livrare gratuită pentru valorile cantităților de energie de echilibrare activate la reducere de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE.

Articolul 113

Factura aferentă obligației de plată a FSE/OTS se emite și se transmite prin poștă electronică, sub formă de fișier tip pdf. Data primirii poștei electronice este considerată data primirii facturii. Originalul facturii se transmite FSE/OTS la cerere, prin serviciul de curierat rapid, contravaloarea serviciului de curierat fiind suportată de către solicitant.

Articolul 114

Facturile vor fi plătite de părțile în cauză într-un interval de 7 zile lucrătoare de la data emiterii acestora.

Articolul 115

În cazul în care o sumă facturată de una dintre părți este contestată integral sau parțial de cealaltă parte, partea debitoare va efectua plata integral în condițiile [art. 114](#) și va înainta în termen de o zi lucrătoare de la data publicării pe platforma PE a notelor de informare prevăzute la [art. 106](#) o notă explicativă părții creditoare, cuprinzând obiecțiile sale. Partea creditoare analizează contestația primită și dacă constată existența unei informații eronate reface calculele și transmite o notă de corectare tuturor părților implicate nu mai târziu de 10 zile lucrătoare de la data la care nota eronată a fost transmisă FSE și/sau publicată de OTS.

Articolul 116

Plata facturilor prevăzute la [art. 114](#) va fi efectuată de FSE/OTS prin orice mijloc legal de plată prevăzut de legislația în vigoare. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost debitate sau creditate în contul bancar de echilibrare deschis de OTS.

Secțiunea 5.6

Efectuarea plăților, executarea garanțiilor și penalități de întârziere pe PE

Articolul 117

OTS actualizează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile pentru efectuarea plăților conform prevederilor secțiunii referitoare la facturarea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pe PE și publică aceste proceduri pe pagina proprie de internet.

Articolul 118

Procedurile elaborate conform prevederilor [art. 117](#) includ modalități de confirmare a plăților și mențiuni privind executarea garanțiilor în cazul plăților întârziate.

Articolul 119

Fiecare parte care primește o factură trebuie să plătească valoarea cuprinsă în respectiva factură, la data-limită de plată, indiferent dacă există sau nu o dispută în legătură cu sumele corespunzătoare.

Articolul 120

Orice FSE, precum și OTS trebuie să plătească o penalizare de întârziere celeilalte părți în oricare din următoarele cazuri:

- a) dacă respectivul FSE sau OTS nu a achitat sumele datorate până la data-limită de plată;
- b) dacă respectivul FSE sau OTS trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute din care au rezultat plăți întârziate;
- c) dacă respectivul FSE sau OTS trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute pentru care sumele care fac obiectul disputei au fost achitate la timp, dar contestate în mod justificat de cealaltă parte.

Articolul 121

Rata dobânzii care se aplică în toate cazurile prevăzute la [art. 120](#) pentru fiecare zi de întârziere începând cu prima zi lucrătoare după termenul-limită de plată este egală cu nivelul penalității de întârziere percepute pentru

neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, cu condiția ca valoarea totală a penalităților să nu depășească valoarea sumei datorate.

Articolul 122

Un FSE se află într-o situație de neîndeplinire a obligațiilor de plată în oricare din următoarele cazuri:

- a) dacă acesta nu îndeplinește cerințele privind garanțiile;
- b) dacă acesta nu își îndeplinește obligațiile rezultate din decontare în conformitate cu prevederile prezentului regulament până la datele-limită corespunzătoare;
- c) dacă acesta intră în faliment.

Articolul 123

OTS elaborează în urma unui proces de consultare publică procedurile aplicabile pentru situații de neîndeplinire a obligațiilor de plată. Acestea includ, fără a se limita la acestea: instrucțiuni pentru creșterea garanției, blocarea plăților datorate respectivei părți sau compensarea obligațiilor de plată cu drepturile de încasat sau utilizarea garanției disponibile pentru asigurarea plăților.

Secțiunea 5.7

Contestații la notele de regularizare și/sau la notele de informare pentru decontarea lunară

Articolul 124

Dacă o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare transmisă sau postată pe platforma informatică dedicată, de către OTS, conform prevederilor prezentului regulament, este incorectă, oricare dintre părțile implicate o poate contesta la OTS și poate pune în discuție orice element sau calcul cuprins în respectiva notă.

Articolul 125

Orice contestație va fi transmisă de partea implicată printr-o notificare pe e-mail sau fax către OTS. Notificarea trebuie să specifice în mod clar perioada de timp vizată, cum ar fi ziua de livrare, ID, data emiterii respectivei note, elementul contestat, motivul contestării, valoarea cerută, dacă este cazul, și va fi însoțită de orice probă disponibilă care poate să vină în sprijinul contestației.

Articolul 126

Orice parte implicată poate contesta o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă de OTS conform prevederilor prezentului regulament, într-un interval de 3 zile lucrătoare de la data la care nota contestată a fost transmisă sau postată pe platforma informatică dedicată.

Articolul 127

Dacă o parte implicată nu a transmis nicio contestație în legătură cu o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă conform prevederilor prezentului regulament în termenul prevăzut în [art. 126](#), nota respectivă se consideră că a fost acceptată de respectiva parte implicată.

Articolul 128

OTS analizează orice contestație transmisă conform prevederilor [art. 126](#), nu mai târziu de o zi lucrătoare de la primirea acesteia.

Articolul 129

Atunci când verifică o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare contestată, emitentul poate solicita părților implicate informații suplimentare. Dacă informațiile suplimentare solicitate nu sunt furnizate de partea implicată, emitentul este îndreptățit să respingă contestația respectivă.

Articolul 130

Emitentul va informa părțile implicate în legătură cu rezultatul verificărilor efectuate. Dacă o notă contestată a fost incorectă, emitentul va reface calculele și va transmite o notă corectată tuturor părților implicate.

Articolul 131

Dacă OTS constată existența unei informații eronate într-o notă de informare pentru decontare sau într-o notă de regularizare transmisă sau postată pe platforma informatică dedicată conform prevederilor prezentului regulament, acesta reface calculele și transmite o notă corectată tuturor părților implicate în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 10 zile lucrătoare de la data la care nota eronată a fost transmisă FSE și/sau publicată de OTS.

Articolul 132

În cazul nerespectării termenelor de emiterie, contestare, verificare, corectare, transmitere și/sau publicare a notelor de regularizare sau a notelor de informare pentru decontare prevăzute în prezentul regulament, părțile implicate pot să sesizeze în scris ANRE în termen de 3 zile lucrătoare de la data constatării acestor abateri.

Secțiunea 5.8

Fișe de decontare și conturi bancare

Articolul 133

OTS urmărește separat fiecare categorie de obligații de plată/drepturi de încasare în relația sa cu FSE, prin înființarea fișelor de decontare pentru energia de echilibrare contractată pe PE, pentru fiecare FSE.

Articolul 134

Fiecare FSE este titularul de fișă pentru fișa de decontare corespunzătoare înființată de OTS conform prevederilor [art. 133](#).

Articolul 135

OTS stabilește fișele de decontare prevăzute la [art. 133](#) pentru titularul de fișă corespunzător, după înregistrarea acestuia ca FSE, dar nu mai târziu de data la care înregistrarea acestuia ca FSE devine efectivă.

Articolul 136

Obligațiile de plată și drepturile de încasare înregistrate de OTS în fișele de decontare stabilite la [art. 133](#) se întemeiază pe relația contractuală dintre OTS, pe de o parte, și titularul de fișă, pe de altă parte, formalizată prin semnarea Convenției de participare la PE, ale cărei dispoziții reflectă prevederile prezentului regulament.

Articolul 137

Fiecare titular de fișă este îndreptățit să solicite oricând OTS informații în legătură cu situația oricăreia dintre fișele proprii înființate de OTS. După înregistrarea unei astfel de solicitări, OTS transmite titularului de fișă informațiile solicitate în maximum 3 zile lucrătoare, informații care pot include soldul fișei/fișelor respective pentru ultimele 3 luni, precum și orice sume debitate sau creditate într-o fișă, împreună cu datele și motivele acestor operațiuni.

Articolul 138

OTS poate de asemenea să își îndeplinească obligațiile prevăzute la [art. 133](#) prin adoptarea măsurilor de ordin tehnic necesare pentru ca fiecare titular de fișă să poată avea acces direct la toate informațiile relevante în legătură cu oricare dintre fișele proprii.

Articolul 139

Fiecare participant care se înregistrează în calitate de FSE deschide un cont bancar pentru echilibrare la o bancă de decontare.

Articolul 140

În scopul îndeplinirii obligațiilor sale conform prezentului regulament, OTS deschide la o bancă comercială de pe teritoriul României un cont bancar pentru echilibrare pentru încasările și plățile aferente tranzacțiilor încheiate pe PE.

Articolul 141

Titularii de cont asigură solvabilitatea conturilor bancare pentru echilibrare proprii la datele scadente stabilite conform prevederilor prezentului regulament.

Articolul 142

Conturile bancare prevăzute la [art. 139](#) și [140](#) sunt deschise în moneda națională a României.

Secțiunea 5.9

Garanții de plată a obligațiilor pe PE

Articolul 143

OTS are dreptul să solicite constituirea unei garanții înainte ca respectivul operator să fie înregistrat ca FSE; în cazul în care FSE nu și-a transferat responsabilitatea echilibrării altei PRE și nu a preluat alți participanți în PRE înregistrată de el în conformitate cu prevederile din [Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea](#), aprobat prin [Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021](#), OTS poate accepta o garanție comună pentru obligațiile de plată ale operatorului atât în calitate de FSE, cât și de PRE.

Articolul 144

OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile pentru determinarea necesarului și a tipurilor de garanții solicitate, procedurile pentru realizarea și verificarea constituirii garanțiilor și suplimentării acestora, dacă este cazul, precum și procedurile de utilizare a disponibilului rămas din garanția depusă de către FSE. Nivelul garanției solicitate ține seama de probabilitatea ca diferența dintre obligațiile de plată și drepturile de încasare ale FSE la nivel lunar către OTS să fie pozitivă și este adaptată în conformitate cu eventualele întârzieri la plată înregistrate în perioade anterioare. OTS publică procedurile pe pagina proprie de internet.

Capitolul VI

Agregarea locurilor de consum, a instalațiilor de stocare a energiei și a instalațiilor de producere a energiei electrice

Articolul 145

Condițiile de agregare a unităților generatoare, unităților consumatoare aparținând mai multor locuri de consum sau locuri de consum și de producere, unităților de stocare a energiei și/sau unităților de furnizare a rezervelor sunt următoarele:

- a) pot fi agregate unități generatoare sau unități consumatoare sau unități de stocare din toate categoriile (A, B, C, D), clasificate în conformitate cu prevederile [Ordinului președintelui ANRE nr. 79/2016](#) pentru aprobarea clasificării unităților generatoare și a centralelor electrice;
- b) pentru un GFR format din mai multe unități generatoare, unități consumatoare aparținând mai multor locuri de producere, locuri de consum sau unități de stocare a energiei și/sau unități de furnizare a rezervelor situate în zone de rețea diferite, în situația apariției unei congestii de rețea, creșterea/reducerea de putere se va realiza la dispoziția dispecerului, prin indicarea entităților componente la care trebuie modificat punctul de funcționare pentru eliminarea congestiei.

Articolul 146

GFR trebuie să respecte toate condițiile și cerințele de calificare tehnică a unui GFR conform secțiunii referitoare la calificarea tehnică a furnizorilor de servicii de echilibrare pentru RI, RRFm, RRFa și RSF.

Articolul 147

În funcționarea curentă a unui GFR, OTS are dreptul de a limita sau a exclude unități generatoare, locuri de consum cu consum comandabil, instalații de stocare care aparțin acestuia de la furnizarea uneia sau mai multor rezerve de echilibrare, inclusiv RSF, în baza unor argumente tehnice, cum ar fi distribuția geografică a entităților componente GFR, pentru a asigura siguranța în funcționare a SEN.

Capitolul VII

Reguli pentru achiziția și transferul de capacitate pentru echilibrare

Secțiunea 7.1

Achiziția capacității pentru echilibrare

Articolul 148

OTS achiziționează capacitatea pentru echilibrare, prin mecanisme de piață de la FSE calificați care au semnat cu OTS contractul-cadru de furnizare a capacității pentru echilibrare, în condiții de transparență, acces neîngrădit și eficiență economică. OTS elaborează în urma unui proces de consultare publică contractul-cadru de furnizare a capacității pentru echilibrare și îl publică pe pagina proprie de internet.

Articolul 149

Anterior achiziționării capacității necesare pentru echilibrare, OTS:

- a) stabilește una sau mai multe perioade de achiziție;
- b) determină periodic cantitățile de capacitate necesare pentru echilibrare, aferente fiecărui tip de rezervă pentru restabilirea frecvenței și a rezervelor de înlocuire, separat pentru creștere și reducere, pentru fiecare interval de decontare al perioadei de achiziție corespunzătoare, în temeiul normelor în materie de dimensionare, astfel cum sunt prevăzute la art. 157 și 160 din [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#).

Articolul 150

Principalele caracteristici ale unei oferte de capacitate pentru echilibrare sunt definite în tabelul nr. 7:

Tabelul nr. 7 - Principalele caracteristici ale unei oferte de capacitate pentru echilibrare

Prețul	Pozitiv sau zero în lei/MWh
Rezoluție preț	0,01 lei/MWh
Cantitate minimă și granularitate	1 MW
Cantitate maximă oferte indivizibile	Nu trebuie să depășească cantitatea stabilită la art. 58 și 61 .
Locația ofertei	România
Rezoluția intervalului de decontare	15 min.

Articolul 151

Fiecare ofertă de capacitate pentru echilibrare transmisă de FSE trebuie să conțină:

- a) volumul ofertei în MW;
- b) prețul ofertei în lei/MWh;
- c) durata minimă între perioada de dezactivare și următoarea activare;
- d) tipul de ofertă: divizibilă cu granularitate de 1 MW sau indivizibilă;

e) locația ofertei.

Articolul 152

Lista produselor standard pentru capacitatea de echilibrare este definită în tabelul nr. 8:

Tabelul nr. 8*) - Lista produselor standard pentru capacitatea de echilibrare

<i>Produsul standard R1</i>	1	2	3	4		
Perioada de valabilitate	15 minute	1 oră	4 ore	1 zi		
Durata minimă între perioada de dezactivare și următoarea activare	0 minute					
Direcția	Pozitivă sau negativă					
<i>Produsul standard RRFm</i>	1	2	3	4	5	6
Perioada de valabilitate 15 minute	15 minute		1 oră		4 ore	1 zi
Durata minimă între perioada de dezactivare și următoarea activare	0	0-8 ore	0	0-8 ore	0	0
Direcția	Pozitivă sau negativă					
<i>Produsul RRFa</i>	1	2	3	4		
Perioada de valabilitate	15 minute	1 oră	4 ore	1 zi		
Durata minimă între perioada de dezactivare și următoarea activare	0 minute					
Direcția	Pozitivă sau negativă					

Tabelul nr. 8 este reprodus în facsimil.

Articolul 153

Achizițiile de capacitate pentru echilibrare sunt efectuate prin intermediul licitațiilor zilnice pentru o durată contractuală de maximum o zi.

Articolul 154

O perioadă de achiziție poate fi limitată la o zi sau/și intervale de decontare în cadrul perioadei respective, ore de zi sau de noapte, ore de vârf sau de gol de sarcină sau alte tipuri de intervale.

Articolul 155

Cantitățile necesare de capacități de echilibrare se achiziționează de către OTS prin mecanisme de piață, licitație concurențială pe întreaga perioadă de achiziție, separat pentru creștere și reducere de putere, pentru fiecare categorie de capacitate de echilibrare și pentru fiecare interval de decontare din perioada respectivă.

Articolul 156

OTS publică cantitățile de capacitate pentru echilibrare necesar a fi achiziționate în perioada de achiziție respectivă și anunță detaliile referitoare la licitație, cu cel mult o zi înainte de ziua în care are loc licitația.

Articolul 157

Fiecare FSE transmite OTS ofertele sale de capacitate pentru echilibrare. Ofertele de capacitate de echilibrare se transmit agregat pentru toate unitățile de furnizare a rezervelor/grupurile de furnizare a rezervelor calificate pentru fiecare tip de produs standard, pentru care FSE a obținut calificare tehnică.

Articolul 158

Fiecare FSE care participă la procesul de achiziție a capacității pentru echilibrare transmite și are dreptul de a actualiza ofertele de capacitate pentru echilibrare până înainte de ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție.

Articolul 159

OTS stabilește și publică conținutul și formatul-cadru al ofertelor, modul de transmitere și de validare a acestora în cadrul unei proceduri elaborate de acesta.

Articolul 160

OTS validează ofertele FSE imediat după primire și respinge ofertele care nu îndeplinesc cerințele privind formatul-cadru și/sau cele în care capacitatea oferită depășește valoarea totală calificată pentru un FSE, pentru un anumit tip de produs standard. În cazul în care respinge o ofertă, OTS informează FSE respectiv și îi comunică motivele respingerii.

Articolul 161

Imediat după ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție, OTS alocă capacitatea pentru echilibrare ofertată în respectiva licitație pe baza prețului de ofertă după cum urmează:

- a) ofertele sunt ordonate crescător în funcție de preț; ofertele cu același preț sunt ordonate cronologic în funcție de marca de timp;
- b) dacă suma capacităților oferite de FSE este mai mică sau egală cu capacitatea pentru echilibrare ce trebuie alocată prin această licitație, toate ofertele vor fi complet acceptate;
- c) dacă suma capacităților oferite de FSE este mai mare decât capacitatea pentru echilibrare ce trebuie alocată prin această licitație, ofertele sunt acceptate în ordinea de la lit. a) până la ultima ofertă care completează capacitatea pentru echilibrare necesară care poate fi acceptată total sau parțial.

La data de 01-06-2024 Articolul 161 , Secțiunea 7.1 , Capitolul VII a fost modificat de Litera a) , Punctul 3. , Articolul I din ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 504 din 30 mai 2024

Articolul 162

Prețul plătit de către OTS, corespunzător fiecărei oferte acceptate a unui FSE, reprezintă prețul din oferta acceptată a respectivului FSE.

La data de 01-06-2024 Articolul 162 , Secțiunea 7.1 , Capitolul VII a fost modificat de Litera b) , Punctul 3. , Articolul I din ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 504 din 30 mai 2024

Articolul 163

FSE pot contesta rezultatele licitației numai în cazul în care există indicii temeinice ale unor neconformități în procesul de evaluare al licitației. Contestația se va transmite în termen de o oră de la publicarea rezultatului licitației.

Articolul 164

Rezultatul analizei contestației va fi comunicat de către OTS în termen de 3 ore de la primirea contestației.

Articolul 165

Fiecare FSE care deține un contract pentru furnizarea capacității pentru echilibrare transmite la OTS ofertele de energie de echilibrare corespunzătoare volumului, produselor și altor cerințe prevăzute în contractul de furnizare a capacității pentru echilibrare.

Articolul 166

Rezultatul fiecărei licitații pentru capacitatea de echilibrare se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea capacității pentru echilibrare încheiate între OTS și FSE.

Articolul 167

În prima zi calendaristică care urmează zilei de livrare în cauză, OTS transmite pentru fiecare zi de livrare și pentru fiecare UFR/GFR al fiecărui FSE confirmările privind cantitățile realizate (puse la dispoziția OTS) din totalul capacităților contractate.

Articolul 168

Sunt acceptate contestații la conținutul confirmărilor privind cantitățile realizate numai în cazul unor erori rezultate din acțiunile OTS.

Articolul 169

Orice contestație asupra conținutului unei confirmări privind cantitățile realizate este transmisă la OTS de către FSE responsabil, nu mai târziu de o zi lucrătoare după transmiterea de către OTS a respectivei confirmări privind cantitățile realizate.

Articolul 170

OTS informează FSE asupra acceptării sau respingerii contestației respective nu mai târziu de o zi lucrătoare după primirea contestației. În cazul acceptării unei contestații, OTS transmite FSE o confirmare privind cantitățile realizate corectate, în aceeași zi.

Articolul 171

Dacă, în perioada prevăzută la [art. 169](#), un FSE nu transmite nicio contestație la confirmările primite privind cantitățile realizate, acestea se consideră ca fiind acceptate.

Articolul 172

Orice contestație transmisă nu exonerează respectivul FSE de îndeplinirea obligațiilor rezultate din contractele încheiate.

Articolul 173

Pentru fiecare FSE, OTS întocmește o notă lunară de regularizare care cuprinde defalcat volumele de capacitate contractată realizată și prețurile rezultate din licitație, în termen de 3 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare.

Articolul 174

Fiecare FSE care a încheiat un contract de capacitate cu OTS verifică nota lunară de regularizare și în cazul în care constată neconformități cu prevederile aplicabile, transmite la OTS, în termen de o zi lucrătoare de la primirea acesteia, contestații motivate la nota lunară de regularizare.

Articolul 175

OTS analizează contestația FSE și răspunde la aceasta, motivat, în termen de o zi lucrătoare de la primirea contestației, refăcând calculele și corectând notele lunare de regularizare eronate.

Articolul 176

Pentru FSE care n-au trimis contestații se consideră valabile notele lunare de regularizare transmise la termenul inițial.

Articolul 177

Pentru capacitățile de echilibrare contractate și indisponibile pentru PE, incluzând lipsa ofertelor de preț pe PE pentru capacitățile respective, FSE va plăti către OTS o penalizare specifică corespunzătoare a 100% din prețul de contract rezultat din licitație.

Articolul 178

Fiecare FSE emite o factură către OTS cuprinzând sumele corespunzătoare cantităților realizate din capacitățile de echilibrare contractate, conform informațiilor din nota de regularizare prevăzută la [art. 173](#).

Articolul 179

Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare după punerea la dispoziție a notei de regularizare sau, dacă este cazul, conform notei de regularizare revizuite în urma corecțiilor.

Articolul 180

(1) OTS plătește sumele aferente capacităților de echilibrare realizate, în termen de 5 zile de la primirea facturilor de la FSE.

(2) În cazul neîndeplinirii în termen de 30 de zile de la data scadenței a obligațiilor prevăzute la [alin. \(1\)](#) cumpărătorul va plăti, în afara sumei datorate, majorări de întârziere la această sumă, corespunzătoare ca procent majorării de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, pentru fiecare zi de întârziere, până în ziua plății (exclusiv). Valoarea totală a penalităților nu poate depăși valoarea sumei datorate.

Articolul 181

OTS elaborează și publică pe pagina proprie de internet procedura privind modul de achiziționare a capacității pentru echilibrare, procedură care va fi supusă unui proces de consultare publică.

Secțiunea 7.2

Transferul capacității pentru echilibrare

Articolul 182

FSE pot să își transfere obligațiile privind furnizarea de capacitate pentru echilibrare.

Articolul 183

Transferul capacității pentru echilibrare este permis până cu cel puțin o oră înainte de începerea zilei de livrare, FSE având obligația informării imediate a OTS despre respectivul transfer.

Articolul 184

Transferul capacității pentru echilibrare este permis dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) FSE care preia obligația de furnizare a capacității a trecut procesul de calificare tehnică în ceea ce privește capacitatea pentru echilibrare care face obiectul transferului;
- b) se preconizează că transferul capacității pentru echilibrare nu va pune în pericol siguranța în funcționare.

Articolul 185

În cazul în care OTS nu permite transferul capacității pentru echilibrare, acesta trebuie să motiveze refuzul tuturor FSE implicați.

Articolul 186

Transferul capacității pentru echilibrare se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea capacității pentru echilibrare încheiate între OTS și FSE care au participat la transfer.

Notă

Conform [alin. \(3\) al art. 7 din Ordinul nr. 127/2021](#), astfel cum a fost modificat prin [Ordinul nr. 18 din 30 mai 2024](#), publicat în Monitorul Oficial nr. 504 din 30 mai 2024, prevederile capitolului [VII](#) se aplică de la data de 1 septembrie 2024.

Capitolul VIII

Consecințele în cazul nerespectării clauzelor și condițiilor aplicabile furnizorilor de servicii de echilibrare pentru RI, RRFm și RRFa

Articolul 187

În cazul în care un FSE nu respectă condițiile tehnice de furnizare a produselor standard pentru care a fost calificat cel puțin pentru două situații în decurs de o lună, OTS poate decide să diminueze capacitatea de echilibrare calificată a respectivei(ului)(lor) UFR/GFR sau îi poate retrage calificarea tehnică FSE pentru rezerva de echilibrare a UFR/GFR neconformă, în conformitate cu prevederile procedurii prevăzute la [art. 37](#). În toate situațiile OTS va analiza motivele prezentate de FSE și va lua decizia în mod argumentat.

Articolul 188

În cazul în care un FSE nu respectă condițiile impuse de prevederile prezentului regulament privind plățile pe PE se aplică măsurile prevăzute la secțiunea referitoare la efectuarea plăților, executarea garanțiilor și penalități de întârziere pe PE.

Articolul 189

În cazul în care un FSE nu respectă obligația de a pune la dispoziția PE capacitatea de echilibrare contractată se aplică prevederile [art. 187](#).

Capitolul IX

Reguli pentru achiziția, transferul de capacitate și decontarea RSF

Secțiunea 9.1

Reguli și condiții pentru furnizorii de RSF

Articolul 190

OTS achiziționează capacitate de RSF, prin mecanisme de piață de la furnizori de RSF calificați care au semnat cu OTS contractul-cadru de furnizare a acestui tip de rezervă, în condiții de transparență, acces neîngrădit și eficiență economică.

Articolul 191

La piața de capacitate de RSF au dreptul să participe doar furnizori de RSF care dețin calificare tehnică pentru acest tip de rezervă, în conformitate cu prevederile art. 154 din [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#). Procesul de calificare pentru RSF este descris în procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem, aprobată prin ordin al președintelui ANRE.

Articolul 192

Tranzacțiile încheiate între furnizorul de RSF și OTS stabilesc obligația respectivului furnizor de RSF de a furniza energia corespunzătoare capacității de RSF câștigate pentru ID respectiv.

Articolul 193

Energia corespunzătoare capacității de RSF câștigate este utilizată în cadrul SEN în conformitate cu variația de frecvență din ID respectiv și caracteristicile RSF calificate.

Articolul 194

Energia corespunzătoare capacității de RSF câștigate se livrează fizic și se monitorizează în intervalul de dispecerizare în punctele de livrare unde entitățile componente ale furnizorului de RSF sunt racordate la SEN.

Articolul 195

OTS și furnizorii de RSF au obligația monitorizării RSF ex post și/sau în timp real, necesar a fi activate și a celei activate.

Articolul 196

Furnizorii de RSF trebuie să se asigure că sunt posibile monitorizarea activării RSF la nivelul entităților furnizoare, dar și la nivelul UFR sau GFR și transmiterea în timp real către OTS a datelor/înregistrărilor solicitate.

Articolul 197

OTS elaborează și publică pe pagina proprie de internet procedura privind monitorizarea activării RSF în funcționarea curentă a UFR/GFR, procedură care va fi supusă unui proces de consultare publică.

Articolul 198

În cazul unei indisponibilități a unei entități componente a furnizorului de RSF sau în cazul în care UFR sau GFR cu entități tehnice având RLE trebuie să compenseze o eventuală lipsă de RSF, ele vor putea să modifice activarea RSF la entitățile tehnice proprii disponibile sau vor putea cesiona capacitatea indisponibilă, în scopul asigurării furnizării RSF. Modificarea activării RSF trebuie să garanteze continuitatea furnizării RSF.

Articolul 199

Rezerva maximă de RSF va respecta prevederile art. 156 alin. (6) lit. a) din [Regulamentul 2017/1.485](#) și ale art. 3 alin. (10) și ale art. (4) alin. (4) din Propunerea tuturor operatorilor de transport și de sistem din zona sincronă Europa Continentală pentru proprietăți suplimentare ale rezervei pentru stabilizarea frecvenței (RSF) în conformitate cu art. 154 alin. (2) al [Regulamentului \(UE\) 2017/1.485](#) al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice, aprobată prin Decizia președintelui ANRE nr. 153/2021.

Articolul 200

În cazul în care o componentă a UFR sau GFR devine indisponibilă pentru acest serviciu, transferul de RSF se poate realiza pentru întreaga cantitate contractată sau parțial cu cantități minim egale cu cele înlocuite; transferul se poate realiza între entitățile componente UFR, respectiv GFR în limita totală calificată.

Secțiunea 9.2

Achiziția și decontarea capacității de RSF

Articolul 201

Capacitatea totală de RSF scoasă la licitație este determinată anual la nivel ENTSO-E pentru OTS și corespunde unei abateri de frecvență de +/-200 mHz.

Articolul 202

Achiziția de capacitate de RSF se realizează în bandă simetrică și se efectuează prin intermediul licitațiilor zilnice, pentru o durată contractuală de maximum o zi.

Articolul 203

OTS comunică, până la 1 ianuarie a fiecărui an, cantitatea de RSF minimă necesar a fi achiziționată. Cantitatea este aceeași în toate ID și reprezintă o cantitate minimă.

Articolul 204

Cantitatea minimă achiziționată pe sens de la un UFR/GFR este de 1 MW corespunzătoare unei variații de frecvență de 200 mHz.

Articolul 205

Capacitatea totală calificată a furnizorilor de RSF este publicată pe pagina de internet a OTS.

Articolul 206

Anterior achiziționării capacității de RSF, OTS:

- a) stabilește una sau mai multe perioade de achiziție pentru o zi de livrare;
- b) informează asupra volumului total al cantității de rezervă care trebuie achiziționat.

Articolul 207

OTS publică cantitățile de RSF necesar a fi achiziționate în perioada de achiziție respectivă și va anunța detaliile referitoare la licitație:

- a) cu cel mult două zile lucrătoare înainte de începerea perioadei de achiziție în cazul licitațiilor pentru perioade de achiziție de o zi;
- b) cu două ore înainte de începerea perioadei de achiziție, în cazul licitațiilor pentru perioade de achiziție de unul sau mai multe intervale.

Articolul 208

În cazul în care la prima rundă de licitație nu se achiziționează întreaga cantitate necesară de RSF, OTS va lua următoarele măsuri:

- a) va organiza o altă rundă de licitație, pentru ID neacoperite;
- b) în cazul lipsei de oferte de RSF din care OTS să poată acoperi necesarul de RSF sau al indisponibilității unei rezerve care nu a putut fi înlocuită timp de o oră, OTS are dreptul să solicite oferte pentru întreaga capacitate de RSF pentru o nouă rundă de licitație tuturor furnizorilor de RSF calificați care nu au RSF contractată pe ID neacoperite.

Articolul 209

OTS stabilește și publică conținutul și formatul-cadru al ofertelor, modul de transmitere și de validare a acestora pe pagina de internet a acestuia.

Articolul 210

Fiecare furnizor de RSF transmite OTS ofertele sale de capacitate de RSF. Ofertele de capacitate de RSF se vor transmite agregat pentru toate UFR/GFR.

Articolul 211

Fiecare furnizor de RSF care participă la procesul de achiziție a capacității de RSF poate transmite și are dreptul de a-și actualiza ofertele de capacitate de RSF înainte de ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție.

Articolul 212

OTS validează ofertele furnizorilor de RSF imediat după primirea acestora și respinge ofertele care nu îndeplinesc cerințele privind formatul-cadru și/sau pe cele în care capacitatea oferită depășește valoarea totală calificată pentru furnizorii de RSF. În cazul în care respinge o ofertă, OTS informează furnizorul de RSF respectiv și îi comunică motivele respingerii.

Articolul 213

Imediat după ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție, OTS alocă capacitatea de RSF ofertată în respectiva licitație pe baza prețului de ofertă, după cum urmează:

- a) ofertele sunt ordonate crescător în funcție de preț. Ofertele cu același preț sunt ordonate cronologic în funcție de marca de timp;
- b) dacă suma capacităților ofertate de furnizorii de RSF este mai mică sau egală cu capacitatea RSF care trebuie alocată prin această licitație, toate ofertele vor fi complet acceptate;
- c) dacă suma capacităților ofertate de furnizorii de RSF este mai mare decât capacitatea de RSF care trebuie alocată prin această licitație, ofertele sunt acceptate în ordinea prevăzută la [lit. a\)](#) până la ultima ofertă care completează capacitatea de RSF necesară care poate fi acceptată doar total, nefiind posibilă o acceptare parțială. Având în vedere faptul că din punct de vedere tehnic nu se poate asigura o flexibilitate mare a valorilor maxime de RSF furnizate de către un furnizor de RSF, rezerva totală poate fi mai mare decât RSF minim necesară.

La data de 01-06-2024 Articolul 213 , Secțiunea 9.2 , Capitolul IX a fost modificat de Litera c) , Punctul 3. , Articolul I din ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 504 din 30 mai 2024

Articolul 214

Prețul plătit de către OTS, corespunzător fiecărei oferte acceptate a unui FSE, reprezintă prețul din oferta acceptată a respectivului FSE.

La data de 01-06-2024 Articolul 214 , Secțiunea 9.2 , Capitolul IX a fost modificat de Litera d) , Punctul 3. , Articolul I din ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 504 din 30 mai 2024

Articolul 215

Furnizorii de RSF pot contesta rezultatele licitației numai în cazul în care există indicii temeinice ale unor neconformități în procesul de evaluare al licitației. Contestația se va transmite la OTS în termen de o oră de la publicarea rezultatului licitației.

Articolul 216

Rezultatul analizei contestației va fi comunicat de către OTS în termen de 3 ore de la primirea contestației de către OTS.

Articolul 217

Rezultatul fiecărei licitații de alocare de capacitate RSF se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea capacității pentru echilibrare încheiate între OTS și furnizorii de RSF.

Articolul 218

Pentru fiecare furnizor de RSF, OTS întocmește o notă lunară de regularizare care cuprinde defalcat volumele de capacitate contractată, realizată și prețurile rezultate din licitație, în termen de 3 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare.

Articolul 219

Fiecare furnizor de RSF care a încheiat un contract de capacitate cu OTS verifică nota lunară de regularizare și, în cazul în care constată neconformități cu prevederile aplicabile, transmite OTS, în termen de o zi lucrătoare de la primirea acesteia, contestații motivate la nota lunară de regularizare.

Articolul 220

OTS analizează contestația furnizorului de RSF și răspunde la aceasta, motivat, în termen de o zi lucrătoare de la primirea contestației, refăcând calculele și corectând notele lunare de regularizare eronate.

Articolul 221

Pentru furnizorii de RSF care n-au trimis contestații se consideră valabile notele lunare de regularizare transmise la termenul inițial.

Articolul 222

Pentru capacitățile de RSF contractate și indisponibile pentru PE, furnizorul de RSF va plăti către OTS o penalizare în conformitate cu prevederile [art. 239](#).

Articolul 223

Fiecare furnizor de RSF emite o factură către OTS cuprinzând sumele corespunzătoare cantităților din capacitățile de RSF realizate, conform informațiilor din nota de regularizare prevăzută la [art. 218](#).

Articolul 224

Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare după punerea la dispoziție a notei de regularizare sau, dacă este cazul, a notei de regularizare revizuite în urma corecțiilor.

Articolul 225

(1) OTS plătește sumele aferente capacităților de RSF realizate, în termen de 5 zile de la primirea facturilor de la furnizorii de RSF.

(2) În cazul neîndeplinirii în termen de 30 de zile de la data scadenței a obligațiilor prevăzute la [alin. \(1\)](#), cumpărătorul va plăti în afara sumei datorate majorări de întârziere la această sumă, corespunzătoare ca procent majorării de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, pentru fiecare zi de întârziere, până în ziua plății (exclusiv). Valoarea totală a penalităților nu poate depăși valoarea sumei datorate.

Articolul 226

În situația pierderii capacității integrale sau parțiale a capacității de RSF, furnizorul de RSF va transfera obligația de furnizare a respectivei capacități în cel mult o oră și va informa OTS. În cazul în care furnizorul de RSF nu găsește un alt participant care să preia această cantitate, atunci se aplică procesul prevăzut la [art. 208](#).

Articolul 227

OTS elaborează și publică pe pagina proprie de internet procedura privind funcționarea pieței de capacitate pentru RSF, procedură care va fi supusă unui proces de consultare publică.

Secțiunea 9.3

Transferul capacității RSF

Articolul 228

Furnizorii de RSF pot să își transfere obligațiile privind furnizarea de capacitate de RSF.

Articolul 229

Transferul capacității de RSF se efectuează cu o zi înainte sau în timpul zilei de livrare, cu până la o oră înainte de începerea intervalului de livrare, furnizorii de RSF având obligația informării imediate a OTS despre respectivul transfer.

Articolul 230

Transferul capacității de RSF este permis dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) furnizorul de RSF care preia obligația de furnizare a capacității RSF este calificat pentru acest tip de rezervă;
- b) se estimează că transferul capacității de RSF nu va pune în pericol siguranța în funcționare.

Articolul 231

În cazul în care OTS nu permite transferul capacității de RSF, acesta trebuie să motiveze refuzul tuturor furnizorilor de RSF implicați.

Articolul 232

Transferul capacității de RSF se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea serviciului încheiate între OTS și furnizorii de RSF care au participat la transfer. Plata capacității transferate se realizează la valoarea din contractul furnizorului de RSF care cedează obligația, indiferent de obligațiile convenite între furnizorul de RSF cedent și furnizorul de RSF cesionar.

Secțiunea 9.4

Activarea energiei din RSF

Articolul 233

Activarea RSF se realizează în funcție de variația de frecvență a SEN și parametrii tehnici ai entităților furnizoare de RSF, racordate la SEN.

La data de 01-10-2022 Articolul 233 din Secțiunea 9.4, Capitolul IX a fost modificat de Litera f), Punctul 3, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022

Articolul 234

Furnizorul de RSF are obligația de a furniza în mod continuu întreaga cantitate de RSF contractată, atât timp cât abaterea de frecvență persistă, dar nu mai puțin de 15 minute și nu mai mult de 30 de minute, în conformitate cu art. 20 din Procedura de calificare tehnică.

Articolul 235

În conformitate cu art. 156 alin. (13) lit. (b) din [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#), furnizorul de RSF cu un RLE care limitează capacitatea acestora de a furniza RSF asigură recuperarea rezervoarelor de energie în direcția pozitivă sau în direcția negativă cât mai curând posibil, în termen de 2 ore de la încheierea stării de alertă a SEN.

Articolul 236

În cazul unei declanșări accidentale a UFR/GFR în timpul prestării serviciului, furnizorul de RSF depune toate eforturile în vederea comunicării acestei informații în timp real către OTS.

Articolul 237

Funcționarea în reglaj de stabilizare a frecvenței este detectată prin semnalul binar (on/off) transmis în sistemul EMS - SCADA și ia în calcul perioada de timp aferentă ID în care furnizorul de RSF a furnizat RSF. Energia de echilibrare realizată de furnizorul de RSF se determină cu formula:

a) în cazul în care $I = 1$ și $f_m > 50$ energia determinată reprezintă energia furnizată la reducere în procesul de stabilizare a frecvenței:

$$E_{RSF} = [(f_m - f_0) / s * f_0] * P_{max} * T_{impFuncționare},$$

b) în cazul în care $I = 1$ și $f_m < 50$ energia determinată reprezintă energia furnizată la creștere în procesul de stabilizare a frecvenței:

$$E_{RSF} = [(f_0 - f_m) / s * f_0] * P_{max} * T_{impFuncționare},$$

unde:

I reprezintă valoarea semnalului;

$I = 1$ unitate generatoare cu funcționare în reglaj de stabilizare a frecvenței;

$I = 0$ unitatea generatoare nu funcționează în reglaj de stabilizare a frecvenței;

f_m - frecvența măsurată la nivelul regulatorului central frecvență - putere și calculată ca valoare medie pentru fiecare ID;

f_0 - frecvența nominală (și anume valoarea de 50 Hz);

s - factorul de dependență frecvență - putere al furnizorului de RSF;

P_{max} - puterea maximă a unității generatoare cu funcționare în reglaj de stabilizare a frecvenței;

$T_{impFuncționare}$ - perioada de timp aferentă ID în care furnizorul de RSF a furnizat RSF; $T_{impFuncționare} \leq$ durata ID;

În situația în care furnizorul de RSF participă la RSF cu o singură unitate generatoare, statismul este fie statismul grupului generator sincron, fie panta dependenței frecvență - putere a centralei formate din module generatoare. În situația în care UFR/GFR este formată dintr-o agregare de unități generatoare, energia de echilibrare furnizată de furnizorul de RSF este fie suma energiilor fiecărei unități generatoare componente

agregării și care a participat la stabilizarea frecvenței, fie statismul setat la nivelul agregării, dacă furnizorul de RSF a fost calificat în acest mod.

La data de 31-03-2024 Articolul 237 , Secțiunea 9.4 , Capitolul IX a fost modificat de Litera f) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 28 martie 2024

Articolul 238

Energia de echilibrare realizată de furnizorul de RSF se ia în calcul la stabilirea poziției nete contractuale a PRE, din care acesta face parte.

La data de 01-10-2022 Articolul 238 din Secțiunea 9.4 , Capitolul IX a fost modificat de Litera g), Punctul 3, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022

Secțiunea 9.5

Consecințele în cazul nerespectării clauzelor și condițiilor aplicabile furnizorilor de RSF

Articolul 239

Pentru capacitățile contractate și neasigurate prin notificare, furnizorul de RSF va plăti către OTS o penalizare specifică, corespunzătoare a 100% din prețul de contract rezultat din licitație.

Articolul 240

În cazul în care capacitatea contractată este asigurată, însă UFR/GFR nu răspunde la variațiile de frecvență, furnizorul de RSF respectiv va plăti către OTS o penalizare specifică, corespunzătoare a 100% din prețul de contract rezultat din licitația pentru capacitate.

Notă

Conform [alin. \(4\) al art. 7 din Ordinul nr. 127/2021](#), astfel cum a fost modificat prin [Ordinul nr. 18 din 30 mai 2024](#), publicat în Monitorul Oficial nr. 504 din 30 mai 2024, prevederile [capitolului IX](#) se aplică de la data de 1 iunie 2025.

Capitolul X

Secțiunea 10.1

Reguli privind suspendarea și restabilirea PE și a pieței de capacități RSF

Articolul 241

Regulile privind suspendarea și restabilirea activităților de piață pentru PE și modul de acțiune al OTS în acest caz sunt stabilite de prevederile Regulilor privind suspendarea și restabilirea activităților de piață aprobate prin ordin al președintelui ANRE.

Secțiunea 10.2

Reguli privind decontarea capacității de echilibrare și a energiei de echilibrare în România în cazul de suspendare a activităților de piață

Articolul 242

Regulile privind decontarea capacității de echilibrare și a energiei de echilibrare în situația de suspendare a activităților de piață și modul de acțiune al OTS în acest caz sunt stabilite de prevederile Regulilor privind suspendarea și restabilirea activităților de piață aprobate prin ordin al președintelui ANRE.

Capitolul XI

Dispoziții finale

Articolul 243

OTS publică prezentul regulament pe pagina proprie de internet în termen de 2 zile de la publicarea acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 244

OTS elaborează, consultă public și publică pe pagina proprie de internet procedurile prevăzute în prezentul regulament în termen de 6 luni de la publicarea prezentului regulament în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 245

Până la data aplicării regulamentului, activitățile de implementare care se realizează, după caz, de către OTS, OD și FSE sunt următoarele:

- a)** reevaluarea capacităților necesare și disponibile pentru furnizarea fiecărui tip de rezervă de servicii de echilibrare;
- b)** calificarea FSE pentru fiecare tip de produs standard și calificarea pentru furnizarea de RSF conform prevederilor Procedurii de calificare tehnică;

c) dezvoltarea și implementarea de noi funcții în sistemul EMS - SCADA necesare pentru ca OTS să utilizeze platforma europeană pentru produsul standard de RRFa;

d) modificarea configurației platformei PE existente, conform cerințelor din prezentul regulament, în termen de 2 ani și 3 luni de la publicarea acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

La data de 01-06-2024 Litera d) , Articolul 245 , Capitolul XI a fost modificată de Litera e) , Punctul 3. , Articolul I din ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 504 din 30 mai 2024

Anexa nr. 2

REGULAMENT din 8 decembrie 2021

privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea

Notă

Aprobat prin [ORDINUL nr. 127 din 8 decembrie 2021](#), publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1196 din 17 decembrie 2021.

Notă CTCE

Forma consolidată a [REGULAMENTULUI din 8 decembrie 2021](#), publicat în Monitorul Oficial nr. 1196 din 17 decembrie 2021, la data de 01 Octombrie 2024 este realizată prin includerea modificărilor și completărilor aduse de: [ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022](#); [ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022](#); [ORDINUL nr. 88 din 22 septembrie 2023](#); [ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024](#); [ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024](#); [ORDINUL nr. 60 din 28 august 2024](#).

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat informării utilizatorilor.

Capitolul I

Scop și domeniu de aplicare

Articolul 1

Prezentul regulament se aplică tuturor participanților la piață, în scopul stabilirii regulilor pentru:

a) înregistrarea ca părți responsabile cu echilibrarea, retragerea/revocarea înregistrării ca parte responsabilă cu echilibrarea, transferarea responsabilității echilibrării către alte părți responsabile cu echilibrarea, precum și stabilirea consecințelor în cazul nerespectării clauzelor și condițiilor aplicabile părților responsabile cu echilibrarea;

b) transmiterea datelor și informațiilor care urmează să fie livrate către operatorul de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea în vederea calculării dezechilibrului pe fiecare interval de decontare a dezechilibrelor;

c) determinarea dezechilibrului generat de către o parte responsabilă cu echilibrarea în sistemul electroenergetic național în fiecare interval de decontare a dezechilibrelor;

d) decontarea dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea într-un mod care să reflecte costurile cu echilibrarea sistemului electroenergetic național, astfel încât părțile responsabile cu echilibrarea să fie încurajate să se echilibreze înainte de momentul livrării și să nu agraveze dezechilibrul sistemului.

Capitolul II

Abrevieri și definiții

Articolul 2

În înțelesul prezentului regulament, abrevierile de mai jos au următoarele semnificații:

a) ACE - eroarea reglajului din zonă;

b) ANRE - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;

c) Clauze și condiții pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței - Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței, aprobat prin ordin al președintelui ANRE;

La data de 01-10-2022 Litera c) din Articolul 2 , Capitolul II a fost modificată de Litera a), Punctul 4, Articolul I din [ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022](#), publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022

d) CPT - consum propriu tehnologic;

e) DD - declarație de disponibilitate;

f) EIC - Codul de identificare a Rețelei europene a operatorilor de sisteme de transport de energie electrică (European network of transmission system operators for electricity Identification Code);

g) EMS - SCADA - Sistemul SCADA al operatorului de transport și de sistem (Energy Management System - Supervisory Control and Data Acquisition);

- h)** ENTSO-E - Rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport de energie electrică;
- i)** FSE - furnizor de servicii de echilibrare;
- j)** FSKAR - platforma europeană dedicată pentru decontarea volumului schimburilor planificate de energie pentru stabilizarea frecvenței în aria sincronă Europa Continentală, ACE și a perioadei corespunzătoare rampelor;
- k)** FUI - furnizor de ultimă instanță;
- l)** GFR - grup de furnizare a rezervelor;
- m)** ID - interval de decontare;
- n)** NP - notificare de program;
- o)** ODDPRE - operatorul de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea;
- p)** OPEED - operatorul pieței de energie electrică desemnat;
- q)** OM - operator de măsurare;
- r)** OMEPA - operatorul de măsurare a energiei pe piața angro, structură organizatorică internă din cadrul operatorului de transport și de sistem;
- s)** OR - operator de rețea;
- t)** OTS - operatorul de transport și de sistem;
- u)** PE - piața de echilibrare;
- v)** PI - piața intrazilnică;
- w)** PRE - parte responsabilă cu echilibrarea;
- x)** PRE - PI - partea responsabilă cu echilibrarea constituită de OPEED în calitate de contraparte pentru tranzacțiile încheiate pe PI;
- y)** PRE - PZU - partea responsabilă cu echilibrarea constituită de OPEED în calitate de contraparte pentru tranzacțiile încheiate pe piața pentru ziua următoare;
- z)** PZU - piața pentru ziua următoare;
- aa)** Regulament de furnizare - Regulamentul de furnizare a energiei electrice la clienții finali, aprobat prin ordin al președintelui ANRE;
- bb)** Reguli de măsurare - Regulile comerciale privind colectarea, prelucrarea și transmiterea valorilor măsurate de energie electrică, aprobate prin ordin al președintelui ANRE;
- cc)** Regulament de preluare - Regulamentul de preluare de către furnizorii de ultimă instanță a clienților finali care nu au asigurată furnizarea energiei electrice din nicio altă sursă, aprobat prin ordin al președintelui ANRE;
- dd)** [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#) - Regulamentul (UE) 2017/2.195 al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică;
- ee)** [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#) - Regulamentul (UE) 2017/1.485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice;
- ff)** ROPEX_DAM_Base - indice de preț determinat pentru fiecare zi a anului ca medie aritmetică a prețurilor de închidere a PZU corespunzătoare celor 24 de intervale orare;
- gg)** RSF - rezerve pentru stabilizarea frecvenței;
- hh)** SB - schimb bloc;
- ii)** SEN - sistemul electroenergetic național;
- jj)** SN - schimburi neintenționate;
- kk)** UE - Uniunea Europeană;
- ll)** UFR - unitate de furnizare a rezervelor.

Articolul 3

În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile folosite au semnificațiile definite în:

- a)** art. 2 din [Directiva \(UE\) 2019/944](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a [Directivei 2012/27/UE](#);
- b)** art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2019/943](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică;
- c)** art. 3 din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#) al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică;
- d)** art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2016/631](#) al Comisiei din 14 aprilie 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare;
- e)** [art. 3 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012](#), cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 4

În înțelesul specific prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- 1.** agregator - participant la piață implicat în agregare, așa cum este definit la [art. 2](#) pct. 43 din [Regulamentul \(UE\) 2019/943](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică;
- 2.** bancă de decontare - bancă la care o PRE/OTS și-a deschis contul bancar din/în care se achită/încasează obligațiile de plată/drepturile de încasare înscrise în notele de informare pentru decontare emise de ODDPRE, prevăzute în facturi;
- 3.** consum net - energia pe care un consumator de energie electrică o preia din rețelele electrice de transport /distribuție ale SEN;
- 4.** consum propriu tehnologic al rețelelor - diferența dintre energia electrică măsurată la intrarea în rețeaua electrică și energia electrică măsurată la ieșirea din rețeaua electrică respectivă, reprezentând pierderile de energie electrică aferente rețelei, precum și energia electrică preluată din rețea, dar nefacturată, din cauza neînregistrării de către grupurile de măsurare;
- 5.** convenția de asumare a responsabilității echilibrării - convenție standardizată elaborată de OTS în urma unui proces de consultare publică, în conformitate cu prevederile prezentului regulament, care prevede drepturile și responsabilitățile reciproce dintre OTS și o PRE; aceasta se semnează de OTS și de participantul care solicită să fie înregistrat ca PRE;
- 6.** echipament de contorizare pe interval - echipament de măsurare capabil să măsoare, precum și să stocheze și să transmită valorile măsurate ale cantităților de energie activă și reactivă transportate, livrate într-un punct de măsurare, în fiecare ID;
- 7.** livrare contractuală - cantitatea de energie electrică ce se consideră ca fiind livrată de la sau către o PRE în baza obligațiilor contractuale încheiate de către participanții la piață din cadrul PRE conform prevederilor legale, inclusiv importurile și exporturile, tranzacțiile încheiate pe PZU și pe PI notificate și tranzacțiile încheiate pe PE, într-un ID;
- 8.** livrare măsurată - livrările de energie electrică ce sunt măsurate într-un punct de măsurare dintre SEN și un producător sau un consumator, după caz, sau într-un punct de schimb între rețeaua electrică a unui OR și rețeaua electrică a altui OR, precum și CPT al unei rețele electrice, într-un ID;
- 9.** luna de livrare - luna în care are loc livrarea efectivă/consumul energiei electrice;
- 10.** operator de decontare a dezechilibrelor PRE - entitate organizatorică desemnată potrivit legii și/sau reglementărilor în vigoare pentru stabilirea dezechilibrelor cantitative și valorice ale PRE;
- 11.** operator de rețea - orice persoană fizică sau juridică ce deține, sub orice titlu, o rețea electrică de distribuție /transport și care răspunde de exploatarea, de întreținerea și, dacă este necesar, de dezvoltarea rețelei de distribuție/transport într-o anumită zonă și, după caz, a interconexiunilor acesteia cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a rețelei de distribuție/transport de a satisface un nivel rezonabil al cererii de distribuție/transport de energie electrică;
- 12.** poziția netă contractuală - diferența dintre obligațiile de livrare contractuale ale unei PRE și obligațiile de achiziție contractuale ale respectivei PRE într-un interval de decontare;
- 13.** poziția netă măsurată - diferența dintre producția netă însumată pentru toți producătorii de energie electrică pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării și consumul net însumat pentru toți consumatorii de energie electrică pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării, inclusiv CPT al rețelei electrice a unui OR, dacă acesta și-a transferat responsabilitatea echilibrării CPT către acea PRE, într-un ID;
- 14.** proces de compensare a dezechilibrelor - proces convenit între OTS, care permite evitarea activării simultane a rezervelor de restabilire a frecvenței în direcții opuse, luând în considerare abaterile respective de reglaj la restabilirea frecvenței, precum și rezervele de restabilire a frecvenței activate, și corectând în mod corespunzător contribuția proceselor de restabilire a frecvenței implicate;
- 15.** producția netă - energia electrică ce este livrată de o unitate de producție în rețelele electrice de transport /distribuție ale SEN, egală cu diferența dintre energia produsă, măsurată la bornele generatoarelor, și CPT asigurat din producția proprie;
- 16.** punct de schimb - punctul fizic în care rețeaua electrică a unui OR este racordată la rețeaua electrică a altui OR sau în care s-a convenit formal delimitarea sa, printr-un punct de măsurare;
- 17.** punct de măsurare - locul de racordare la care este conectată aparatura și ansamblul instalațiilor care servesc la măsurarea puterii și energiei electrice;
- 18.** registru PRE - registru public întocmit și actualizat de OTS care conține informații specifice despre PRE înregistrate;
- 19.** registru de serviciu pe sistem - registru întocmit și actualizat de fiecare OR care conține informații specifice despre utilizatorii de rețea electrică înregistrați;

- 20.** responsabilitatea echilibrării - responsabilitatea fiecărui participant la piață față de OTS pentru menținerea echilibrului între valorile realizate și contractate ale producției, consumului și schimburilor de energie electrică proprii, după caz, și pentru suportarea financiară a eventualelor dezechilibre;
- 21.** schimb neintenționat - cantitatea de energie electrică schimbată neintenționat de SEN cu sistemele electroenergetice vecine din zona sincronă Europa Continentală calculată de o platformă informatică europeană dedicată aferentă acestor schimburi neintenționate;
- 22.** tranzacție - convenție încheiată între două părți pentru transferul comercial de energie electrică, conform dispozițiilor prezentului regulament;
- 23.** tranzacție angajată pe PE - tranzacție stabilită pe PE între OTS și un FSE, respectiv un alt OTS conector, pentru furnizarea energiei de echilibrare;
- 24.** zi de livrare - ziua în care are loc livrarea efectivă/consumul energiei de echilibrare.

Capitolul III

Responsabilitatea echilibrării pentru PRE

Secțiunea 3.1

Principii generale

Articolul 5

Conceptul de responsabilitate a echilibrării și stabilirea PRE asigură:

- a)** închiderea pozițiilor aferente tranzacțiilor cu energie electrică pe piața de energie electrică într-un mod ordonat și just;
- b)** stabilirea înainte de ID a balanței de energie electrică în SEN;
- c)** separarea tranzacțiilor financiare de cele fizice;
- d)** decontarea corectă a tranzacțiilor cu energie electrică pe piață.

Articolul 6

Participanții la piață care devin activi pe piața de energie electrică își asumă responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele pe care le cauzează în sistem; aceștia depun eforturi pentru a fi echilibrați și/sau contribuie la echilibrarea SEN.

Articolul 7

Aplicarea conceptului responsabilității echilibrării în prezentul regulament are ca obiectiv stimularea participanților de a se echilibra înainte de ID, prin modul de stabilire a responsabilității financiare pentru dezechilibrele dintre producția netă și consumul realizat și schimburile de energie electrică notificate conform contractelor, permițând totodată diminuarea aplicării măsurilor penalizatoare asupra participanților la piață, în limitele prevăzute de prezentul regulament.

Articolul 8

Prezentul capitol stabilește regulile și condițiile referitoare la:

- a)** înregistrarea PRE, transferarea responsabilității către altă PRE, retragerea/revocarea PRE;
- b)** alocarea responsabilității echilibrării către participanții la piață înregistrați ca PRE;
- c)** drepturile și obligațiile PRE;
- d)** alocarea locurilor de producere/locurilor de consum, inclusiv CPT al unei rețele, către PRE;
- e)** înființarea și completarea registrului pentru PRE de către OTS.

Secțiunea 3.2

Obligația asumării responsabilității echilibrării, drepturi și limitări

Articolul 9

Responsabilitatea echilibrării revine participanților la piață pentru:

- a)** asigurarea echilibrului între producția măsurată în punctele de măsurare aferente locurilor de producere, achizițiile contractate notificate/energia de echilibrare activată pe PE și importurile contractate de energie electrică notificate, pe de o parte, și consumul măsurat în punctele de măsurare aferente locurilor de consum /CPT determinat aflate în responsabilitatea sa, vânzările contractate notificate/energia de echilibrare activată pe PE și exporturile contractate de energie electrică notificate, pe de altă parte;
- b)** asumarea responsabilității financiare față de OTS pentru toate dezechilibrele fizice care apar datorită lipsei egalității între producția netă măsurată în punctele de măsurare aferente locurilor de producere, achiziția contractată notificată/energia de echilibrare activată pe PE, importul contractat notificat, pe de o parte, și consumul măsurat în punctele de măsurare aferente locurilor de consum, inclusiv CPT, aflate în responsabilitatea sa, vânzările contractate notificate/energia de echilibrare activată pe PE și exportul contractat notificat de energie electrică, pe de altă parte.

Articolul 10

Participantul la piață își asumă contractual responsabilitatea financiară a echilibrării față de OTS prin înregistrarea ca PRE sau, în cazul clienților finali care nu participă la piața angro în nume propriu, prin transferul implicit al acestei responsabilități către PRE înregistrată de către furnizorul/unul din furnizorii săi.

Articolul 11

Furnizorii de energie electrică care achiziționează energia electrică produsă și livrată în rețeaua electrică de către prosumatorii care dețin centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu puterea instalată de cel mult 100 kW pe loc de consum și încheie contracte de vânzare-cumpărare a energiei electrice în temeiul [Ordinului președintelui ANRE nr. 90/2015](#) privind aprobarea contractelor-cadru pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, cu modificările ulterioare, și pentru modificarea Contractului-cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice produse de prosumatorii care dețin centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu puterea instalată de cel mult 100 kW pe loc de consum, aprobat prin [Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 227/2018](#), cu modificările ulterioare, sunt obligați să își asume responsabilitatea financiară pentru plata dezechilibrelor generate pe piața de energie electrică de către prosumatorii respectivi.

Articolul 12

În vederea facilitării funcționării pieței de energie electrică, participanților la piață li se permite să își transfere integral responsabilitatea echilibrării unei PRE care a fost înregistrată la OTS doar în situația în care, după transfer, aceasta se încadrează în dimensiunea maximă a PRE stabilită conform prevederilor prezentului regulament. PRE care preia responsabilitatea echilibrării altui/altor participant/participanți la piață înregistrați ca PRE are obligația să utilizeze metoda unică de repartizare între PRE membre a costurilor/veniturilor care îi revin conform prezentului regulament și să transmită la OTS situația dezechilibrelor înregistrate de fiecare participant la piață pentru care și-a asumat responsabilitatea echilibrării, separat pentru fiecare ID din luna de livrare.

Articolul 13

Pe perioada transferului responsabilității echilibrării de la un participant înregistrat ca PRE către alt participant înregistrat ca PRE, prevederile din prezentul regulament se aplică PRE celei din urmă, conform dimensiunii și structurii acesteia rezultate în urma transferului.

Articolul 14

Dacă un participant la piață este revocat ca PRE se va considera că acesta are toate responsabilitățile unei PRE înregistrate, fiind răspunzător pentru toate cheltuielile aferente restante, fără a avea dreptul de a participa la piața de energie electrică și considerând SB cu alte PRE egale cu zero.

Articolul 15

Un participant la piață își poate asuma responsabilitatea echilibrării prin intermediul unei singure PRE pentru toate activitățile din sectorul energiei electrice pe care le desfășoară sau își poate transfera responsabilitatea echilibrării unei singure PRE.

Articolul 16

Fac excepție de la aplicarea prevederilor [art. 15](#) situațiile prevăzute la [art. 25-28](#) și [art. 138](#) pentru OTS, OD concesionar, OPEED, FSE, participantul la piață având în gestiune locuri de producere sau instalații de stocare aflate în perioada de probe, care nu vor face parte din UFR/GFR.

Articolul 17

Fiecare loc de producere și fiecare loc de consum, inclusiv CPT al unui OR, se află în responsabilitatea unei PRE.

Articolul 18

În cazul unui loc de consum și de producere, a unei capacități de stocare sau a unui loc de producere/consum cu capacități de stocare, acesta este considerat loc de producere în ID în care valoarea măsurată în punctul de delimitare indică o injecție de energie electrică în rețele și loc de consum în ID în care valoarea măsurată indică o extragere de energie electrică din rețele.

Articolul 19

Fiecare punct de schimb între rețelele a doi OR este luat în considerare la determinarea CPT al fiecăruia din cei doi OR, în cadrul fiecărei PRE care deține responsabilitatea echilibrării pentru fiecare dintre aceștia.

Articolul 20

În cazul consumatorului deservit simultan de mai mulți furnizori la un loc de consum, doar unul dintre aceștia își asumă responsabilitatea echilibrării respectivului loc de consum, denumit în prezentul regulament furnizor principal.

Articolul 21

În cazul consumatorului care participă activ la piață prin intermediul unui agregator independent, furnizorul principal își asumă responsabilitatea echilibrării respectivului loc de consum, responsabilitatea echilibrării agregatorului realizându-se prin intermediul transferului de energie dintre PRE în care este înregistrat și PRE în care este înregistrat furnizorul principal, stabilit la un nivel care depinde de consumul măsurat al acestuia și de consumul de referință aferent pieței pe care a participat; în situațiile în care consumatorul participă frecvent la piață, astfel încât nu este posibilă realizarea curbei de referință a consumului pentru piețele anterioare PE, consumul de referință pentru aceste piețe se consideră la nivelul valorii de consum prestabilite prevăzute în contractul de furnizare al consumatorului.

Articolul 22

Transferul responsabilității echilibrării unui participant la piață înregistrat ca PRE către altă PRE este permis cu respectarea prevederilor [art. 55](#).

Articolul 23

În cazul în care în perioada care urmează transferului responsabilității echilibrării se constată că PRE rezultată nu mai respectă prevederile [art. 55](#), nerespectare constatată în baza analizei valorilor actualizate lunar ale dimensiunii PRE conform informațiilor prevăzute în cadrul secțiunii pentru calculul dimensiunii PRE din prezentul regulament, OTS are dreptul să limiteze respectiva PRE în a-și asuma responsabilitatea echilibrării pentru alți participanți la piață și să ceară acesteia revenirea la încadrarea în limitele specificate într-o perioadă de maximum 6 luni. Această solicitare se face transparent, pe baza unei analize descrise în procedura operațională pentru constituirea, actualizarea și utilizarea garanțiilor financiare pe piața de echilibrare elaborată de OTS în urma unui proces de consultare publică.

Articolul 24

Exportul și importul sunt alocate PRE în conformitate cu notificările de program ale respectivelor PRE, transmise și aprobate conform prevederilor prezentului regulament.

Articolul 25

OPEED își asumă responsabilitatea echilibrării pentru toate tranzacțiile comerciale în care se angajează în calitate de contraparte, separat pentru tranzacțiile pe PZU și pentru cele pe PI.

Articolul 26

OPEED nu are dreptul să își asume responsabilitatea echilibrării pentru:

- a) niciun loc de producere/loc de consum, inclusiv CPT al unei rețele; sau
- b) nicio altă PRE.

Articolul 27

OTS înființează PRE separate pentru:

- a) administrarea diferențelor dintre cantitatea de energie electrică achiziționată pentru acoperirea CPT al rețelei electrice de transport și CPT realizat în fiecare ID;
- b) operațiunile comerciale realizate ca agent de transfer pentru PZU în funcționare cuplată;
- c) operațiunile comerciale realizate ca agent de transfer pentru PI în funcționare cuplată;
- d) operațiunile comerciale realizate pe piață în vederea alimentării propriilor locuri de consum, altele decât CPT.

Articolul 28

Fiecare OD concesionar înființează o PRE distinctă pentru administrarea diferențelor dintre cantitatea de energie electrică achiziționată pentru acoperirea CPT al rețelei sale electrice și CPT al rețelei respective realizat în fiecare ID.

Articolul 29

Fiecare PRE transmite notificări de program conform prevederilor secțiunii referitoare la notificările de program din prezentul regulament.

Articolul 30

Fiecare PRE își asumă responsabilitatea financiară față de OTS pentru suma dezechilibrelor între producție, achiziție, import, consum, vânzări și export pentru participanții la piață, pentru care are responsabilitatea echilibrării. Dezechilibrele cantitative și financiare sunt determinate și decontate conform prevederilor din prezentul regulament.

Articolul 31

Fiecare PRE menține pe cheltuiala sa toate sistemele de comunicație necesare pentru transmiterea NP, precum și pentru recepționarea notificărilor de la OTS conform prevederilor prezentului regulament.

Articolul 32

Fiecare PRE împuternicește cel puțin o persoană de contact care să acționeze în numele său și care să țină legătura cu OTS pe tot parcursul fiecărei zile calendaristice.

Articolul 33

Fiecare PRE furnizează OTS garanții financiare pentru acoperirea riscurilor de neplată către acesta a obligațiilor rezultate din dezechilibrele înregistrate, conform unei proceduri elaborate de OTS după un proces de consultare publică.

Articolul 34

Suplimentar condițiilor prevăzute în prezentul regulament, fiecare PRE are drepturile și trebuie să îndeplinească obligațiile corelative prevăzute în convenția de asumare a responsabilității echilibrării, încheiată cu OTS.

Articolul 35

Drepturile și obligațiile unei PRE prevăzute în convenția de asumare a responsabilității echilibrării sunt transferabile numai în condițiile prevăzute în prezentul regulament și cu acceptul OTS.

Secțiunea 3.3

Înregistrarea participanților la piață ca PRE

Articolul 36

Participantul la piață trebuie să solicite în scris către OTS înregistrarea ca PRE. Cererea de înregistrare a PRE se completează conform unei proceduri elaborate de OTS în urma unui proces de consultare publică și publicată de OTS pe pagina proprie de internet.

Articolul 37

Fiecare cerere de înregistrare a PRE conține cel puțin următoarele informații:

- a) numele complet, sediul și datele de contact ale solicitantului, codul EIC;
- b) numărul licenței/deciziei de confirmare a dreptului de furnizare/trading a solicitantului, după caz, pentru activitățile care potrivit legii necesită deținerea unei licențe;
- c) numele și datele de contact ale persoanelor împuternicite să acționeze în numele solicitantului;
- d) capacitatea instalată a fiecărei unități de producție pe care solicitantul o exploatează și a fiecăreia din cele pentru care își asumă responsabilitatea echilibrării;
- e) lista locurilor de consum pentru care solicitantul își asumă responsabilitatea echilibrării și capacitatea agregată a acestora.

Articolul 38

În termen de două zile lucrătoare de la primirea unei solicitări de înregistrare a unei PRE, OTS:

- a) verifică corectitudinea informațiilor furnizate de solicitant;
- b) transmite solicitantului convenția de asumare a responsabilității echilibrării;
- c) stabilește garanția financiară inițială care trebuie asigurată de solicitant și îl informează pe acesta asupra cuantumului garanției financiare inițiale.

Articolul 39

În situația în care nu sunt transmise toate informațiile prevăzute la [art. 37](#), OTS solicită completări, iar termenul prevăzut la [art. 38](#) se suspendă până la îndeplinirea solicitării OTS.

Articolul 40

OTS aprobă o cerere de înregistrare a unei PRE în cel mult 5 zile lucrătoare, dacă se îndeplinesc următoarele condiții:

- a) informațiile transmise de solicitant nu conțin, după cunoștința OTS, nicio informație falsă;
- b) solicitantul deține, în cazurile prevăzute de lege, o licență/decizie de confirmare a dreptului de furnizare/trading valabilă;
- c) solicitantul a completat și a semnat convenția de asumare a responsabilității echilibrării;
- d) solicitantul a constituit garanția financiară inițială.

Articolul 41

În situația în care OTS a decis că nu poate aproba o solicitare, informează de îndată solicitantul, motivându-și decizia. Dacă solicitarea a fost respinsă motivat din lipsa informațiilor sau pentru neconstituirea garanției financiare, termenul prevăzut la [art. 40](#) va fi prelungit cu cel mult două zile lucrătoare de la primirea de către OTS a informațiilor lipsă sau până la constituirea garanției financiare solicitate, dar nu mai mult de 10 zile lucrătoare de la primirea solicitării.

Articolul 42

Îndată ce a aprobat solicitarea, OTS:

- a) semnează convenția de asumare a responsabilității echilibrării și transmite o copie către noua PRE;

- b) înscrie noua PRE în registrul pentru PRE;
- c) informează ODDPRE și pe toți OD în calitate de OM asupra înregistrării noii PRE, precum și asupra datei de la care noii PRE i se permite să funcționeze.

Articolul 43

Noua PRE își poate exercita drepturile și obligațiile ulterior aprobării de către OTS a cererii de înființare a PRE și înregistrării sale în registrul pentru PRE.

Articolul 44

OTS actualizează permanent informațiile înscrise în registrul pentru PRE și le publică pe pagina proprie de internet.

Secțiunea 3.4

Garanții de plată a obligațiilor PRE

Articolul 45

OTS are dreptul să solicite participanților la piață depunerea unei garanții înainte ca respectivul participant la piață să fie înregistrat ca PRE; în cazul în care o PRE este înregistrată de către un participant la piață care este înregistrat ca FSE în conformitate cu Clauzele și condițiile pentru FSE și furnizorii de RSF, iar această PRE nu a preluat responsabilitatea echilibrării altor participanți la piață, OTS poate accepta o garanție comună pentru obligațiile de plată ale participantului la piață atât în calitate de PRE, cât și de FSE.

Articolul 46

- (1) Garanția furnizată de un participant la piață înregistrat ca PRE poate limita dimensiunea maximă a acelei PRE, determinată conform prevederilor [art. 55](#), și/sau volumul corespunzător al schimburilor bloc, exporturilor și importurilor.
- (2) Modul de aplicare a prevederilor [alin. \(1\)](#) trebuie prevăzut în detaliu de către OTS în procedura menționată la [art. 47](#) și are drept scop corelarea la nivelul garanției depuse a sumei dintre vânzările nete, consumul și exportul respectivei PRE pe perioada de risc, evaluate în baza informațiilor privind cantitățile de energie electrică tranzacționate conform contractelor de vânzare-cumpărare încheiate și cu considerarea prețului mediu de dezechilibru pe ultimele 3 luni.
- (3) Limitarea prevăzută la [alin. \(2\)](#) este solicitată în cazul constatării unor potențiale dezechilibre semnificative și/sau înregistrării de întârzieri la plată urmate de utilizarea garanțiilor, fără ca acestea să fie reconstituite ulterior la nivelul necesar.

Articolul 47

- (1) OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedura pentru determinarea necesarului și a tipurilor de garanții solicitate, pentru realizarea și verificarea constituirii garanțiilor și suplimentării acestora, dacă este cazul, precum și de utilizare a disponibilului rămas din garanția depusă de către PRE.
- (2) Nivelul garanției solicitate ține seama de probabilitatea ca diferența dintre obligațiile de plată și drepturile de încasare ale PRE la nivel lunar către OTS să fie pozitivă și este adaptat în concordanță cu eventualele întârzieri la plată înregistrate în perioade anterioare.
- (3) OTS publică pe pagina proprie de internet procedura prevăzută la [alin. \(1\)](#).

Secțiunea 3.5

Dimensiunea PRE

Articolul 48

Fiecare OR trebuie să transmită lunar OTS informații privind dimensiunea fiecărei PRE din zona de activitate proprie.

Articolul 49

Nu mai târziu de a 5-a zi lucrătoare a fiecărei luni calendaristice, fiecare OR transmite OTS și fiecărei PRE următoarele informații din zona de licență proprie:

- a) valoarea însumată a producției anuale estimate pentru unitățile de producție, pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării;
- b) valoarea însumată a consumului anual estimat pentru consumatorii de energie electrică, pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării.

Articolul 50

Producțiile și consumurile anuale estimate pentru următoarele 12 luni, transmise conform prevederilor [art. 49](#), pot avea la bază următoarele informații, fără a se limita la acestea:

- a) cantitățile anuale estimate pentru CPT, utilizate de respectivul OR pentru determinarea tarifelor de rețea;

- b)** producția sau consumul anual, după cum este cazul, înregistrate în ultimele 12 luni pentru respectivul loc de producere/loc de consum; sau
- c)** în cazul unui loc de producere/loc de consum pentru care nu sunt disponibile date, o estimare cât mai realistă a cantităților anuale, așa cum au fost convenite de furnizorul locului de consum și/sau de OR cu respectivul utilizator de rețea electrică și/sau PRE.

Articolul 51

În situația în care datele transmise de un OR conform prevederilor [art. 49](#) sunt incorecte, respectiva PRE le poate contesta la OR într-un interval de 5 zile lucrătoare de la data la care au fost transmise. Dacă o PRE nu a transmis nicio contestație în acest interval, atunci datele transmise conform prevederilor [art. 49](#) se consideră ca fiind confirmate de respectiva PRE.

Articolul 52

Un OR verifică orice contestație primită în legătură cu datele transmise conform prevederilor [art. 49](#) în termen de 5 zile lucrătoare după primirea contestației și trebuie să comunice respectivei PRE rezultatul analizei. Dacă datele au fost incorecte, OR transmite datele corectate către OTS și respectiva PRE.

Articolul 53

OTS și orice OR pot conveni să limiteze schimbul lunar de informații dintre ei, necesar conform prezentei secțiuni, numai la datele care s-au modificat față de luna anterioară.

Articolul 54

În fiecare lună calendaristică, după transmiterea de către OR a informațiilor prevăzute la [art. 49](#), OTS determină dimensiunea totală a fiecărei PRE prin agregarea informațiilor și le comunică PRE.

Articolul 55

Dimensiunea unei PRE nu poate depăși 30% din producția netă totală injectată în SEN în anul precedent și/sau 30% din consumul net total din SEN în anul precedent.

Secțiunea 3.6

Retragerea și revocarea înregistrării ca PRE

Articolul 56

În situația încetării activității pe piața de energie electrică a unui participant la piață, acesta informează OTS în scris referitor la retragerea sa ca PRE. OTS stabilește și publică condițiile și formatul-cadru pentru o astfel de solicitare de retragere, în procedura prevăzută la [art. 36](#).

Articolul 57

Participanții la piață înregistrați ca PRE care nu mai pot respecta obligațiile ce decurg din prezentul regulament trebuie să informeze fără întârziere OTS.

Articolul 58

OTS poate decide din proprie inițiativă să revoce înregistrarea ca PRE a unui participant la piață, pentru oricare dintre următoarele cauze:

- a)** OTS constată că:
 - (i)** garanțiile financiare furnizate de PRE sunt mai mici decât suma necesară pentru această PRE; și
 - (ii)** PRE nu a reușit să crească nivelul garanțiilor la valoarea solicitată, în termen de 9 zile lucrătoare de la data la care OTS i-a cerut; și/sau
 - (iii)** PRE nu a redus dimensiunea PRE în termenul prevăzut la pct. (ii), astfel încât garanțiile financiare constituite să fie suficiente sau pentru a se încadra în prevederile procedurii prevăzute la [art. 47](#); și/sau
 - (iv)** PRE nu și-a transferat în termen de 9 zile lucrătoare responsabilitatea echilibrării către altă PRE, care să își fi majorat în acest interval garanțiile financiare până la suma care acoperă nivelul solicitat de OTS; sau
- b)** OTS i se aduce la cunoștință falimentul sau lichidarea participantului la piață; sau
- c)** ANRE a informat OTS cu privire la expirarea/ retragerea/suspendarea licenței/dreptului de tranzacționare a /al respectivului participant la piață.

Articolul 59

OTS poate, de asemenea, revoca înregistrarea unei PRE dacă participantul la piață respectiv nu și-a îndeplinit în mod repetat sau pentru o perioadă prelungită de timp celelalte obligații care decurg din prezentul regulament, în cazul unor abateri semnificative și/sau frecvente. În acest caz, OTS are dreptul să revoce PRE numai după notificarea participantului la piață și a celorlalte părți prevăzute la [art. 61](#) și numai dacă acesta nu și-a îndeplinit obligațiile respective în termen de 10 zile lucrătoare de la notificarea prevăzută la [art. 60](#).

Articolul 60

Cu 10 zile lucrătoare înainte de a decide dacă revocă înregistrarea ca PRE a unui participant la piață conform prevederilor [art. 58 lit. a\)](#) sau [art. 59](#), precum și în cazurile de retragere la cererea expresă a acestuia, OTS trebuie să îl notifice pe participantul la piață cu privire la declanșarea și termenele procedurii de revocare.

Articolul 61

În situația în care motivele revocării subzistă, după două zile lucrătoare de la notificarea prevăzută la [art. 60](#) OTS:

- a) notifică ODDPRE, toți distribuitorii în rețelele cărora PRE avea puncte de măsurare, precum și participanții la piață înregistrați ca PRE, care aveau responsabilitatea echilibrării transferată acestei PRE, precum și alte PRE-uri cu care a avut schimburi bloc în ultimele 6 luni, cu privire la posibilitatea și termenul de revocare;
- b) publică pe pagina proprie de internet o atenționare referitoare la posibilitatea revocării PRE, adresată participanților la piața de energie electrică și PRE cu care această PRE avea contracte/notifica schimburi bloc.

Articolul 62

În situația în care motivele revocării au fost eliminate până la împlinirea termenelor de conformare prevăzute la [art. 58 lit. a\)](#) sau la [art. 59](#), OTS publică în termen de o zi pe pagina proprie de internet o informare cu privire la menținerea ca PRE a participantului la piață.

Articolul 63

Dacă la împlinirea termenelor prevăzute la [art. 58 lit. a\)](#) sau la [art. 59](#) motivele revocării PRE subzistă, în ziua următoare OTS revocă PRE și:

- a) nu mai târziu de ora 9,00, anunță pe pagina proprie de internet revocarea participantului la piață ca PRE și transmite o notificare în acest sens tuturor OD concesionari;
- b) radiază respectiva PRE din registrul pentru PRE și publică versiunea actualizată a registrului PRE;
- c) transmite ANRE informațiile prevăzute în Regulamentul de preluare;
- d) solicită ANRE retragerea/suspendarea licenței participantului respectiv, dacă revocarea nu s-a realizat din acest motiv, prezentând toată motivația pentru revocare.

Articolul 64

În situația în care înregistrarea ca PRE a unui participant la piață este revocată în temeiul prevederilor [art. 58 lit. a\)](#) sau [art. 59](#), revocarea produce efecte pentru ziua următoare publicării versiunii actualizate a registrului PRE.

Articolul 65

Dacă motivul revocării este cel prevăzut la [art. 58 lit. b\)](#) sau c), revocarea produce efecte de la data de la care participantului la piață i se retrage/suspendă/îi expiră licența sau la care intră în faliment, dacă aceasta este ulterioară datei la care OTS a luat cunoștință de această situație, sau în caz contrar, la data luării la cunoștință; la aceeași dată, OTS publică versiunea actualizată a registrului PRE.

Articolul 66

În cazul retragerii PRE la cerere, înregistrarea ca PRE își va pierde valabilitatea după 9 zile lucrătoare de la solicitarea participantului la piață; în ziua următoare celei în care a primit solicitarea, OTS anunță pe pagina proprie de internet data începând cu care retragerea participantului la piață ca PRE produce efecte.

Articolul 67

Participanților la piață care își transferaseră responsabilitatea echilibrării către o PRE revocată li se aplică prevederile secțiunii referitoare la excluderea din PRE, termenele aferente începând să curgă de la data notificării prevăzute la [art. 61](#).

Secțiunea 3.7

Transferul responsabilității echilibrării

Articolul 68

O PRE solicitantă împreună cu PRE primitoare trebuie să ceară OTS aprobarea transferului responsabilității de echilibrare și să comunice data de la care se intenționează transferul.

Articolul 69

PRE solicitantă trebuie să îi informeze cu privire la această cerere pe toți participanții la piață cu care are schimburi contractuale de energie electrică, precum și pe OR la rețelele cărora sunt conectate locurile de producere/locurile de consum aflate în responsabilitatea sa, precizând identitatea PRE primitoare și data de la care dorește efectuarea transferului, precum și orice alte informații necesare.

Articolul 70

În termen de două zile lucrătoare de la data primirii de către OTS a solicitărilor de transfer al responsabilității echilibrării atât de la PRE solicitantă, cât și de la PRE primitoare, OTS:

- a) informează PRE abandonată, dacă există, că PRE solicitantă dorește să își transfere responsabilitatea echilibrării către PRE primitoare;

- b)** stabilește noile garanții financiare care trebuie asigurate de PRE primitoare și informează PRE primitoare asupra cuantumului noii garanții financiare;
- c)** stabilește nivelul garanțiilor financiare care trebuie asigurate de PRE abandonată, dacă există, și o informează pe aceasta cu privire la modificările apărute.

Articolul 71

OTS aprobă transferul responsabilității echilibrării în termen de maximum două zile lucrătoare, dacă se îndeplinesc următoarele condiții:

- a)** la data la care se aplică transferul responsabilității echilibrării, PRE primitoare este înregistrată în registrul pentru PRE prevăzut la [art. 93](#), ca PRE cu convenția de asumare a responsabilității echilibrării nesuspendată;
- b)** PRE primitoare prezintă garanțiile financiare necesare pentru a i se transfera responsabilitatea echilibrării pentru PRE solicitantă, comunicate de OTS;
- c)** PRE abandonată, dacă există, confirmă primirea tuturor informațiilor referitoare la transfer;
- d)** fiecare OR la rețelele cărora PRE solicitantă are racordate locuri de consum/locuri de producere pentru care își asumă responsabilitatea echilibrării verifică și comunică OTS respectarea condițiilor prevăzute la [art. 103](#) și [104](#);
- e)** PRE solicitantă, PRE primitoare și, dacă există, PRE abandonată au furnizat către OR în zonele cărora PRE solicitantă are locuri de consum/locuri de producere toate informațiile solicitate de aceștia, necesare alocării pe PRE și agregării valorilor măsurate referitoare la punctele de măsurare aferente fiecăreia.

Articolul 72

Modificarea componenței unei/unor PRE la solicitarea participanților la piață implicați este consemnată, la data aprobării solicitării, în registrul pentru PRE publicat de OTS.

Articolul 73

Modificarea modului de agregare a valorilor măsurate de consum/producție în cadrul unei/unor PRE se realizează după aprobarea de către OTS, conform prevederilor [art. 71](#), a solicitării de modificare a componenței respectivelor PRE și se aplică de către OR începând cu ziua următoare celei în care a fost publicată versiunea actualizată a registrului pentru PRE în care figurează aceste modificări.

Articolul 74

Toți OR colaborează și elaborează, în urma unui proces de consultare publică, o procedură unică privind modul de stabilire, verificare, confirmare de către părțile implicate și de implementare a modului de agregare a valorilor măsurate aferente unei PRE, pe care fiecare OR o publică apoi pe pagina proprie de internet în termen de 3 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentului regulament.

Articolul 75

Dacă OTS nu aprobă transferul responsabilității echilibrării, acesta informează fără întârziere atât pe PRE solicitantă și pe PRE primitoare, cât și pe PRE abandonată și își motivează decizia. În situația în care refuzul este motivat de lipsa informațiilor sau de neconstituirea garanțiilor la nivelul necesar de către PRE primitoare, termenul de aprobare prevăzut la [art. 71](#) va fi extins cu până la două zile lucrătoare de la primirea de către OTS a informațiilor lipsă sau până la constituirea garanției financiare solicitate; termenele rezultate din aplicarea prevederilor [art. 68-71](#) nu poate fi extins la mai mult de 9 zile lucrătoare.

Articolul 76

Imediat ce OTS a aprobat transferul responsabilității echilibrării, acesta:

- a)** informează PRE solicitantă și PRE primitoare, ODDPRE, precum și, dacă există, pe PRE abandonată;
- b)** îi informează pe toți OR implicați, pentru ca aceștia să își actualizeze propriile registre de serviciu pe sistem cu informațiile rezultate din transferul responsabilității echilibrării, publicate pe pagina proprie de internet; și
- c)** înscrie transferul responsabilității echilibrării în registrul pentru PRE și publică versiunea actualizată a acestuia pe pagina proprie de internet.

Articolul 77

Transferul responsabilității echilibrării produce efecte începând cu ziua calendaristică următoare celei în care OTS a publicat versiunea actualizată a registrului PRE prevăzută la [art. 76 lit. c\)](#).

Articolul 78

Condițiile și termenele prevăzute la [art. 68-77](#) se aplică și în situația în care PRE solicitantă dorește să își asume responsabilitatea echilibrării în nume propriu, caz în care PRE primitoare este aceeași cu PRE solicitantă, respectiv în situația în care PRE solicitantă este PRE în nume propriu și dorește să își transfere responsabilitatea echilibrării către altă PRE, caz în care PRE abandonată este aceeași cu PRE solicitantă.

Articolul 79

În situația în care OTS nu a aprobat în perioada de 9 zile lucrătoare transferul responsabilității echilibrării pentru PRE solicitantă către PRE primitoare sau nu a aprobat asumarea responsabilității echilibrării de către PRE solicitantă în nume propriu, OTS revocă PRE solicitantă în ziua ulterioară expirării acestei perioade și solicită ANRE activarea FUI, dacă este cazul, și ridicarea licenței PRE solicitante, cu toate motivările corespunzătoare.

Articolul 80

Până la data aprobării transferului, dar nu mai mult de 10 zile lucrătoare, responsabilitatea echilibrării pentru PRE solicitantă rămâne în sarcina PRE abandonată.

Secțiunea 3.8 Excluderea din PRE

Articolul 81

O PRE poate renunța unilateral la asumarea responsabilității echilibrării pentru un participant la piață înregistrat ca PRE pentru care își asumase anterior această responsabilitate, în următoarele condiții:

- a) PRE îl anunță pe participantul la piață cu privire la decizia sa, cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de data de la care intenționează să nu își mai asume responsabilitatea echilibrării pentru acesta;
- b) PRE anunță OTS la aceeași dată despre intenția sa, comunicând toate informațiile referitoare la consumul de la locurile de consum ale participantului la piață, achizițiile și vânzările contractuale ale acestuia în ultima lună, nivelul datoriilor participantului la piață față de PRE, dacă este cazul, precum și data de la care nu își mai asumă responsabilitatea echilibrării pentru acesta;
- c) PRE anunță OR la care participantul la piață are puncte de măsurare corespunzătoare locurilor de consum /locurilor de producere aflate în responsabilitatea sa, ANRE, dacă participantul la piață are clienți finali, precum și PRE cu care acesta avea schimburi comerciale notificate drept schimburi bloc în ultimele 6 luni.

Articolul 82

În perioada dintre data notificării și data anunțată a excluderii din PRE a participantului la piață, care nu poate fi mai mică de 10 zile lucrătoare, PRE continuă să fie responsabilă financiar pentru toate dezechilibrele acestuia.

Articolul 83

În situația în care, în maximum 9 zile lucrătoare de la data notificării referitoare la excludere, participantul la piață care face obiectul excluderii nu depune o garanție, conform prevederilor secțiunii referitoare la dimensiunea PRE pentru a rămâne înregistrat ca propriul PRE, sau nu își transferă responsabilitatea echilibrării în calitate de PRE solicitantă către altă PRE, cu respectarea condițiilor prevăzute la [art. 68-77](#), OTS îl revocă pe participantul la piață ca PRE, realizând în ziua ulterioară expirării acestei perioade acțiunile prevăzute la [art. 63](#).

Secțiunea 3.9 Modificarea configurației PRE

Articolul 84

Un participant la piață înregistrat ca PRE își poate modifica configurația în ceea ce privește locurile de producere/locurile de consum proprii sau ale consumatorilor pentru care își asumă responsabilitatea echilibrării, față de cea anterioară, în următoarele condiții:

- a) furnizează informațiile corespunzătoare OTS, precum și OR la care sunt racordate noile locuri de producere și/sau de consum pentru care își asumă responsabilitatea echilibrării și/sau cele pentru care nu își mai asumă responsabilitatea echilibrării, cu minimum două zile lucrătoare înainte de ziua începând cu care dorește să i se ia în considerare noua configurație;
- b) informațiile sunt confirmate de către PRE în configurația căreia se reflectă modificările respective, fiind verificată condiția prevăzută la [art. 103](#), sau, în caz contrar, modificarea este motivată corespunzător la OR de către PRE care a solicitat-o, pe baza reglementărilor aplicabile.

Articolul 85

OR implicați aplică modul de agregare a valorilor măsurate corespunzător modificării efectuate, conform procedurii prevăzute la [art. 74](#) începând cu data solicitată.

Articolul 86

OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile aplicabile pentru transferul responsabilității echilibrării, excluderea din PRE, modificarea configurației PRE și revocarea unei PRE. Acestea pot include acțiuni prealabile sau concomitente, care să permită participanților conformarea în termenele prevăzute în prezentul regulament și diminuarea riscurilor asupra funcționării pieței.

Articolul 87

OTS publică procedurile elaborate conform prevederilor [art. 86](#) pe pagina proprie de internet.

Secțiunea 3.10

Convenția de asumare a responsabilității echilibrării

Articolul 88

Convenția de asumare a responsabilității echilibrării este acordul încheiat între OTS și un participant la piață, care stabilește drepturile și obligațiile reciproce ale OTS și, respectiv, ale participantului la piață în calitatea acestuia de PRE.

Articolul 89

OTS încheie câte o convenție de asumare a responsabilității echilibrării cu fiecare dintre participanții la piață care au solicitat înregistrarea unei PRE pentru a putea activa pe piața de energie electrică și care îndeplinesc cerințele prevăzute în prezentul regulament.

Articolul 90

Existența unei convenții de asumare a responsabilității echilibrării valabil încheiată este o condiție pentru înregistrarea participantului la piață în calitate de PRE.

Articolul 91

Odată cu transferul integral al responsabilității echilibrării către altă PRE se suspendă convenția de asumare a responsabilității echilibrării semnată de către participantul la piață înregistrat ca PRE, urmând ca suspendarea convenției să înceteze automat la data aprobată de către OTS pentru reluarea asumării responsabilității echilibrării în nume propriu, în conformitate cu prevederile prezentului regulament.

Articolul 92

Convențiile de asumare a responsabilității echilibrării se încheie conform convenției-cadru, care este elaborată în urma unui proces de consultare publică de către OTS și publicată pe pagina proprie de internet.

Secțiunea 3.11

Registrul PRE

Articolul 93

OTS înființează și completează registrul pentru înregistrarea PRE.

Articolul 94

PRE care au fost înregistrate de OTS sunt înscrise în registrul pentru PRE. Registrul pentru PRE conține, pentru fiecare PRE, cel puțin următoarele informații:

- a) numele complet, codul EIC, adresa sediului și datele de contact ale participantului la piață care a înființat PRE;
- b) data și numărul de înregistrare a convenției de asumare a responsabilității echilibrării;
- c) codul de identificare al PRE;
- d) numele și datele de contact ale tuturor persoanelor împuternicite să acționeze în numele participantului la piață respectiv;
- e) datele de identificare ale PRE către care și-a transferat responsabilitatea echilibrării, dacă este cazul, și data transferului;
- f) datele de identificare ale PRE-urilor pentru care și-a asumat responsabilitatea echilibrării, dacă este cazul, și data fiecăruia din aceste transferuri;
- g) denumirea OR în zona cărora PRE are locuri de consum/locuri de producere pentru care își asumă responsabilitatea echilibrării și lista acestora.

Articolul 95

Fiecare PRE are dreptul să consulte registrul pentru PRE și să ceară corectarea oricărei inexactități care o privește.

Articolul 96

OTS pune la dispoziția ODDPRE și a tuturor OR informațiile conținute în registrul pentru PRE.

Articolul 97

OTS informează imediat prin poșta electronică pe ODDPRE și OR asupra oricăror modificări efectuate în registrul pentru PRE.

Articolul 98

OTS păstrează istoricul modificărilor realizate în registrul pentru PRE timp de cel puțin 12 luni.

Articolul 99

OTS informează imediat toate PRE despre înscrierea în registru a unei PRE noi sau despre transferul, excluderea sau radierea uneia existente, prin publicarea pe pagina proprie de internet a unui anunț și a listei cu toate PRE, inclusiv componența actualizată la zi a fiecărei PRE.

Secțiunea 3.12

Registrul de serviciu pe sistem

Articolul 100

Fiecare OR înființează și completează un registru de serviciu pe sistem, integrat cu baza de date creată conform Regulamentului de furnizare și Regulilor de măsurare.

Articolul 101

În plus față de informațiile prevăzute de Regulamentul de furnizare și Regulile de măsurare, registrul de serviciu pe sistem al fiecărui OR conține cel puțin următoarele informații pentru fiecare loc de producere al unui producător de energie electrică racordat la rețelele sale:

- a) desemnarea unică a locului de producere/locului de consum și de producere;
- b) capacitatea instalată a locului de producere;
- c) codul de identificare a PRE care deține responsabilitatea echilibrării pentru acel loc de producere; doar în cazul unui loc de consum și de producere, acestuia îi poate fi atașată o PRE pentru ID în care acesta are caracter de loc de producere și altă PRE pentru ID în care acesta are caracter de loc de consum.

Articolul 102

Fiecare utilizator de rețea are dreptul să consulte informațiile care îl privesc din registrul de serviciu pe sistem și obligația să solicite corectarea oricărei inexactități care îl privește.

Articolul 103

OTS solicită informațiile necesare cuprinse în registrele de serviciu pe sistem ale OR și verifică împreună cu aceștia îndeplinirea condiției ca fiecare punct de măsurare să fie corespunzător unui loc de producere, unui loc de consum, unui loc de consum și de producere sau unui punct de schimb, iar pentru fiecare loc de consum, inclusiv pentru CPT al unei rețele, respectiv loc de producere, să existe o PRE și doar una, care și-a asumat responsabilitatea echilibrării pentru acesta.

Articolul 104

În cazul revocării unei PRE cu declanșarea procesului de preluare la FUI a unor consumatori, condiția prevăzută la [art. 103](#) se prezumă îndeplinită pentru locurile de consum în cauză, pe perioada cuprinsă între data începând cu care furnizorul actual nu mai îndeplinește condiția de asumare a responsabilității financiare pentru plata dezechilibrelor, rezultată din informarea transmisă ANRE de către OTS conform prevederilor Regulamentului de preluare, și data notificării de preluare a locurilor respective de consum la FUI transmisă de ANRE la OR, responsabilitatea echilibrării fiind atribuită la PRE înregistrată de FUI desemnat sau, dacă este cazul, la PRE către care aceasta și-a transferat responsabilitatea echilibrării.

Capitolul IV

Reguli pentru NP

Secțiunea 4.1

Principii generale

Articolul 105

Obiectivul regulilor pentru NP din prezenta secțiune este crearea cadrului pentru furnizarea informațiilor despre volumele nete de energie electrică tranzacționate pe piețele anterioare pieței de echilibrare, importuri/exporturi, pregătirea programului de producție și consum și determinarea disponibilității rezervelor de energie de echilibrare necesare pentru a permite OTS să asigure:

- a) integritatea SEN;
- b) siguranța și calitatea alimentării cu energie electrică;
- c) suficientă capacitate disponibilă pentru a asigura în orice moment cererea din SEN și o rezervă corespunzătoare;
- d) gestionarea restricțiilor de rețea;
- e) determinarea dezechilibrelor după ziua de livrare.

Articolul 106

Realizarea fizică a obligațiilor contractuale necesită transmiterea la ODDPRE, prin intermediul OTS, a notificărilor privind toate schimburile contractuale între PRE, acestea fiind considerate realizate conform valorilor notificate, în termen de 10 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare.

Articolul 107

Schimburile contractuale de energie electrică realizate de către o PRE cu altă PRE sunt cuprinse în NP sub denumirea de schimburi bloc.

Articolul 108

Fiecare PRE are obligația să transmită la OTS NP ale respectivei PRE pentru fiecare ID din fiecare zi de livrare. OPEED transmite de asemenea la OTS câte o NP de același tip în calitate de PRE pentru tranzacțiile încheiate drept contraparte pe PZU și în calitate de PRE pentru tranzacțiile încheiate drept contraparte pe PI.

Articolul 109

NP a unei PRE conține pentru fiecare ID toate informațiile prevăzute în cadrul secțiunii referitoare la conținutul și formatul NP, precum și schimbul de energie electrică între PRE – PZU/PRE-PI și PRE Agent de transfer aferent.

Articolul 110

NP pentru schimburile de energie electrică între PRE - PZU/PRE-PI și PRE Agent de transfer aferent sunt transmise de OPEED și trebuie să fie limitate la capacitățile interzonale alocate implicit prin mecanismul de cuplare a PZU și PI interzonale conform prevederilor legislației naționale și europene în vigoare.

Articolul 111

Structura și modul de transmitere a declarațiilor de disponibilitate și a NP fac obiectul prevederilor prezentului regulament și ale Clauzelor și condițiilor pentru FSE și furnizorilor de RSF.

La data de 01-10-2022 Articolul 111 din Secțiunea 4.1, Capitolul IV a fost modificat de Litera b), Punctul 4, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022

Articolul 112

OTS elaborează în urma unui proces de consultare publică și afișează pe pagina proprie de internet procedurile necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului capitol.

Secțiunea 4.2

Conținutul și formatul NP

Articolul 113

NP conține cel puțin următoarele informații:

- I. codul de identificare al PRE care a transmis respectiva NP;
- II. ziua de livrare și date separate pentru fiecare ID din respectiva zi de livrare, și anume:
 - A. producția/consumul planificat pentru fiecare UFR/GFR; suplimentar, OTS poate solicita programul de producție/consum planificat pentru fiecare unitate din cadrul UFR/GFR;
 - B. producția planificată, pentru fiecare unitate de producție cu o putere instalată mai mare de 4 MW, care nu este calificată tehnic sau pentru fiecare unitate de producție mai mare de 1,5 MW calificată pentru rezerva de stabilizare a frecvenței;
 - C. producția planificată însumată pentru toate unitățile de producție, altele decât cele de la lit. A) și B);
 - D. prognoza însumată de consum pentru toți consumatorii de energie electrică care nu au calificare tehnică;
 - E. schimburile bloc cu alte PRE în zona națională de tranzacționare, separat pentru fiecare PRE cu care s-au stabilit SB, inclusiv:
 1. SB dintre PRE în care este înregistrat un agregator pentru producători înregistrați în alte PRE-uri care participă pe alte piețe înaintea PE și PRE respective;
 2. SB dintre PRE a unui FSE care a realizat tranzacții pe PE cu unități de producție sau instalații de stocare a energiei electrice, iar punctele de măsură ale unor elemente componente ale unui GFR nu se află în PRE respectivă și PRE în care se află respectivele puncte de măsură. SB sunt egale cu energia măsurată la creștere, respectiv la reducere defalcată de către FSE după primirea valorilor măsurate, pe care acesta le primește de la OM, conform Regulamentului de măsurare;
 3. SB dintre PRE ale furnizorilor aceluiași consumator și cele aferente transferului de energie între PRE a furnizorului unui consumator și PRE a agregatorului acestuia, dacă aceste PRE sunt diferite, iar agregatorul a realizat tranzacții de vânzare sau de cumpărare pe piețele anterioare PE pe seama consumului acestuia sau agregatorul activ ca FSE a realizat tranzacții pe PE pe seama consumului acestuia, după cum urmează:
 - (i) cantitatea de energie electrică corespunzătoare consumului asigurat de către furnizorul care nu își asumă responsabilitatea echilibrării pentru un loc de consum aflat în portofoliul mai multor furnizori se consideră și se notifică drept schimb bloc între PRE din care face parte acesta și PRE a furnizorului principal;
 - (ii) în cazul în care agregatorul a realizat tranzacții pe piețele anterioare PE, SB corespunzătoare transferului de energie sunt egale cu diferența dintre consumul măsurat al consumatorului și consumul său de referință aferent piețelor anterioare PE și au sensul dinspre PRE a furnizorului către PRE a agregatorului, dacă diferența este negativă, și dinspre PRE a agregatorului către PRE a furnizorului, dacă diferența este pozitivă; agregatorul notifică furnizorul fiecărui consumator pe baza consumului căruia a realizat tranzacțiile în fiecare ID privind datele de identificare ale consumatorului, precum și pe OM și OR, cel târziu în ziua

lucrătoare următoare celei de primire a valorilor măsurate ale consumului, prevăzută în Regulile de măsurare;

(iii) în cazul în care un agregator activ ca FSE pentru consumuri din cadrul agregării a realizat tranzacții pe PE, iar punctele de măsură ale UFR și/sau ale elementelor componente ale unui GFR nu se află toate în PRE agregator, SB cu PRE a furnizorului sunt egale cu energia măsurată la creștere, respectiv la reducere defalcată de către FSE după primirea valorilor măsurate pe care acesta le primește de la OM, conform prevederilor Regulilor de măsurare, astfel:

a) având sens de ieșire din PRE a furnizorului și de intrare în PRE a agregatorului în cazul tranzacțiilor la creștere de putere pe PE; și

b) sens de intrare în PRE a furnizorului și de ieșire din PRE a agregatorului în cazul tranzacțiilor la reducere de putere pe PE;

4. SB dintre PRE în care este înregistrat CPT al OR care a activat/în numele căruia OTS a activat o pereche preț-cantitate din ordinea de merit pentru gestiunea congestiilor din rețeaua proprie și PRE al participantului la piață care a introdus oferta respectivă, egal cu energia electrică contractată pentru gestionarea congestiilor și având sensul către PRE în care este înregistrat CPT în cazul activării la creștere de producție sau reducere de consum, respectiv de la PRE în care este înregistrat CPT în cazul activării la reducere de producție sau creștere de consum.

La data de 19-10-2022 Litera E. din Punctul II. , Articolul 113 , Secțiunea 4.2 , Capitolul IV a fost completată de Litera a), Punctul 2, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

5. SB dintre PRE în care este înregistrat CPT al OR care a activat/în numele căruia OTS a activat o cantitate de energie electrică pentru gestiunea congestiilor din rețeaua proprie în afara pieței și PRE al participantului la piață care gestionează resursa care a fost activată, egal cu energia electrică activată pentru gestionarea congestiilor și având sensul către PRE în care este înregistrat CPT în cazul activării la creștere de producție sau reducere de consum, respectiv de la PRE în care este înregistrat CPT în cazul activării la reducere de producție sau creștere de consum.

La data de 19-10-2022 Litera E. din Punctul II. , Articolul 113 , Secțiunea 4.2 , Capitolul IV a fost completată de Litera a), Punctul 2, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

F. exporturile și importurile stabilite cu alte țări, separat pentru fiecare zonă de tranzacționare de frontieră.

Articolul 114

Suplimentar față de informațiile prevăzute la [art. 113](#), NP ale OPEED conțin SB cu fiecare PRE în zona națională de tranzacționare corespunzătoare tranzacțiilor de vânzare/cumpărare pe PZU și separat pe PI, respectiv cu fiecare PRE Agent de Transfer înființat de OTS, pentru administrarea tranzacțiilor transfrontaliere pe aceste piețe.

Secțiunea 4.3

Transmiterea și anularea NP

Articolul 115

Fiecare PRE, precum și OPEED transmit OTS NP ale producțiilor, consumurilor și SB pentru un ID al zilei de livrare până la ora 16,30 în ziua D-1; acestea pot fi modificate de către emitent pentru ziua D, astfel:

a) cel târziu cu 50 de minute înaintea ID de livrare, pentru notificările privind producția/consumul, ținând seama inclusiv de tranzacțiile pe PI;

La data de 01-10-2022 Litera a) din Articolul 115 , Secțiunea 4.3 , Capitolul IV a fost modificată de Litera c), Punctul 4, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022

b) în orice moment înaintea ID de livrare, pentru SB ale PRE, altele decât cele prevăzute la [art. 113 pct. II lit. E. pct. 2](#) și [pct. 3 subpct. \(ii\)](#) și [\(iii\)](#).

Articolul 116

Transmiterea NP se poate efectua cel mai devreme cu 30 de zile înaintea zilei de livrare.

Articolul 117

Modul de transmitere a NP către OTS se realizează conform procedurilor prevăzute la [art. 112](#).

Articolul 118

Responsabilitatea corectitudinii NP privind producția, respectiv consumul programate pentru fiecare UFR/GFR din contur aparține fiecărui FSE conform prevederilor din Clauzele și condițiile pentru FSE și furnizorii de RSF.

Articolul 119

NP se transmit în format electronic, prin canalele de comunicație stabilite de OTS.

Articolul 120

NP este considerată transmisă în momentul intrării în sistemul informatic al pieței de echilibrare. Imediat ce o nouă NP intră în sistemul informatic al pieței de echilibrare, PRE care a transmis-o va primi electronic confirmarea de primire.

Articolul 121

Sistemul informatic al pieței de echilibrare verifică îndeplinirea condițiilor de respectare a formatului NP, prevăzute în procedura elaborată de OTS și publicată pe pagina proprie de internet.

Articolul 122

Dacă sistemul informatic al pieței de echilibrare nu acceptă o NP, PRE care a transmis-o primește imediat un mesaj de eroare cu specificarea neconformității constatate, iar NP respectivă este considerată anulată.

Secțiunea 4.4

Validarea NP

Articolul 123

Sistemul informatic al pieței de echilibrare verifică automat toate NP din punctul de vedere al corectitudinii conținutului. Eroarea este transmisă automat emitentului.

Articolul 124

Modul de validare a NP în conformitate cu prevederile [art. 126](#) este procedurat de către OTS conform prevederilor [art. 112](#).

Articolul 125

NP ale unei PRE sunt disponibile pentru vizualizarea de către PRE respectivă prin intermediul sistemului informatic al pieței de echilibrare.

Articolul 126

Sistemul informatic al pieței de echilibrare analizează completitudinea, corectitudinea, coerența și fezabilitatea fiecărei NP și a ansamblului acestora, verificând dacă:

- a) există egalitatea SB reciprocă între PRE pe fiecare ID;
- b) producția/consumul programat pe fiecare UFR/GFR se încadrează în DD a UFR/GFR pentru aceeași zi de livrare și același ID;
- c) sunt respectate limitele definite de caracteristicile tehnice ale UFR/GFR;
- d) schimburile de energie cu alte sisteme (exportul și importul) se încadrează în capacitatea de schimb agregată alocată PRE respective pe fiecare graniță și direcție.

Articolul 127

Fiecare PRE depune toate eforturile în vederea adaptării producției și/sau a încheierii de tranzacții de vânzare și /sau cumpărare de energie electrică, astfel încât suma dintre producție, import și achiziție să fie egală cu suma dintre consum, export și vânzare la nivelul fiecărui ID. O NP este considerată ca fiind în dezechilibru dacă suma producției, importurilor și SB primite nu este egală cu suma consumului, exporturilor și SB livrate, separat pentru fiecare zonă de tranzacționare și ID, ținând seama de completarea SB cu cele aferente tranzacțiilor pe PI, transmise până la ID-15 minute.

Articolul 128

În cazul unor nepotriviri între SB reciproce ale PRE constatate în ultimele NP transmise conform termenelor prevăzute în cadrul secțiunii referitoare la transmiterea și anularea notificărilor de program, PRE în cauză sunt atenționate automat, iar dacă în intervalul destinat corecțiilor, definit în procedurile realizate conform [art. 112](#), PRE nu reușesc să corecteze NP, OTS ia următoarele măsuri:

- a) în cazul unui SB între OPEED și o PRE, este acceptată cantitatea transmisă prin NP de către OPEED;
- b) dacă sensul prevăzut în NP de către fiecare din cele două PRE al SB dintre ele este același, cantitatea corespunzătoare SB între cele două PRE este considerată egală cu cea mai mică dintre cele două valori;
- c) dacă NP ale celor două PRE prevăd SB dintre ele în sensuri diferite sau numai una dintre PRE a prevăzut în NP un SB cu cealaltă, cantitatea corespunzătoare SB între cele două PRE este considerată zero.

Articolul 129

OTS nu este responsabilă pentru consecințele economice ale corecțiilor NP realizate conform prevederilor [art. 128](#).

Articolul 130

Orice NP acceptată în sistemul informatic al pieței de echilibrare, inclusiv cea modificată de OTS conform regulilor din prezentul capitol, devine NP aprobată.

Articolul 131

NP aprobate reprezintă obligații ferme pentru PRE respective, ele putând fi modificate doar în cazurile prevăzute în cadrul secțiunii referitoare la transmiterea și anularea notificărilor de program.

Articolul 132

În cazul în care în urma modificărilor realizate conform prevederilor secțiunii referitoare la transmiterea și anularea notificărilor de program se constată nepotriviri ale SB reciproce ale PRE, platforma informatică a PE aduce SB la valorile din NP aprobate și anunță PRE respective cu privire la această acțiune.

Articolul 133

Dacă o PRE nu a reușit să transmită SB înainte de termenul prevăzut la [art. 115 lit. b\)](#), sistemul informatic al pieței de echilibrare transmite automat un mesaj în acest sens către PRE respectivă și către PRE care au notificat SB cu aceasta și sistemul informatic al pieței de echilibrare generează automat o NP implicită pentru aceasta în acel ID, cu toate valorile egale cu zero, aceasta fiind disponibilă pentru vizualizare în sistemul informatic al pieței de echilibrare pentru PRE partener.

Secțiunea 4.5 Modificarea NP

Articolul 134

Modificarea notificărilor de program este permisă numai în următoarele cazuri:

- a) în cazul selectării de către OTS pe PE a unei perechi preț-cantitate (emiterii unei dispoziții de dispecer);
a¹) în ziua următoare celei de livrare, în cazul selectării de către OTS a unei perechi preț-cantitate din ordinea de merit pentru gestionarea congestiilor sau de către OD a unei perechi preț-cantitate din ordinea de merit proprie pentru gestionarea congestiilor;

La data de 19-10-2022 Articolul 134 din Secțiunea 4.5, Capitolul IV a fost completat de Litera b), Punctul 2, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

- a²)** în ziua următoare celei de livrare, în cazul activării în afara pieței de către OTS sau de către OD a unei cantități de energie electrică pentru gestionarea congestiilor;

La data de 19-10-2022 Articolul 134 din Secțiunea 4.5, Capitolul IV a fost completat de Litera b), Punctul 2, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

- b) cel târziu în a 10-a zi lucrătoare a lunii care urmează lunii de livrare, pentru SB corespunzătoare transferului de energie dintre un FSE aflat în altă PRE, în cazul participării UFR/GFR de producție pe PE prin intermediul acestuia, prevăzute la [art. 113 pct. II lit. E pct. 2](#);

- c) cel târziu în a 10-a zi lucrătoare a lunii care urmează lunii de livrare, pentru SB corespunzătoare transferului de energie dintre furnizor/furnizori și agregatorul activ ca FSE aflat în altă PRE, în cazul participării UFR/GFR consumator pe PE prin intermediul acestuia, prevăzute la [art. 113 pct. II lit. E pct. 3 subpct. \(ii\)](#);

- d) cel târziu în a 10-a zi lucrătoare a lunii care urmează lunii de livrare, pentru SB corespunzătoare transferului de energie dintre furnizor/furnizori și agregatorul aflat în altă PRE, în cazul participării unui consumator pe piețele anterioare PE prin intermediul acestuia, prevăzute la [art. 113 pct. II lit. E pct. 3 subpct. \(iii\)](#);

- e) în cazul reducerilor de putere accidentale ale UFR/GFR, parțiale sau totale, anunțate la OTS;

- f) în cazul constatării și corectării unor erori ale SB, conform prevederilor [art. 128](#).

Articolul 135

Notificările de program care au fost modificate conform prevederilor prezentei secțiuni înlocuiesc notificările de program aprobate anterior conform prevederilor [art. 130](#), se aplică pentru ziua de livrare în ID corespunzătoare și constituie obligații ferme pentru respectiva PRE.

Capitolul V

Reguli privind preluarea energiei electrice livrate în rețelele electrice, produsă în perioada de probe a capacităților de producere/instalațiilor de stocare a energiei electrice

Articolul 136

(1) Perioada de timp necesară efectuării probelor pentru punerea în funcțiune a unui loc de producere/loc de consum și producere, inclusiv a instalațiilor de stocare, noi sau re tehnologizate, denumită în continuare perioada de probe, este intervalul de timp cuprins între momentul primei puneri sub tensiune pentru perioada de probe și data finalizării probelor conform programului de probe/teste convenit între solicitant și operatorul de rețea.

(2) În funcție de categoria de clasificare a unităților generatoare și a centralelor electrice explicitată în cadrul Ordinului președintelui ANRE nr. 79/2016 pentru aprobarea clasificării unităților generatoare și a centralelor electrice, durata perioadei de probe este:

a) pentru instalațiile de categorie A, de cel mult 6 luni calendaristice de la data primei puneri sub tensiune;
b) pentru instalațiile de categorie B și C, de cel mult 12 luni calendaristice de la data primei puneri sub tensiune;
c) pentru instalațiile de categorie D, de cel mult 24 de luni de la data primei puneri sub tensiune. Operatorul de rețea relevant poate să stabilească o perioadă de probe mai scurtă. O prelungire a perioadei se poate acorda de către operatorul de rețea relevant numai în cazul în care gestionarul instalației de producere a energiei electrice a înregistrat progrese semnificative în direcția realizării conformității integrale. Chestiunile nesoluționate trebuie să fie clar identificate în momentul depunerii cererii de prelungire.

(3) La solicitarea gestionarului care pune în funcțiune un loc de producere/loc de consum și producere, inclusiv instalații de stocare, noi sau re tehnologizate, operatorul de rețea transmite OTS data de la care începe să se deruleze programul de probe.

(4) La data finalizării probelor prevăzute în programul de probe/teste prevăzute la [alin. \(1\)](#), utilizatorul are obligația să se înscrie ca PRE pentru a putea deveni participant la piața de energie electrică, iar locurile de producere/locurile de consum și producere, inclusiv instalațiile de stocare, noi sau re tehnologizate, se deconectează de la rețea și rămân deconectate până la momentul înscrierii ca PRE.

(5) Utilizatorul nu efectuează probe de funcționare în perioada zilelor libere și a sărbătorilor legale și are obligația să informeze operatorul de rețea relevant și OTS cu privire la finalizarea probelor.

La data de 01-10-2024 Articolul 136 , Capitolul V a fost modificat de Litera a) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 60 din 28 august 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 867 din 29 august 2024

Articolul 137

Persoana fizică/juridică care pune în funcțiune un loc de producere/loc de consum și producere, inclusiv instalații de stocare, noi sau re tehnologizate, efectuează probele de funcționare pentru capacitatea respectivă, cu respectarea prevederilor din Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin ordin al președintelui ANRE, și a cadrului de reglementare aferent echilibrării SEN.

La data de 01-10-2024 Articolul 137 , Capitolul V a fost modificat de Litera b) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 60 din 28 august 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 867 din 29 august 2024

Articolul 138

Pentru punerea în funcțiune a capacităților prevăzute la [art. 137](#) se aplică următoarele prevederi:

a) pentru punerea în funcțiune a locului de producere/locului de consum și producere, inclusiv a instalațiilor de stocare, noi sau re tehnologizate, persoana fizică/juridică întreprinde demersurile necesare conform cadrului de reglementare în vigoare pentru înscrierea la OTS ca PRE provizorie pe perioada de probe;

b) pe perioada de probe, persoana fizică/juridică nu transmite oferte pe PE aferente locului de producere/locului de consum și producere, inclusiv instalațiilor de stocare, noi sau re tehnologizate.

La data de 01-10-2024 Articolul 138 , Capitolul V a fost modificat de Litera c) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 60 din 28 august 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 867 din 29 august 2024

Articolul 139

PRE prevăzută la [art. 138](#) notifică zilnic OTS producția planificată a locului de producere/locului de consum și producere, inclusiv a instalațiilor de stocare, noi sau re tehnologizate, aflate în perioada de probe, în conformitate cu programul de probe aprobat de operatorii de rețea; prin derogare de la prevederile cap. III, PRE din care face parte capacitatea de producere/instalația de stocare prevăzută la [art. 138](#) realizează notificări de program în dezechilibru, corespunzător programului de probe al respectivei capacități.

La data de 01-10-2024 Articolul 139 , Capitolul V a fost modificat de Litera d) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 60 din 28 august 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 867 din 29 august 2024

Articolul 140

Pentru energia electrică produsă în perioada de probe și livrată în SEN, persoana fizică/juridică care pune în funcțiune locul de producere/locul de consum și producere, inclusiv instalațiile de stocare, noi sau re tehnologizate, prevăzute la [art. 137](#), primește de la OTS valoarea cea mai mică dintre prețul de închidere al PZU din fiecare interval de decontare a dezechilibrului și valoarea de 400 de lei, dacă prețul în intervalul respectiv este pozitiv; dacă prețul în intervalul respectiv este negativ, producătorul va plăti la OTS, la respectivul preț, contravaloarea energiei electrice produse în acel interval și livrate în SEN.

La data de 01-10-2024 Articolul 140 , Capitolul V a fost modificat de Litera e) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 60 din 28 august 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 867 din 29 august 2024

Articolul 141

Calculul drepturilor de încasat ale PRE provizorie pe perioada de probe, pentru energia electrică produsă și livrată în SEN, este efectuat de către ODDPRE, care publică rezultatele pe platforma informatică la același termen la care se finalizează și se publică notele de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor.

Articolul 142

În procesul de programare și de selectare a energiei de echilibrare pe PE, OTS ține cont de programele de probe notificate conform [art. 139](#).

Capitolul VI

Reguli de calcul al dezechilibrelor PRE

Secțiunea 6.1

Prevederi generale

Articolul 143

Obiectivul regulilor de calcul al dezechilibrelor din prezenta secțiune este acela de a stabili modul de determinare a diferențelor dintre:

- a) valorile măsurate ale producției plus valorile notificate conform contractelor ale achizițiilor, inclusiv ale importurilor; și
- b) valorile măsurate ale consumului plus valorile notificate conform contractelor aferente vânzărilor, inclusiv ale exporturilor, luând în considerare, în cazul PRE care și-au asumat responsabilitatea echilibrării pentru CPT al unei rețele, și schimburile fizice între rețele.

Articolul 144

Valorile notificate trebuie să corespundă angajamentelor contractuale pe care participanții la piață și leau asumat înainte de ID sau ca urmare a încheierii tranzacțiilor pe PE și/sau a celor în piețele dedicate gestionării congestiilor și/sau în afara pieței, cu compensație, în scopul managementului congestiilor sau al transferului de energie aferent tranzacțiilor realizate pe fiecare piață pe seama consumului, iar valori măsurate sunt considerate producția, consumul și schimburile ce au avut loc fizic în timpul ID.

La data de 19-10-2022 Articolul 144 din Secțiunea 6.1, Capitolul VI a fost modificat de Litera c), Punctul 2, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 145

Dezechilibrele se determină agregat la nivelul PRE, pentru a permite compensarea financiară a dezechilibrelor individuale între membrii PRE, limitate la erorile de prognoză/evenimentele neașteptate, a abaterilor rezonabile dintre valorile măsurate și cele notificate, fără a afecta obligația ca participanții la piață să prognozeze cât mai bine consumul și producția și să depună eforturi pentru a asigura acoperirea consumului/livrarea producției prin contractare.

Articolul 146

Dezechilibrul unei PRE se determină pe baza poziției nete măsurate și a poziției nete contractuale ale respectivei PRE.

Articolul 147

Determinarea poziției nete contractuale notificate a fiecărei PRE se face pe baza tuturor schimburilor contractuale de energie electrică notificate ca SB stabilite cu alte PRE, inclusiv tranzacțiile derulate prin PZU și prin PI, a celor de import și/sau export și/sau pentru ofertele participanților la piață activate de OR pe piețele dedicate pentru managementul congestiilor, respectiv tranzacțiile cu compensație încheiate de OR în afara pieței, pentru managementul congestiilor, precum și în urma tranzacțiilor FSE pe PE, respectiv a tranzacțiilor realizate de furnizorii de RSF aferente energiilor activate în procesul de stabilizare a frecvenței.

La data de 19-10-2022 Articolul 147 din Secțiunea 6.1, Capitolul VI a fost modificat de Litera d), Punctul 2, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 148

Transferul de energie între furnizorul unui consumator și agregatorul care tranzacționează energie pe orice piață pe seama consumatorului respectiv este notificat ca SB între PRE corespunzătoare acestora conform prevederilor cap. IV și are la bază un contract negociat bilateral sau, în cazul în care nu se ajunge la o înțelegere între părți, ca mecanism de soluționare a litigiilor, se încheie obligatoriu un contract la prețul pentru energia electrică corespunzător ID respectiv, prevăzut în contractul de furnizare, și anume cel care nu conține contravaloarea tarifelor de rețea și de sistem, a contribuțiilor/bonusurilor de orice tip, a certificatelor verzi și a oricăror taxe și accize aplicate de furnizor.

Articolul 149

Transferul de energie rezultat din activarea pe PE dintre un FSE cu GFR format din unități de producție sau instalații de stocare a energiei electrice și producătorii/proprietarii acestora care au unitățile/instalațiile în componența acestui GFR, dar sunt înregistrați în alte PRE este notificat ca SB între PRE corespunzătoare acestora conform prevederilor cap. IV referitoare la conținutul și formatul notificărilor de program din prezentul regulament.

Articolul 150

Determinarea poziției nete măsurate a fiecărei PRE se face pe baza tuturor livrărilor măsurate de energie electrică, din sau către SEN, sau între diferite părți ale SEN în conformitate cu valorile măsurate aprobate în punctele de măsurare corespunzătoare.

Articolul 151

Calculul dezechilibrelor PRE prevăzute în cadrul prezentului capitol sunt efectuate de ODDPRE.

Secțiunea 6.2

Poziția netă contractuală a unei PRE

Articolul 152

Următoarele schimburi de energie electrică sunt definite ca schimburi contractuale:

- a) SB cu alte PRE, cuprinse în notificările de program aprobate, inclusiv cele ca urmare a tranzacțiilor angajate /activărilor în afara pieței, cu compensație, pentru creștere de putere sau pentru reducere de putere pentru managementul congestiilor de către un FSE/participant la piață care a primit activări ale unităților de producție pentru managementul congestiilor;
- b) importurile aferente contractelor, conform graficelor de schimb notificate la OTS și cuprinse în notificările de program ale PRE, importurile rezultate din mecanismul de cuplare a PZU și a PI notificate de PRE Agent de transfer;
- c) exporturile aferente contractelor, conform graficelor de schimb notificate la OTS și cuprinse în notificările de program ale PRE, exporturile rezultate din mecanismul de cuplare a PZU și a PI notificate de PRE Agent de transfer;
- d) cantitățile totale din tranzacțiile angajate pentru creștere de putere în PE, de către un FSE;
- e) cantitățile totale din tranzacțiile angajate pentru reducere de putere în PE, de către un FSE;
- f) cantitățile totale de energie de echilibrare realizată în procesul de stabilizare a frecvenței pentru creștere de putere în PE, de către un FSE;
- g) cantitățile totale de energie de echilibrare realizată în procesul de stabilizare a frecvenței pentru reducere de putere în PE, de către un FSE.

La data de 19-10-2022 Articolul 152 din Secțiunea 6.2 , Capitolul VI a fost modificat de Litera e), Punctul 2, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 153

Pentru fiecare PRE, ODDPRE determină separat pentru fiecare ID:

- a) poziția netă contractuală PN_contr a unei PRE, alta decât PRE provizorie pe perioada de probe, cu formula:

$$PN_{contr} = (\sum SB_{livr} - \sum SB_{prim}) + (\sum EX - \sum IM) + (\sum E_{ech}^{cres} - \sum E_{ech}^{red}) + (\sum E_{RSF}^{cres} - \sum E_{RSF}^{red}),$$

unde:

- PN_contr reprezintă poziția netă contractuală a PRE;
- SB_livr reprezintă schimburile bloc pe care PRE le-a notificat ca vânzări către o altă PRE;
- SB_prim reprezintă schimburile bloc pe care PRE le-a notificat ca achiziții de la o altă PRE;
- $\sum E_{ech}^{cres} / \sum E_{ech}^{red}$ reprezintă cantitățile totale de energie de echilibrare angajată la creștere/la reducere de putere în PE de către FSE pentru care PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării;
- $\sum E_{RSF}^{cres} / \sum E_{RSF}^{red}$ reprezintă cantitățile totale de energie activată în procesul de stabilizare a frecvenței calculată conform capitolului IX din Clauzele și condițiile pentru FSE și furnizorii de RSF;
- EX reprezintă exporturile cuprinse în NP ale PRE;
- IM reprezintă importurile cuprinse în NP ale PRE;

La data de 19-10-2022 Litera a) din Articolul 153 , Secțiunea 6.2 , Capitolul VI a fost modificată de Litera f), Punctul 2, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

- b) PN_contr a PRE provizorie pe perioada de probe ca fiind egală cu cantitatea de energie electrică produsă în perioada de probe și livrată în SEN de capacitatea de producere/instalația de stocare a energiei electrice aflată în perioada de probe către OTS conform prevederilor [art. 140](#).

Articolul 154

Pentru calculul poziției nete contractuale notificate, energia totală vândută sau achiziționată într-un ID este considerată ca fiind livrată la putere constantă pe parcursul întregului ID.

Articolul 155

Cantitățile contractate aferente fiecărui ID sunt exprimate în MWh, cu 3 zecimale.

Secțiunea 6.3

Poziția netă măsurată a unei PRE

Articolul 156

Livrările măsurate sunt definite ca fiind livrările de energie electrică ce au fost măsurate într-un punct de măsurare între SEN și un producător sau consumator, după cum este cazul, într-un punct de schimb între o rețea electrică a unui OR și rețeaua electrică a unui alt OR sau între SEN și rețeaua unui OR/un consumator/un producător din alt stat.

Articolul 157

Următoarele schimburi de energie electrică sunt definite ca livrări măsurate:

- a) producția netă, reprezentând energia electrică ce este livrată în rețelele electrice de transport/distribuție ale SEN la un loc de producere;
- b) consumul net, reprezentând energia electrică pe care un consumator o preia din rețelele electrice de transport/distribuție ale SEN la un loc de consum;
- c) schimburile dintre rețelele electrice aparținând de doi operatori de rețea diferiți, utilizate pentru determinarea CPT al rețelelor electrice de transport/distribuție;
- d) exporturile realizate din SEN către alte țări;
- e) importurile realizate din alte țări către SEN.

Articolul 158

Poziția netă măsurată a unei PRE, alta decât PRE a unui OR sau PRE care și-a asumat responsabilitatea echilibrării pentru un OR, este determinată după cum urmează:

- a) producția netă însumată la locurile de producere ale producătorilor pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării minus
- b) consumul net însumat la locurile de consum ale consumatorilor pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării; în situația în care consumul la un loc de consum este asigurat de mai mulți furnizori, incluși în PRE diferite, pentru PRE care nu și-a asumat responsabilitatea echilibrării se consideră valoarea zero pentru consumul măsurat.

Articolul 159

Consumul net se determină pe baza livrărilor măsurate, considerate distinct în conformitate cu prevederile [art. 157 lit. b\)](#), pentru fiecare PRE din care face parte participantul la piață.

Articolul 160

Pentru calculul pozițiilor nete măsurate, energia totală livrată sau primită într-un ID este considerată ca fiind livrată la o putere constantă pe parcursul întregului ID.

Articolul 161

Livrările măsurate aferente fiecărui ID sunt exprimate în MWh, cu 3 zecimale.

Articolul 162

Poziția netă măsurată a unei PRE înregistrată de un OR pentru administrarea diferențelor dintre cantitatea de energie electrică achiziționată pentru acoperirea CPT al rețelei electrice și CPT realizat se va considera drept consum net, și anume la nivelul CPT al rețelei electrice din zona de licență a OR, determinat ca fiind diferența dintre cantitatea totală de energie electrică intrată în rețeaua din zona de licență în punctele de măsurare și cantitatea totală de energie electrică livrată din rețeaua din zona de licență în punctele de măsurare, pe baza valorilor măsurate aprobate corespunzătoare următoarelor cantități de energie electrică:

- a) energia electrică primită fizic de la alți operatori de rețea, aceasta incluzând, dacă este cazul, și importurile, plus
- b) producția netă a tuturor unităților de producție care sunt conectate la rețeaua electrică a OR respectiv, minus
- c) energia electrică livrată fizic către alți OR, aceasta incluzând, dacă este cazul, și exporturile, minus
- d) consumul net al tuturor consumatorilor care sunt conectați la rețeaua electrică a OR respectiv.

Articolul 163

În situația în care nu toate punctele de măsurare dintr-o zonă de licență sunt dotate cu echipamente de contorizare cu rezoluție la nivel de ID, pentru determinarea CPT în rețelele electrice în zona de licență

corespunzătoare și repartizarea acestuia în fiecare ID, precum și pentru determinarea consumului net al consumatorilor care nu sunt dotați cu echipamente de contorizare cu rezoluție la nivel de ID, OR în cauză, în calitate de OM, utilizează:

- a) **Procedura** pentru determinarea valorilor măsurate pe interval de decontare ale consumului propriu tehnologic în rețelele electrice de distribuție, aprobată prin [Ordinul președintelui ANRE nr. 233/2020](#);
- b) profilurile specifice de consum ale fiecărei categorii de consumatori, determinate pe baza unei proceduri elaborate de operatorul de rețea și aprobate de ANRE; și
- c) **Procedura** pentru determinarea și utilizarea profilului rezidual de consum, aprobată prin [Ordinul președintelui ANRE nr. 232/2020](#).

Articolul 164

CPT al rețelei electrice, precum și consumurile nete ale consumatorilor care nu sunt dotați cu echipamente de contorizare cu rezoluție la nivel de ID, determinate conform prevederilor [art. 162](#), respectiv prevederilor [art. 163](#), sunt considerate valori măsurate aprobate.

Articolul 165

Poziția netă măsurată a unei PRE care a preluat responsabilitatea echilibrării pentru administrarea CPT al unui OR se determină conform [art. 158](#), în care consumul include și consumul net aferent CPT al rețelei, determinat conform [art. 162](#) sau [163](#), după caz.

Secțiunea 6.4

Dezechilibrul unei PRE

Articolul 166

Dezechilibrul unei PRE este dezechilibrul respectivei PRE în fiecare ID și reprezintă soldul dezechilibrelor individuale ale participanților la piață înregistrați ca PRE și ale participanților pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării.

Articolul 167

Dezechilibrul unei PRE se determină separat pentru fiecare PRE și pentru fiecare ID, ca diferență între poziția netă măsurată a unei PRE și poziția netă contractuală a respectivei PRE.

Secțiunea 6.5

Dezechilibrul SEN

Articolul 168

Dezechilibrul SEN pe fiecare ID_i în vederea realizării decontării dezechilibrelor PRE se determină de ODDPRE cu următoarea formulă:

$$Dez_{SENi} = SN_i - R_{Ai}/E_{Ai} + SE_i,$$

unde:

- Dez_{SENi} reprezintă dezechilibrul SEN, dacă $Dez_{SENi} > 0$ înseamnă că SEN se află în excedent, iar dacă $Dez_{SENi} < 0$ înseamnă că SEN se află în deficit;
- SN_i reprezintă volumul schimburilor neintenționate cu sistemul electroenergetic Europa Continentală interconectat, determinat conform prevederilor [art. 176](#); pentru export valoarea schimburilor se consideră pozitivă, iar pentru import valoarea schimburilor se consideră negativă;
- R_{Ai}/E_{Ai} reprezintă rezervele activate în zona proprie de control a energiei de reglaj; dacă $R_{Ai}/E_{Ai} > 0$, atunci reprezintă reglaj net la creștere, iar dacă $R_{Ai}/E_{Ai} < 0$, reprezintă reglaj net la reducere;
- SE reprezintă schimburile OTS-OTS efectuate de OTS rezultate din platformele europene dedicate conform legislației europene și naționale în vigoare pentru procesul de echilibrare, inclusiv schimburile rezultate din contractele bilaterale cu părțile externe interconectate în caz de avarie; pentru export valoarea schimburilor se consideră pozitivă, iar pentru import valoarea schimburilor se consideră negativă.

Articolul 169

Rezervele activate în zona proprie de control al energiei de reglaj se determină pentru fiecare ID_i cu următoarea formulă:

$$R_{Ai}/E_{Ai} = q_i^{Livrat} - MCD_i - k\Delta ft_i,$$

unde:

- q_i^{Livrat} reprezintă volumul net de energie livrat din produsele standard: RI, RRFm și RRFa pentru echilibrare sistem, în zona proprie de control al energiei de reglaj;

- MCD_i reprezintă volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a procesului de compensare a dezechilibrelor stabilit pe platforma europeană dedicată; pentru export valoarea schimburilor se consideră pozitivă, iar pentru import valoarea schimburilor se consideră negativă;
- kΔft_i reprezintă volumul schimburilor planificate de energie pentru stabilizarea frecvenței în aria sincronă Europa Continentală; pentru export valoarea schimburilor se consideră pozitivă, iar pentru import valoarea schimburilor se consideră negativă, în ID respectiv.

La data de 19-10-2022 Articolul 169 din Secțiunea 6.5 , Capitolul VI a fost modificat de Litera g), Punctul 2, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 170

Volumul net de energie livrat în zona proprie de control al energiei de reglaj se determină pentru fiecare ID_i, de OTS, cu următoarea formulă:

$$q_i^{Livrat} = \sum q_{i,j}^{Livrat},$$

unde:

- $\sum q_{i,j}^{Livrat}$ reprezintă suma algebrică a volumelor nete livrate de fiecare UFR/GFR (j) activate pe PE în zona proprie de control al energiei, în ID_i; volumul net de energie livrată la creștere de putere în zona proprie de control al energiei de reglaj se consideră cu semn pozitiv și volumul net de energie livrată la reducere de putere în zona proprie de control al energiei de reglaj se consideră cu semn negativ.

La data de 19-10-2022 Articolul 170 din Secțiunea 6.5 , Capitolul VI a fost modificat de Litera g), Punctul 2, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 171

(1) Pentru fiecare ID_i se calculează suma tuturor volumelor contractate pentru respectiva UFR/GFR (j), pentru furnizarea creșterii, respectiv reducerii de putere în scopul stabilității frecvenței în zona proprie de control al energiei de reglaj, notată cu $\sum VC_{i,j}$.

(2) Volumul net de energie de reglaj livrat în zona proprie de control de o/un UFR/GFR activată pe PE, în scopul stabilității frecvenței, se determină de OTS pentru fiecare ID_i astfel:

- (i) Dacă $\sum VC_{i,j} > 0$ și $(\text{Min}(\sum VC_{i,j}, M_{i,j}) - N_{p_{i,j}}) > 0$,
atunci $q_{i,j}^{Livrat} = \text{Min}(\sum VC_{i,j}, M_{i,j}) - N_{p_{i,j}}$
- (ii) Dacă $\sum VC_{i,j} > 0$ și $(\text{Min}(\sum VC_{i,j}, M_{i,j}) - N_{p_{i,j}}) \leq 0$,
atunci $q_{i,j}^{Livrat} = 0$
- (iii) Dacă $\sum VC_{i,j} < 0$ și $(\text{Max}(\sum VC_{i,j}, M_{i,j}) - N_{p_{i,j}}) < 0$,
atunci $q_{i,j}^{Livrat} = \text{Max}(\sum VC_{i,j}, M_{i,j}) - N_{p_{i,j}}$
- (iv) Dacă $\sum VC_{i,j} < 0$ și $(\text{Max}(\sum VC_{i,j}, M_{i,j}) - N_{p_{i,j}}) \geq 0$,
atunci $q_{i,j}^{Livrat} = 0$,

unde:

- M_{i,j} reprezintă valoarea măsurată pentru fiecare UFR/GFR (j) pentru care FSE a încheiat una sau mai multe tranzacții angajate în ID_i, pe PE și/sau pentru stabilizarea frecvenței;
- N_{p_{i,j}} reprezintă volumul programat (notificarea de producție/consum programată/de referință) al fiecărui UFR/GFR (j), pentru care FSE a încheiat una sau mai multe tranzacții angajate pe PE și/sau pentru stabilizarea frecvenței în ID_i respectiv, volum care este ajustat de către OTS după termenul-limită de transmitere a notificărilor de producție programată, față de cel transmis de FSE, cu cantitățile contractate cu OTS sau cu OD, conform informării transmise obligatoriu de aceștia, pentru managementul congestiilor în piață sau în afara pieței;

La data de 19-10-2022 Articolul 171 din Secțiunea 6.5 , Capitolul VI a fost modificat de Litera g), Punctul 2, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 172

Dezechilibrul SEN în vederea publicării de către OTS, cel târziu la 30 de minute după încheierea ID_i, se estimează pe baza volumelor de energie de echilibrare contractate în ID_i, cu considerarea valorii estimate a volumului schimburilor planificate de energie pentru stabilizarea frecvenței și a schimburilor neintenționate.

Articolul 173

OTS determină dezechilibrul SEN conform prevederilor [art. 168](#) și [172](#) și publică, cel târziu la 30 de minute după încheierea ID_i, valoarea și semnul dezechilibrului estimat al SEN. Obligația de publicare poate fi îndeplinită prin indicarea explicită pe pagina proprie de internet a unei legături la o pagină de internet unde aceste informații sunt publicate.

Articolul 174

OTS transmite către ODDPRE toate valorile cantităților de energie prevăzute la [art. 170](#), în termen de 3 zile de la primirea de la OMEPA a valorilor măsurate. ODDPRE determină și publică valoarea finală a dezechilibrului SEN pentru fiecare ID al unei luni de livrare în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea de la OMEPA a valorilor măsurate/însumate ale producției și consumului de energie electrică aferente fiecărei PRE.

Articolul 175

În cazul în care valorile măsurate aprobate, stabilite conform prevederilor cuprinse în regulile de măsurare, diferă de valorile măsurate, determinate conform prevederilor aceluiași reguli de măsurare, OTS reface calculul de determinare a cantităților de energie livrate prevăzute la [art. 170](#), pe fiecare ID pe baza valorilor măsurate aprobate și transmite către ODDPRE aceste valori ale cantităților de energie livrată. ODDPRE recalculează și publică valoarea dezechilibrului SEN pentru fiecare ID al lunii de livrare în baza datelor transmise de OTS.

Secțiunea 6.6

Schimhuri neintenționate

Articolul 176

Volumul schimburilor neintenționate cu sistemul electroenergetic Europa Continentală interconectat este determinat a doua zi lucrătoare după ziua de livrare, pentru fiecare ID ale acestei zile, de către platforma europeană dedicată acestui tip de schimburi - FSKAR, cu următoarea formulă:

$$SN_i = S_{real,i} - S_{plan,i}$$

unde:

- SN_i reprezintă volumul schimburilor neintenționate cu sistemul electroenergetic Europa Continentală interconectat pentru ID_i;
- SN_{real,i} reprezintă soldul stabilit conform convențiilor bilaterale de decontare cu OTS vecini, în fiecare ID_i al zilei de livrare;
- SN_{plan,i} reprezintă soldul planificat și este egal cu suma algebrică dintre:
 - (i) volumul schimburilor planificate de energie din rezerve pentru restabilirea frecvenței cu activare manuală, volum rezultat din tranzacționarea produsului RRFm pe platforma europeană dedicată și raportat în datele contabile dintre OTS și celelalte OTS din alte țări;
 - (ii) volumul schimburilor planificate de energie din rezerve pentru restabilirea frecvenței cu activare automată, volum rezultat din tranzacționarea produsului RRFa pe platforma europeană dedicată și raportat în datele contabile dintre OTS și celelalte OTS din alte țări;
 - (iii) volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a compensării dezechilibrelor stabilit pe platforma europeană dedicată și raportat în datele contabile dintre OTS și celelalte OTS din alte țări;
 - (iv) volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a stabilizării frecvenței;
 - (v) volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a perioadei de variație a soldului conform art. 50 alin. (3) lit. b) din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#) și art. 136 din [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#);
 - (vi) volumul schimburilor planificate de energie ca urmare a acordurilor bilaterale sau multilaterale care nu sunt acoperite de punctele anterioare.

Articolul 177

OTS publică pe pagina proprie de internet volumul de energie aferent schimburilor neintenționate și prețul rezultat pentru acesta în fiecare ID al lunii de livrare.

Articolul 178

OTS transmite ODDPRE, în termen de 10 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare, datele privind volumul de energie aferent schimburilor neintenționate și costul/venitul aferent acestora, rezultate în fiecare ID al lunii de livrare, în moneda națională a României la cursul de schimb publicat de Banca Națională a României în ziua de transmitere, în lei cu două zecimale.

Articolul 179

OTS transmite ODDPRE datele privind volumul de energie și costul/venitul aferent volumelor schimburilor planificate prevăzute la [art. 176 pct. \(iii\)](#) și [\(iv\)](#), volumul de energie aferent schimburilor planificate prevăzut la [art. 176 pct. \(v\)](#), precum și ale schimburilor OTS-OTS prevăzute la [art. 168](#) pentru fiecare ID al lunii de livrare, în termen de 10 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare, în moneda națională a României la cursul de schimb publicat de Banca Națională a României, pentru ziua de transmitere, în lei cu două zecimale.

Articolul 180

OTS transmite ODDPRE, imediat ce primește factura aferentă unei luni de livrare de la entitatea europeană responsabilă de calculele de decontare, datele privind volumul de energie aferent schimburilor neintenționate /volumul de energie aferent schimburilor planificate prevăzute la [art. 176 pct. \(iii\)](#), [\(iv\)](#) și [\(v\)](#), precum și costurile /veniturile aferente schimburilor neintenționate/schimburilor planificate prevăzute la [art. 176 pct. \(iii\)](#) și [\(iv\)](#), rezultate în fiecare ID al lunii de livrare, în moneda națională a României la cursul de schimb publicat de Banca Națională a României, valabil pentru ziua de facturare, valori exprimate în lei cu două zecimale.

Secțiunea 6.7

Determinarea costurilor, respectiv a veniturilor rezultate din echilibrarea SEN

Articolul 181

ODDPRE determină costurile, respectiv veniturile din energia electrică activată pe PE pentru echilibrarea SEN, din rezervele pentru restabilirea frecvenței și din rezervele de înlocuire.

Articolul 182

ODDPRE determină costurile pentru echilibrarea SEN, separat pentru fiecare ID_i din luna de livrare, cu următoarea formulă:

$$C_{EchSist,i} = \sum (q_{i,j}^{Cres} * p_{i,j}^{Cres}) + C_{MCD,i}^{imp} + C_{SN,i} + C_{SPF,i} + C_{probe,i},$$

unde:

- C_{EchSist,i} reprezintă costurile pentru echilibrarea SEN în ID_i, utilizate sub această denumire și în cazurile în care au valoare negativă;
- q_{i,j}^{Cres} reprezintă cantitatea de energie de echilibrare corespunzătoare tranzacției angajate j pentru furnizarea creșterii de putere în ID_i, pentru echilibrarea SEN din rezervele pentru restabilirea frecvenței și din rezervele de înlocuire; q_{i,j}^{Cres} va fi considerată ca valoare pozitivă exprimată în MWh, cu 3 zecimale;
- p_{i,j}^{Cres} reprezintă prețul aferent tranzacției angajate j pentru furnizarea creșterii de putere în ID_i;
- C^{imp}_{MCD,i} reprezintă costurile rezultate conform procesului de compensare a dezechilibrelor în ID_i, transmise de OTS în lei cu două zecimale;
- C_{SN,i} reprezintă costurile cu schimburile neintenționate în ID_i, transmise de OTS în lei cu două zecimale;
- C_{SPF,i} reprezintă costurile pentru schimburile planificate de energie ca urmare a stabilizării frecvenței în ID_i, transmise de OTS în lei cu două zecimale;
- C_{probe,i} reprezintă suma costurilor înregistrate în timpul perioadei de probe a capacităților de producere /instalațiilor de stocare a energiei electrice prevăzute la [art. 140](#), pentru fiecare ID_i.

Articolul 183

ODDPRE determină veniturile rezultate din echilibrarea SEN, separat pentru fiecare ID_i din luna de livrare, cu următoarea formulă:

$$V_{EchSist,i} = \sum (q_{i,x}^{Red} * p_{i,x}^{Red}) + V_{MCD,i}^{exp} + V_{SN,i} + V_{SPF}$$

unde:

- V_{EchSist,i} reprezintă veniturile rezultate din echilibrarea SEN în ID_i, utilizate sub această denumire și în cazurile în care au valoare negativă;
- q_{i,x}^{Red} reprezintă cantitatea de energie de echilibrare corespunzătoare tranzacției angajate x pentru furnizarea reducerii de putere în ID_i, pentru echilibrarea SEN din rezervele pentru restabilirea frecvenței și din rezervele de înlocuire;
- p_{i,x}^{Red} reprezintă prețul aferent tranzacției angajate x pentru furnizarea reducerii de putere în ID_i;
- V^{exp}_{MCD,i} reprezintă veniturile rezultate conform procesului de compensare a dezechilibrelor în ID_i, transmise de OTS în lei cu două zecimale;

- $V_{SN,i}$ reprezintă veniturile cu schimburile neintenționate, în ID_i , transmise de OTS în lei cu două zecimale;
- V_{SPF} reprezintă veniturile rezultate din schimburile planificate de energie ca urmare a stabilizării frecvenței în ID_i .

Articolul 184

După determinarea costurilor și a veniturilor rezultate din echilibrarea SEN, ODDPRE determină costurile efective pentru echilibrarea SEN, separat pentru fiecare IDi din luna de livrare, cu următoarea formulă:

$$CE_{EchSist,i} = \sum (q_{i,j}^{Cres} * p_{i,j}^{Cres}) - \sum (q_{i,x}^{Red} * p_{i,x}^{Red}) + C_{MCD,i}^{imp} - V_{MCD,i}^{exp} + C_{SN,i} - V_{SN,i} + C_{probe,i} + C_{SPF,i} - V_{SPF,i},$$

unde:

- $CE_{EchSist,i}$ reprezintă costurile efective pentru echilibrarea SEN în ID_i .

Articolul 185

După determinarea costurilor/veniturilor rezultate din echilibrarea SEN, ODDPRE emite o notă lunară de regularizare, cuprinzând următoarele informații:

- costurile pentru echilibrarea SEN, determinate conform prevederilor [art. 182](#), separat pentru fiecare ID din luna de livrare;
- veniturile rezultate din echilibrarea SEN, determinate conform prevederilor [art. 183](#), separat pentru fiecare ID din luna de livrare;
- costurile efective pentru echilibrarea SEN în luna de livrare, rezultate prin însumarea costurilor pentru echilibrarea SEN minus veniturile pentru echilibrarea SEN determinate pentru fiecare ID conform prevederilor [art. 184](#).

Articolul 186

(1) ODDPRE publică pe pagina proprie de internet nota lunară de regularizare determinată conform prevederilor [art. 185](#) pe baza valorilor măsurate, nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la primirea valorilor măsurate/însumate ale producției și consumului de energie electrică aferente fiecărei PRE stabilite conform Regulilor de măsurare, și transmite electronic către OTS o atenționare privind publicarea.

(2) Platforma informatică dedicată consemnează și reține data la care orice notă elaborată de ODDPRE conform prevederilor prezentului regulament a fost pusă la dispoziția părților implicate.

Secțiunea 6.8

Determinarea operativă a prețului estimat unic de dezechilibru

Articolul 187

(1) OTS determină operativ prețul estimat unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE în fiecare ID_i , cu următoarea formulă:

$$p_{dez}^{estimat} = \frac{\sum (q_{i,j}^{Cres} * p_{i,j}^{Cres}) - \sum (q_{i,x}^{Red} * p_{i,x}^{Red})}{\sum q_{i,j}^{Cres} - \sum q_{i,x}^{Red}},$$

unde:

- $q_{i,j}^{Cres}$, $p_{i,j}^{Cres}$ reprezintă cantitatea, respectiv prețul energiei activate pentru echilibrarea SEN, corespunzătoare tranzacției angajate j pentru furnizarea creșterii de putere în ID_i ;
- $q_{i,x}^{Red}$, $p_{i,x}^{Red}$ reprezintă cantitatea, respectiv prețul energiei activate pentru echilibrarea SEN, corespunzătoare tranzacției angajate x pentru furnizarea reducerii de putere în ID_i , participanților la piață, în ID_i .

(2) Pentru fiecare ID_i în care $|Dez_SENi| < 0,1\% * C_SENi$, sau $4 * |Dez_SENi| < Suma |q_{i,j}^{Cres}| + Suma |q_{i,x}^{Red}| + |k\Delta f_i| + |SN_i|$,

unde:

- C_SENi reprezintă consumul estimat la nivel SEN determinat de OTS pe baza măsurătorilor din EMS-SCADA;
- Dez_SENi reprezintă dezechilibrul SEN estimat conform prevederilor [art. 172](#) pentru fiecare IDi;
- $k\Delta f_i$ reprezintă volumul estimat al schimburilor planificate de energie pentru stabilizarea frecvenței în aria sincronă Europa Continentală;
- SN_i reprezintă volumul estimat al schimburilor neintenționate determinat pe baza măsurătorilor din EMS-SCADA.

OTS determină operativ prețul estimat de deficit, $P^{def_estim,i}$, și prețul estimat de excedent, $P^{exc_estim,i}$, cu formulele următoare:

$$p_{estim,i}^{def} = p_{med,i}^{Cres}$$

$$p_{estim,i}^{exc} = p_{med,i}^{Red}$$

unde:

- $P^{Cres}_{med,i}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru creștere de putere în ID_i;
- $P^{Red}_{med,i}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru reducere de putere în ID_i.

La data de 31-03-2024 Alineatul (2) , Articolul 187 , Secțiunea 6.8 , Capitolul VI a fost modificat de Litera a) , Punctul 3. , Articolul I din ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 28 martie 2024

(3) Condițiile prevăzute la [alin. \(2\)](#) se estimează pe baza volumelor de energie de echilibrare contractate în ID_i, cu considerarea valorii estimate a volumului schimburilor planificate de energie pentru stabilizarea frecvenței și a schimburilor neintenționate și a valorii estimate a consumului în ID_i.

(4) Pentru fiecare ID în care nu a fost selectată energie de echilibrare nici pentru creștere de putere, nici pentru reducere de putere, OTS determină operativ prețul estimat unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE ca fiind egal cu media aritmetică dintre cel mai mic preț al ofertelor din ordinea de merit pentru creștere de putere și cel mai mare preț, în modul, al ofertelor din ordinea de merit pentru reducere de putere corespunzătoare ID respectiv.

Articolul 188

OTS publică pe pagina proprie de internet, cel târziu la 30 de minute după încheierea fiecărui ID, valoarea prețului estimat unic de dezechilibru estimată pe baza cantităților de energie de echilibrare din tranzacțiile angajate pe PE pentru ID respectiv. Obligația de publicare poate fi îndeplinită prin indicarea explicită pe pagina proprie de internet a unei legături la o pagină de internet unde aceste informații sunt publicate.

Secțiunea 6.9

Determinarea prețului unic de dezechilibru

Articolul 189

În luna următoare lunii de livrare, ODDPRE determină prețul inițial unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE în fiecare ID, după cum urmează:

- dacă într-un ID a fost activată numai energie de echilibrare pentru creștere de putere, atunci prețul inițial unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE din ID respectiv va fi egal cu media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru creștere de putere și a cantităților de energie corespunzătoare tranzacțiilor angajate;
- dacă într-un ID a fost activată numai energie de echilibrare pentru reducere de putere, atunci prețul inițial unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE din ID respectiv va fi egal cu media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru reducere de putere și a cantităților de energie corespunzătoare tranzacțiilor angajate;
- dacă într-un ID a fost activată energie de echilibrare și pentru creștere de putere și pentru reducere de putere, prețul inițial unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE se va stabili în funcție de direcția dezechilibrului SEN astfel:
 - în cazul în care sistemul a fost în deficit, prețul inițial unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE va fi egal cu media ponderată a prețurilor marginale ale fiecărui tip de energie de echilibrare activată pentru creștere de putere și a cantităților corespunzătoare;
 - în cazul în care sistemul a fost în excedent, prețul inițial unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE va fi egal cu media ponderată a prețurilor marginale ale fiecărui tip de energie de echilibrare activată pentru reducere de putere și a cantităților corespunzătoare;
- în cazul în care într-un ID nu a fost activată energie de echilibrare nici pentru creștere de putere, nici pentru reducere de putere, prețul inițial unic de dezechilibru pentru toate dezechilibrele PRE va fi egal cu media aritmetică dintre cel mai mic preț al ofertelor din ordinea de merit pentru creștere de putere și cel mai mare preț, în modul, al ofertelor din ordinea de merit pentru reducere de putere corespunzătoare ID respectiv.

Articolul 190

OTS transmite la ODDPRE ofertele validate pentru fiecare ID în care nu a fost activată energie de echilibrare nici pentru creștere de putere, nici pentru reducere de putere în termen de 10 zile de la sfârșitul lunii de livrare.

Articolul 191

Pentru fiecare ID al lunii de livrare și pentru fiecare PRE, ODDPRE determină dezechilibrul respectivei PRE conform prevederilor [art. 167](#).

Articolul 192

Pentru fiecare ID al lunii de livrare și pentru fiecare PRE, ODDPRE determină valoarea obligațiilor de plată/a drepturilor de încasat inițiale corespunzătoare dezechilibrelor înregistrate de fiecare PRE în fiecare ID, cu următoarea formulă:

$$DI \text{ sau } OP = DezPRE_i \times P_{dez,i}^{in},$$

unde:

- DI sau OP reprezintă valoarea drepturilor de încasat sau a obligațiilor de plată;
- DezPRE_i reprezintă dezechilibrul unei PRE calculat pentru fiecare PRE în fiecare ID_i al lunii de livrare conform prevederilor art. [art. 167](#);
- Pⁱⁿ_{dez,i} reprezintă prețul inițial unic de dezechilibru calculat conform prevederilor de la [art. 189](#).

Articolul 193

La calcularea valorii obligațiilor de plată/a drepturilor de încasat se va ține cont de prevederile art. 55 alin. (1) din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#), după cum urmează:

- a) dacă prețul inițial unic de dezechilibru este pozitiv și dezechilibrul unei PRE este pozitiv (indicând un excedent al respectivei PRE), atunci respectiva PRE primește prețul inițial unic de dezechilibru;
- b) dacă prețul inițial unic de dezechilibru este pozitiv și dezechilibrul unei PRE este negativ (indicând un deficit al respectivei PRE), atunci respectiva PRE plătește prețul inițial unic de dezechilibru;
- c) dacă prețul inițial unic de dezechilibru este negativ și dezechilibrul unei PRE este pozitiv (indicând un excedent al respectivei PRE), atunci respectiva PRE plătește prețul inițial unic de dezechilibru;
- d) dacă prețul inițial unic de dezechilibru este negativ și dezechilibrul unei PRE este negativ (indicând un deficit al respectivei PRE), atunci respectiva PRE primește prețul inițial unic de dezechilibru.

Articolul 194

Pentru fiecare ID_i din luna de livrare, ODDPRE determină componenta de neutralitate financiară a OTS cu următoarea formulă:

$$C_{neutr,i}^{fin} = \frac{CE_{EchSist,i} + \sum DI_i - \sum OP_i}{\sum DezPRE_i},$$

unde:

- CE_{EchSist,i} reprezintă costurile efective pentru echilibrarea SEN în ID_i, calculate conform prevederilor [art. 184](#);
- $\sum DI_i$ reprezintă suma drepturilor de încasat inițiale ale tuturor PRE calculate în ID_i;
- $\sum OP_i$ reprezintă suma obligațiilor de plată inițiale ale tuturor PRE calculate în ID_i;
- $\sum DezPRE_i$ reprezintă suma algebrică a dezechilibrelor PRE cu semn schimbat în fiecare ID_i al lunii de livrare.

Articolul 195

(1) În fiecare ID_i al lunii de livrare, în care se verifică următoarele condiții, ODDPRE stabilește un preț final unic de dezechilibru:

- $|Dcz_{SENi}| \geq 0,1 \% * C_{SENi}$ și:
- $\sum q_{i,j}^{cres} + \sum |q_{i,x}^{red}| + |k\Delta ft_i| + |SN_i| \leq 4 * |Dez_{SENi}|$ și:
- $|\sum DczPRE_i| \geq 0,5 \% * C_{SENi}$,

unde:

- C_{SENi} reprezintă consumul total al SEN, stabilit de ODDPRE pe baza valorilor măsurate;
- |Dez_{SENi}| reprezintă dezechilibrul SEN calculat conform prevederilor [art. 168](#);
- q_{i,j}^{cres} și q_{i,x}^{red} reprezintă cantitatea energiei activate pentru echilibrarea SEN, corespunzătoare tranzacției angajate j/x pentru furnizarea creșterii/reducerii de putere în ID_i;
- kΔft_i reprezintă volumul schimburilor planificate de energie pentru stabilizarea frecvenței în aria sincronă Europa Continentală;
- SN_i reprezintă volumul schimburilor neintenționate determinat conform [art. 176](#);

– $|\sum \text{DezPRE}_i|$ reprezintă suma algebrică a dezechilibrelor PRE în ID_i; se consideră dezechilibrul PRE pozitiv cu semnul plus și dezechilibrul PRE negativ cu semnul minus.

La data de 31-03-2024 Alineatul (1) , Articolul 195 , Secțiunea 6.9 , Capitolul VI a fost modificat de Litera b) , Punctul 3. , Articolul I din ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 28 martie 2024

(2) În situația prevăzută la [alin. \(1\)](#), ODDPRE stabilește în intervalul ID_i prețul final unic de dezechilibru cu următoarea formulă:

$$P_{dez,i}^{fin} = P_{dez,i}^{in} + C_{neutr,i}^{fin},$$

unde:

– $P_{in_dez,i}^{in}$ reprezintă prețul inițial unic de dezechilibru în ID_i, determinat conform prevederilor de la [art. 189](#);
– $C_{fin_neutr,i}^{fin}$ reprezintă componenta de neutralitate financiară a OTS, determinată conform procesului descris la [art. 194](#).

(3) Dacă într-un ID_i SEN se află în deficit și $P_{fin_dez,i}^{in} < P_{Cres_med,i}^{in}$, unde $P_{Cres_med,i}^{in}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru creștere de putere și a cantităților de energie corespunzătoare în ID_i, atunci prețul final unic de dezechilibru va fi egal cu $P_{Cres_med,i}^{in}$, conform prevederilor art. 55 alin. (4) din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#). Costurile/Veniturile rezultate în urma aplicării acestei prevederi se vor regulariza conform prevederilor secțiunii 7.3 Repartizarea costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului.

(4) Dacă într-un ID_i SEN se află în excedent și $P_{fin_dez,i}^{in} > P_{Red_med,i}^{in}$, unde $P_{Red_med,i}^{in}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru reducere de putere și a cantităților de energie corespunzătoare în ID_i, atunci prețul final unic de dezechilibru va fi egal cu $P_{Red_med,i}^{in}$, conform prevederilor art. 55 alin. (5) din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#). Costurile/Veniturile rezultate în urma aplicării acestei prevederi se vor recupera conform prevederilor secțiunii 7.3 Repartizarea costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului.

(5) În fiecare ID_i al lunii de livrare, în care nu se verifică condițiile de la [alin. \(1\)](#), ODDPRE aplică metoda celor două prețuri de dezechilibru, respectiv calculează prețul final de deficit, $P_{def_fin,i}^{in}$, și prețul final de excedent, $P_{exc_fin,i}^{in}$, după cum urmează:

a) Se determină prețurile de deficit și de excedent inițiale în ID_i cu următoarele formule:

$$\begin{aligned} P_{in,i}^{def} &= P_{med,i}^{Cres} \\ P_{in,i}^{exc} &= P_{med,i}^{Red} \end{aligned}$$

unde:

– $P_{Cres_med,i}^{in}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru creștere de putere în ID_i;
– $P_{Red_med,i}^{in}$ reprezintă media ponderată a prețurilor marginale pentru fiecare tip de energie de echilibrare activată pentru reducere de putere în ID_i.

b) Pentru fiecare ID se calculează drepturile de încasare inițiale ale PRE, (DI_{PRE}) și obligațiile de plată inițiale ale acestora, (OP_{PRE}) prin înmulțirea dezechilibrelor negative ale PRE cu prețul de deficit inițial și a dezechilibrelor pozitive cu prețul de excedent inițial.

c) Dacă ($OP_{PRE} - DI_{PRE}$) > $CE_{EchSist,i}$ atunci:

(i) Dacă într-un ID SEN se află în deficit, se calculează componenta de neutralitate financiară a OTS cu următoarea formulă:

$$C1_{neutr,i}^{fin} = \frac{(OP_{PRE,i} - DI_{PRE,i}) - CE_{EchSist,i}}{\sum DezPRE_{poz,i}},$$

unde:

– OP_{PRE} reprezintă obligațiile de plată ale PRE;
– DI_{PRE} reprezintă drepturile de încasare ale PRE;
– $CE_{EchSist,i}$ reprezintă costurile efective pentru echilibrarea SEN în ID_i, calculate conform prevederilor [art. 184](#);
– $\sum DezPRE_{poz,i}$ reprezintă suma dezechilibrelor pozitive ale tuturor PRE.

Prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formule:

$$P_{fin,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres}$$

$$P_{fin,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red} + C1_{neutr,i}^{fin}$$

(ii) Dacă într-un ID SEN se află în excedent, se calculează componenta de neutralitate financiară a OTS cu următoarea formulă:

$$C2_{neutr,i}^{fin} = \frac{(OP_{PRE,i} - DI_{PRE,i}) - CE_{EchSist,i}}{\sum DezPRE_{neg,i}},$$

unde:

- OP_PRE reprezintă obligațiile de plată ale PRE;
- DI_PRE reprezintă drepturile de încasare ale PRE;
- CE_EchSist,i reprezintă costurile efective pentru echilibrarea SEN în ID_i, calculate conform prevederilor art. 184;
- $\sum DezPRE_{neg,i}$ reprezintă suma dezechilibrelor negative ale tuturor PRE.

Prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formule:

$$P_{fin,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres} - |C2_{neutr,i}^{fin}|$$

$$P_{fin,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red}$$

d) Dacă $(OP_{PRE} - DI_{PRE}) < CE_{EchSist,i}$ atunci se calculează componenta de neutralitate financiară a OTS cu următoarea formulă:

$$C3_{neutr,i}^{fin} = \frac{(OP_{PRE,i} - DI_{PRE,i}) - CE_{EchSist,i}}{\sum DezPRE_{poz,i} + |\sum DezPRE_{neg,i}|},$$

unde:

- OP_PRE reprezintă obligațiile de plată ale PRE;
- DI_PRE reprezintă drepturile de încasare ale PRE;
- CE_EchSist,i reprezintă costurile efective pentru echilibrarea SEN în ID_i, calculate conform prevederilor art. 184;
- $\sum DezPRE_{poz,i}$ reprezintă suma dezechilibrelor pozitive ale tuturor PRE;
- $\sum DezPRE_{neg,i}$ reprezintă suma dezechilibrelor negative ale tuturor PRE.

Prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formule:

$$P_{fin,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres} + |C3_{neutr,i}^{fin}|$$

$$P_{fin,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red} - |C3_{neutr,i}^{fin}|$$

Dacă $C3_{neutr,i}^{fin} < 0$ prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formulele:

$$P_{fin,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres} - |C3_{neutr,i}^{fin}|$$

$$P_{fin,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red} + |C3_{neutr,i}^{fin}|$$

Dacă $C3_{neutr,i}^{fin} > 0$ prețurile finale de deficit și excedent se calculează cu următoarele formulele:

$$P_{fin,i}^{def} = P_{med,i}^{Cres} - C3_{neutr,i}^{fin}$$

$$P_{fin,i}^{exc} = P_{med,i}^{Red} + C3_{neutr,i}^{fin} \text{ ”}.$$

La data de 31-03-2024 Alineatul (5) , Articolul 195 , Secțiunea 6.9 , Capitolul VI a fost modificat de Litera b) , Punctul 3. , Articolul I din ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 28 martie 2024

Articolul 196

ODDPRE transmite la ANRE, în prima zi lucrătoare din luna după ce s-au finalizat calculele de decontare pe baza VM/VMA, valoarea costurilor/veniturilor determinate conform prevederilor [art. 195 alin. \(3\) și \(4\)](#), care vor fi regularizate conform prevederilor secțiunii 7.3 Repartizarea costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului.

Articolul 197

ODDPRE publică pe pagina proprie de internet o notă lunară de regularizare, cuprinzând următoarele informații:

- a) costurile efective pentru echilibrarea sistemului în luna de livrare, cuprinse în nota lunară de regularizare corespunzătoare, prevăzute la [art. 184](#);
- b) suma valorilor decontării lunare corespunzătoare tuturor PRE pentru luna de livrare, rezultate prin însumarea algebrică a obligațiilor de plată finale și a drepturilor de încasat finale determinate conform prevederilor [art. 216](#);
- c) costurile sau veniturile suplimentare provenite din echilibrarea sistemului în luna de livrare, determinate conform prevederilor [art. 221](#).

Capitolul VII

Reguli pentru decontarea dezechilibrelor PRE

Secțiunea 7.1

Principii generale

Articolul 198

Regulile pentru decontarea dezechilibrelor PRE din prezentul capitol asigură un cadru pentru decontarea dezechilibrelor PRE și stabilirea obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare rezultate conform prevederilor prezentului regulament, între o PRE și OTS.

Articolul 199

Pentru a facilita un proces de decontare ordonat, transparent și nediscriminatoriu, prezentul capitol creează în plus cadrul pentru:

- a) stabilirea unui program de determinare, de punere la dispoziția părților și de confirmare/contestare a informațiilor necesare în vederea facturării și decontării dezechilibrelor PRE;
- b) efectuarea calculelor pentru stabilirea drepturilor de încasare și a obligațiilor de plată aferente dezechilibrelor PRE;
- c) punerea la dispoziția părților a informațiilor privind obligațiile acestora de plată, respectiv drepturile acestora de încasare;
- d) facturarea și efectuarea plăților;
- e) stabilirea și utilizarea garanțiilor;
- f) măsuri în cazuri de neîndeplinire a obligațiilor.

Articolul 200

ODDPRE și OTS elaborează procedurile pentru realizarea funcțiilor specifice decontării aflate în responsabilitatea fiecăruia conform prezentului capitol în urma unui proces de consultare publică și le publică pe paginile de internet proprii.

Articolul 201

ODDPRE stabilește, în urma unui proces de consultare publică, formatul standard pentru toate notele de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor și pentru notele lunare de regularizare și le publică pe pagina de internet proprie.

Articolul 202

ODDPRE este responsabil pentru calculul de decontare și emiterea notelor de informare pentru decontarea lunară pentru PRE.

Articolul 203

OTS și PRE achită în termenele prevăzute în prezentul regulament obligațiile de plată reciproce prevăzute în notele de informare pentru decontarea lunară, în baza facturilor corespunzătoare acestora.

Articolul 204

OTS urmărește separat fiecare categorie de obligații de plată/drepturi de încasare în relația OTS cu PRE, prin înființarea fișei pentru decontarea dezechilibrelor PRE, întocmită pentru fiecare PRE.

Articolul 205

Fiecare PRE este titularul fișei de decontare corespunzătoare, întocmită de OTS conform prevederilor [art. 204](#).

Articolul 206

OTS stabilește fișa de decontare prevăzută la [art. 204](#) pentru titularul de fișă corespunzător, după înregistrarea acestuia ca PRE, dar nu mai târziu de data la care înregistrarea devine efectivă.

Articolul 207

Obligațiile de plată și drepturile de încasare înregistrate de OTS în fișa de decontare pentru PRE se bazează pe relația contractuală dintre OTS, pe de o parte, și titularul de fișă, pe de altă parte, formalizată prin semnarea convenției de asumare a responsabilității echilibrării, ale cărei prevederi reflectă prevederile legii și ale prezentului regulament.

Articolul 208

Fiecare participant la piață care este înregistrat în calitate de PRE deschide un cont la o bancă de decontare.

Articolul 209

(1) În scopul îndeplinirii obligațiilor sale conform prezentului capitol, OTS deschide un cont de echilibrare la o bancă de decontare de pe teritoriul României, utilizat pentru plățile aferente dezechilibrelor.

(2) Contul de echilibrare prevăzut la [alin. \(1\)](#) este același cu cel deschis de OTS conform prevederilor clauzelor și condițiilor pentru FSE și furnizorii de RSF drept cont bancar pentru echilibrare pentru încasările și plățile aferente tranzacțiilor încheiate pe PE.

Articolul 210

Titularii de cont trebuie să asigure solvabilitatea conturilor bancare proprii la datele scadente ale facturilor, prevăzute în prezentul capitol.

Articolul 211

Conturile bancare sunt deschise în moneda națională a României.

Secțiunea 7.2

Decontarea dezechilibrelor PRE

Articolul 212

ODDPRE efectuează calculele pentru decontarea dezechilibrelor PRE în fiecare lună calendaristică, după primirea valorilor măsurate/însumate ale producției și consumului de energie electrică în conformitate cu prevederile Regulilor de măsurare.

Articolul 213

(1) Odată cu efectuarea calculelor prevăzute la [art. 212](#), ODDPRE verifică corectitudinea decontării prin verificarea închiderii bilanțului energiei electrice, corespunzătoare volumelor contractate pentru echilibrarea SEN și a volumelor contractate pentru echilibrarea altor sisteme europene transmise de OTS către ODDPRE conform prevederilor [art. 103 din Regulamentul](#) privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii cu echilibrarea și furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței aprobate prin [Ordinul președintelui ANRE nr. 127 /2021](#), cu dezechilibrele PRE, cu volumul schimburilor neintenționate, cu volumul schimburilor planificate de energie transmise de OTS către ODDPRE conform prevederilor [art. 179](#) și, respectiv, [art. 180](#), ținând seama inclusiv de cantitățile de energie electrică livrată de capacitățile de producere/instalațiile de stocare a energiei electrice aflate în perioada de probe. În situația în care ODDPRE constată o neînchidere a bilanțului mai mare decât o valoare limită, publică pe pagina proprie de internet existența acesteia și solicită tuturor părților implicate verificarea datelor astfel încât eroarea să fie eliminată în cadrul procesului de decontare ce utilizează valorile măsurate aprobate, volumul de energie al schimburilor neintenționate și volumul de energie al schimburilor planificate transmise de OTS către ODDPRE. Valoarea-limită va fi stabilită printr-o procedură elaborată de ODDPRE și supusă consultării publice.

(2) În cazul în care valorile măsurate aprobate, stabilite conform prevederilor cuprinse în Regulile de măsurare, diferă de valorile măsurate, determinate conform prevederilor acelorași reguli de măsurare, verificarea închiderii bilanțului energiei electrice se reia pe baza valorilor măsurate aprobate, cu respectarea acelorași termene care curg de la data primirii de către ODDPRE a valorilor măsurate aprobate.

Articolul 214

Pentru fiecare ID al lunii de livrare și pentru fiecare PRE, ODDPRE determină:

a) pentru fiecare IDi în care a fost stabilit prețul final unic de dezechilibru conform prevederilor [art. 195 alin. \(1\)](#), valoarea obligațiilor de plată finale/a drepturilor de încasat finale corespunzătoare dezechilibrelor înregistrate de fiecare PRE cu următoarea formulă:

$$DI_i^{fin} \text{ sau } OP_i^{fin} = DezPRE_i \times P_{dez,i}^{fin}$$

unde:

- DI_i^{fin} sau OP_i^{fin} reprezintă valoarea drepturilor de încasat finale sau a obligațiilor de plată finale rezultate pentru fiecare PRE și pentru fiecare IDi din luna de livrare;
- $DezPRE_i$ reprezintă dezechilibrul unei PRE calculat pentru fiecare PRE în fiecare IDi al lunii de livrare conform prevederilor [art. 167](#);
- $P^{fin}_{dez,i}$ reprezintă prețul final unic de dezechilibru calculat conform prevederilor [art. 195 alin. \(1\)](#) pentru fiecare IDi al lunii de livrare;
- b)** pentru fiecare IDi în care au fost stabilite prețurile finale de deficit și de excedent conform prevederilor [art. 195 alin. \(5\)](#), valoarea obligațiilor de plată finale/a drepturilor de încasat finale corespunzătoare dezechilibrelor înregistrate de fiecare PRE, cu următoarele formule:

$$DI_i^{fin} \text{ sau } OP_i^{fin} = DezPRE_{poz,i} \times P_{fin,i}^{exc}, \text{ respectiv}$$

$$DI_i^{fin} \text{ sau } OP_i^{fin} = DezPRE_{neg,i} \times P_{fin,i}^{def},$$

unde:

- DI_i^{fin} sau OP_i^{fin} reprezintă valoarea drepturilor de încasat finale sau a obligațiilor de plată finale rezultate pentru fiecare PRE și pentru fiecare IDi din luna de livrare;
- $DezPRE_{poz,i}$, $DezPRE_{neg,i}$ reprezintă dezechilibrul unei PRE calculat pentru fiecare PRE în fiecare IDi al lunii de livrare conform prevederilor [art. 167](#);
- $P^{exc}_{fin,i}$, $P^{def}_{fin,i}$ reprezintă prețurile finale de deficit și de excedent calculate conform prevederilor [art. 195 alin. \(5\)](#) pentru fiecare IDi al lunii de livrare.

Articolul 215

Pentru calcularea valorii obligațiilor de plată finale/a drepturilor de încasat finale prevăzute la [art. 214](#) se va ține cont de prevederile art. 55 alin. (1) din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#).

Articolul 216

Separat, pentru fiecare lună de livrare și pentru fiecare PRE, ODDPRE determină valoarea sumelor drepturilor lunare de încasat sau a obligațiilor lunare de plată corespunzătoare dezechilibrelor înregistrate de fiecare PRE, cu următoarele formule:

$$DLI_d = \sum_i^n DI_i^{fin}, \quad \text{respectiv} \quad OLP_d = \sum_j^{IDL-n} OP_j^{fin},$$

unde:

- DLI_d reprezintă valoarea drepturilor lunare de încasare finale pentru dezechilibrele unei PRE constatate în numărul total n de ID-uri din luna de livrare L;
- DI_i^{fin} reprezintă drepturile de încasare finale ale fiecărei PRE în fiecare IDi, determinate conform prevederilor de la [art. 214](#);
- OLP_d reprezintă valoarea obligațiilor lunare de plată pentru dezechilibrele unei PRE constatate în numărul total n de ID-uri din luna de livrare L;
- OP_j^{fin} reprezintă obligațiile de plată ale fiecărei PRE în fiecare IDi, determinate conform prevederilor de la [art. 214](#).

Articolul 217

ODDPRE întocmește pentru fiecare PRE o notă de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor, care conține următoarele informații:

- dezechilibrul pozitiv sau negativ al respectivei PRE, pentru fiecare ID din luna de livrare rezultat conform prevederilor [art. 167](#);
- prețul final unic de dezechilibru rezultat pentru fiecare ID din luna de livrare conform prevederilor [art. 195 alin. \(1\)-\(4\)](#);
- prețul final de deficit, respectiv prețul final de excedent, rezultate pentru fiecare ID din luna de livrare conform prevederilor [art. 195 alin. \(5\)](#);
- obligațiile de plată finale sau drepturile de încasare finale ale respectivei PRE, pentru fiecare ID din luna de livrare, determinate conform prevederilor [art. 216](#);
- valoarea drepturilor lunare de încasare și valoarea obligațiilor lunare de plată, calculate conform prevederilor [art. 216](#).

Articolul 218

ODDPRE pune la dispoziția PRE corespunzătoare și a OTS notele de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor stabilite conform prevederilor [art. 217](#) pe baza valorilor măsurate, prin publicarea lor pe

platforma informatică dedicată, în maximum 3 zile lucrătoare de la primirea valorilor măsurate/agregate ale producției și consumului de energie electrică aferente fiecărei PRE, stabilite conform Regulilor de măsurare.

Articolul 219

O notă de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor, emisă în luna calendaristică n, conține informațiile înscrise în fișa pentru decontare aparținând respectivei PRE, pentru luna calendaristică n-1.

Articolul 220

Facturile sunt emise de OTS, respectiv PRE, în prima zi lucrătoare care urmează publicării pe platforma informatică a notelor de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor, în baza acestora, și trebuie achitate într-un interval de 5 zile lucrătoare de la data emiterii. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost debitate sau creditate în contul bancar de echilibrare deschis de OTS.

Secțiunea 7.3

Repartizarea costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului

Articolul 221

Costul sau venitul suplimentar lunar provenit din echilibrarea sistemului se determină de ODDPRE și este egal cu costurile efective pentru echilibrarea sistemului, calculate ca sumă a costurilor pentru echilibrarea sistemului determinată conform [art. 184](#), pe toate ID ale lunii respective, plus suma valorilor drepturilor lunare de încasare finale corespunzătoare dezechilibrelor înregistrate de fiecare PRE determinate conform [art. 216](#), minus suma obligațiilor lunare de plată corespunzătoare dezechilibrelor înregistrate de fiecare PRE determinate conform [art. 216](#). ODDPRE calculează sumele corespunzătoare repartizării integrale către PRE a costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, în luna care urmează după luna de livrare.

Articolul 222

Venitul suplimentar, respectiv costul suplimentar provenit din echilibrarea sistemului care revine fiecărei PRE, cu excepția PRE Agent de transfer, se determină pe baza aportului acesteia în fiecare ID la reducerea dezechilibrului SEN, respectiv la agravarea dezechilibrului SEN. Valoarea repartizată fiecărei PRE se determină astfel:

$$S_i = (C_{tot,i} / \sum_{i=1}^n C_{tot,i}) \times S_{res},$$

unde:

- S_i reprezintă valoarea repartizată către PRE_i, cu excepția PRE Agent de transfer, din venitul/costul suplimentar provenit din echilibrarea sistemului;
- S_{res} reprezintă venitul suplimentar sau costul suplimentar rezultat în luna respectivă din echilibrarea sistemului; iar
- C_{tot,i} reprezintă contribuția la dezechilibrul SEN a PRE_i, cu excepția PRE Agent de transfer, în luna de livrare, determinată, după caz, astfel:

a) pentru luna de livrare pentru care se înregistrează venit suplimentar din echilibrarea sistemului:

$$C_{tot,i} = \sum_{t=1}^{OI} DezPRE_{poz,i}^t + \sum_{t=1}^{OI} DezPRE_{neg,i}^t,$$

unde:

- DezPRE_{neg,i} este dezechilibrul negativ (în valoare absolută) al PRE_i în ID_t în care Dez_SENi > 0, determinat conform [art. 168](#), și 0 (zero) în ID_t în care Dez_SENi < 0;
- DezPRE_{poz,i} este dezechilibrul pozitiv al PRE_i în ID_t în care Dez_SENi < 0, determinat conform [art. 168](#) și 0 (zero) în ID_t în care Dez_SENi > 0;
- OI reprezintă numărul de ID al lunii de livrare.

b) pentru luna de livrare pentru care se înregistrează cost suplimentar din echilibrarea sistemului:

$$C_{tot,i} = \sum_{t=1}^{OI} DezPRE_{poz,i}^t + \sum_{t=1}^{OI} DezPRE_{neg,i}^t,$$

unde:

- DezPRE_{neg,i} este dezechilibrul negativ (în valoare absolută) al PRE_i în ID_t în care Dez_SENi < 0 determinat conform [art. 168 și 0](#) (zero) în ID_t în care Dez_SENi > 0;

- DezPRE^{t_poz,i} este dezechilibrul pozitiv al PREi în IDt în care Dez_SENi >0 determinat conform [art. 168 și 0](#) (zero) în IDt în care Dez_SENi <0;
- Oi reprezintă numărul de ID al lunii de livrare;
- n reprezintă numărul total de PRE, exclusiv PRE Agent de transfer.

Articolul 223

OTS creditează, în cazul unei valori pozitive, sau debitează, în cazul unei valori negative, valoarea suplimentară repartizată unei PRE la nivel lunar, determinată prin însumarea contribuțiilor determinate conform prevederilor [art. 222](#), în fișa pentru decontarea veniturilor/costurilor suplimentare aparținând respectivei PRE.

Articolul 224

ODDPRE pune la dispoziția PRE corespunzătoare și a OTS nota de informare pentru decontarea redistribuirii costurilor/veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului pentru luna n, care cuprinde valoarea suplimentară distribuită respectivei PRE, determinată conform prevederilor [art. 222](#), prin postarea ei pe platforma informatică dedicată, în aceeași zi în care a postat nota lunară de informare conform [art. 218](#).

Articolul 225

O notă de informare pentru decontarea redistribuirii veniturilor/costurilor suplimentare emisă în luna calendaristică n va cuprinde:

- a) valoarea totală a drepturilor de încasare sau a obligațiilor de plată, după caz, rezultate din redistribuirea costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, pentru luna calendaristică n – 1; precum și
- b) suma dezechilibrelor negative ale respectivei PRE constatate în toate ID în care dezechilibrul sistemului a fost pozitiv, în situația în care în luna respectivă s-a înregistrat venit suplimentar;
- c) suma dezechilibrelor pozitive ale respectivei PRE constatate în toate ID în care dezechilibrul sistemului a fost negativ, în situația în care în luna respectivă s-a înregistrat venit suplimentar;
- d) suma dezechilibrelor negative ale respectivei PRE constatate în toate ID în care dezechilibrul sistemului a fost negativ, în situația în care în luna respectivă s-a înregistrat cost suplimentar; și
- e) suma dezechilibrelor pozitive ale respectivei PRE constatate în toate ID în care dezechilibrul sistemului a fost pozitiv, în situația în care în luna respectivă s-a înregistrat cost suplimentar.

Articolul 226

Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare care urmează postării notei de informare pentru decontarea redistribuirii veniturilor/costurilor suplimentare pe baza acestora și trebuie achitate în maximum 5 zile lucrătoare de la data emiterii. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost debitate sau creditate în contul bancar de echilibrare deschis de OTS.

Articolul 227

- (1) În cazul în care valorile măsurate aprobate, stabilite conform prevederilor cuprinse în Regulile de măsurare, diferă de valorile măsurate, determinate conform prevederilor aceluiași reguli, procesul de determinare și punere la dispoziție a notelor lunare de informare, regularizare și decontare și de verificare /contestare a obligațiilor de plată/drepturilor de încasare aferente dezechilibrelor PRE și redistribuirii costurilor sau veniturilor suplimentare pe PE se reia pe baza valorilor măsurate aprobate, cu respectarea aceluiași termen care curge de la data primirii de ODDPRE a valorilor măsurate aprobate.
- (2) Diferențele dintre obligațiile de plată/drepturile de încasare care rezultă din aplicarea prevederilor prezentei reguli de decontare la valorile măsurate aprobate, față de aplicarea acestora la valorile măsurate, se evidențiază în facturi de regularizare sub formă de sume de plată/de încasat.

Secțiunea 7.4

Efectuarea plăților pentru dezechilibrele PRE, utilizarea garanțiilor și penalități de întârziere

Articolul 228

OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile pentru efectuarea plăților conform prevederilor prezentei secțiuni și le publică pe pagina proprie de internet.

Articolul 229

Procedurile elaborate conform prevederilor de la [art. 228](#) vor include modalități de confirmare a plăților și mențiuni privind utilizarea garanțiilor în cazul plăților întârziate.

Articolul 230

Fiecare parte care primește o factură trebuie să o plătească până la data scadentă, indiferent dacă există sau nu o dispută în legătură cu sumele corespunzătoare.

Articolul 231

Orice participant la piață înregistrat ca PRE, precum și OTS plătesc o penalizare celeilalte părți în oricare dintre următoarele cazuri:

- a) dacă participantul la piață sau OTS nu a achitat sumele datorate până la data-limită de plată;
- b) dacă participantul la piață sau OTS trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute din care au rezultat plăți întârziate;
- c) dacă participantul la piață sau OTS trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute pentru care sumele care fac obiectul disputei au fost achitate la timp de cealaltă parte, dar au fost contestate în mod justificat de aceasta.

Articolul 232

Rata dobânzii care se aplică în toate cazurile prevăzute la [art. 231](#), pentru fiecare zi de întârziere începând cu prima zi după termenul-limită de plată, este egală cu nivelul penalității de întârziere percepute pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, cu condiția ca valoarea totală a penalităților să nu depășească valoarea sumei datorate.

Secțiunea 7.5

Contestații la notele de regularizare și/sau la notele de informare pentru decontarea lunară

Articolul 233

Fiecare titular de fișă înregistrat ca PRE este îndreptățit să solicite oricând la OTS informații în legătură cu situația oricăreia dintre fișele pentru decontare proprii înființate de OTS. După primirea unei astfel de solicitări, OTS transmite titularului de fișă informațiile solicitate în maximum 3 zile lucrătoare, informații care pot include soldul rezultat din fișa/fișele respectivă(e) pentru ultimele 3 luni, precum și orice sume debitate sau creditate într-o fișă, împreună cu datele și motivele acestor operațiuni.

Articolul 234

OTS poate de asemenea să își îndeplinească obligațiile prevăzute la [art. 233](#) prin adoptarea măsurilor de ordin tehnic necesare pentru ca fiecare titular de fișă să poată avea acces direct la toate informațiile relevante în legătură cu oricare dintre fișele proprii.

Articolul 235

Dacă o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare pusă la dispoziție de ODDPRE conform prevederilor prezentului capitol este incorectă, oricare dintre părțile implicate o poate contesta la ODDPRE și poate pune în discuție orice element sau calcul cuprins în respectiva notă.

Articolul 236

Orice contestație va fi transmisă de partea interesată printr-o notificare scrisă. Notificarea trebuie să precizeze în mod clar perioada de timp vizată, cum ar fi ziua de livrare, ID, data emiterii respectivei note, elementul contestat, motivul contestării, valoarea contestată și va fi însoțită de orice probă disponibilă care poate să vină în susținerea contestației.

Articolul 237

(1) Orice parte implicată poate contesta o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă conform prezentului regulament într-un termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data la care nota contestată a fost publicată de ODDPRE pe platforma informatică dedicată.

(2) Dacă o parte interesată a făcut o contestație la nota elaborată în baza valorilor măsurate, care nu s-a modificat în ceea ce o privește după stabilirea valorilor măsurate aprobate, aceasta nu poate depune o nouă contestație având același obiect.

Articolul 238

Dacă o parte implicată nu a transmis nicio contestație în legătură cu o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă conform prezentului regulament în termenul prevăzut la [art. 237](#), se consideră că nota respectivă a fost acceptată.

Articolul 239

ODDPRE analizează orice contestație primită, nu mai târziu de 5 zile lucrătoare de la data primirii acesteia.

Articolul 240

Atunci când verifică o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare contestată, ODDPRE poate solicita părților implicate informații suplimentare. Dacă informațiile suplimentare solicitate nu sunt furnizate de partea implicată, ODDPRE este îndreptățit să respingă contestația respectivă.

Articolul 241

ODDPRE informează părțile implicate în legătură cu rezultatul verificărilor efectuate. Dacă o notă contestată a fost incorectă, ODDPRE reface calculele și pune la dispoziția tuturor părților implicate o notă corectată.

Articolul 242

Dacă ODDPRE constată existența unei informații eronate într-o notă de informare pentru decontare sau într-o notă de regularizare pusă la dispoziție conform prezentului regulament, acesta reface calculele și pune la dispoziția tuturor părților implicate în cel mai scurt timp posibil o notă corectată, dar nu mai târziu de 10 zile lucrătoare de la data la care nota respectivă a fost publicată de ODDPRE pe platforma informatică dedicată.

Articolul 243

În cazul constatării de către un participant, ulterior termenelor prevăzute la [art. 237](#) sau [242](#), a unor erori în procesul de decontare, determinate de greșeli de agregare a datelor, întreruperi în funcționarea sistemelor informatice ale operatorilor implicați, erori de măsurare a schimburilor între rețele sau a notificării unor SB neconforme cu tranzacțiile încheiate anterior orei de închidere a porților pe PE, acesta poate solicita corectarea decontării în termen de 6 luni de la publicarea pe platforma informatică dedicată a notei de informare pentru decontare. În acest scop, participantul trebuie să solicite în scris OTS corectarea, prezentând argumentele și dovezile necesare.

Articolul 244

- (1) În termen de 3 zile lucrătoare, OTS informează ODDPRE și părțile implicate în mod direct în procesarea informației eronate, OR, OM, PRE, OTS, după caz, solicitând acestora transmiterea unui punct de vedere în termen de 10 zile lucrătoare, și publică solicitarea pe pagina proprie de internet, împreună cu argumentația aferentă.
- (2) În termen de 5 zile lucrătoare de la primirea punctelor de vedere ale părților implicate, OTS, împreună cu ODDPRE, analizează documentele primite și decide asupra acceptării sau respingerii solicitării de corectare, publicând pe pagina de internet a OTS decizia, argumentele și documentele primite.
- (3) În termen de 5 zile lucrătoare de la publicarea deciziei pe pagina de internet, orice participant sau operator din piață poate transmite OTS o contestație argumentată, care va fi publicată pe pagina de internet a OTS în maximum o zi de la primire.
- (4) În termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii, OTS și ODDPRE analizează contestațiile primite și publică pe pagina de internet a OTS decizia finală, împreună cu motivarea acesteia.
- (5) În cazul apariției unei situații atipice, OTS poate solicita punctul de vedere al ANRE, care va fi publicat pe pagina de internet a OTS.
- (6) Corectarea decontărilor se realizează în lunile ianuarie, mai și septembrie ale oricărui an calendaristic, luând în considerare toate deciziile favorabile luate anterior lunilor respective.

Articolul 245

OTS și ODDPRE au obligația să actualizeze și să publice pe paginile proprii de internet o evaluare privind valoarea costurilor proprii determinate de corectarea decontării.

Articolul 246

În cazul nerespectării termenelor de emitere, contestare, verificare, corectare și postare și/sau publicare a notelor de regularizare sau a notelor de informare pentru decontare prevăzute în prezentul regulament, operatorii sunt obligați să sesizeze în scris ANRE în termen de 3 zile lucrătoare de la data constatării acestor abateri. În această situație toți participanții la piață sunt informați operativ, printr-un mesaj publicat pe platforma PE, cu privire la faptul că decontarea se va face pe baza valorilor măsurate aprobate, la motivele care au condus la situația respectivă și la noul termen la care se vor afișa notele de informare și de regularizare. Termenele stabilite în cadrul procesului pentru verificarea notelor de informare/regularizare, contestare și/sau refacere a acestora rămân aceleași.

La data de 01-10-2024 Articolul 246 , Secțiunea 7.5 , Capitolul VII a fost modificat de Litera f) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 60 din 28 august 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 867 din 29 august 2024

Capitolul VIII

Dispoziții finale

Articolul 247

OTS publică prezentul regulament pe pagina proprie de internet în termen de două zile după publicarea acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 248

ODDPRE va dezvolta și implementa o aplicație informatică care va realiza decontarea dezechilibrelor PRE conform prevederilor prezentului regulament în termen de 9 luni de la publicarea prezentului regulament în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 249

Regulile privind decontarea dezechilibrelor PRE în cazul de suspendare a activităților de piață și modul de acțiune al OTS în acest caz sunt incluse în regulile privind suspendarea și restabilirea activităților de piață.

Articolul 250

OTS elaborează, consultă public și publică pe pagina proprie de internet procedurile prevăzute în prezentul regulament în termen de 6 luni de la publicarea acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.
